DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 184. SZÁM. Debrecen, 1938 augusztus 14 vasárnap ÁRA 24 FILLÉR.

Az élet ütőerén

Lossonczy István, Debrecen és Hajduvármegye új főispánját már akkor is, mikor egyedül a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöki tisztségét viselte, a tettek és gyors cselekvések emberének ismertük meg. Kiváló szakértelmét maradéktalanul a gazdatársadalom jogos érdekeinek szolgálatára használta fel, melyre alkalma nyilott, mint országgyülési képviselőnek is, ki főleg agrár problémákkal foglalkozott pártjában, s a parlamentben egyaránt.

Mint főispánnak két törvényhatóság gondja, baja nehezedik most vállára, de ebbeli müködése során is meggyőződhetünk arról, hogy nem ismer nehézséget és gyors intézkedései a gyakorlati férfiú éles meglátásait és helyes itélőképességét mutatják.

Vártuk is tőle, hogy az élet ütőerén tartja a kezét. Ebben a várakozásban nem is csalatkoztunk. Amit azonban most ki akarunk emelni és érdemes is kiemelni még a mai rohanó események sorában is, az egy olyan tevékenysége, mely pontosan mutatja azt a stilust, mely szakítva az eddigi bürokratikus formákkal és eljárásokkal, a gyors intézkedés és közbelépés tempóját mutatja fel.

Elmondjuk röviden, miről is van szó. Lossonczy István ugyis, mint főispán, ugyis, mint gazdakamarai elnök értesült arról, hogy egyesek a gabonavárárlásnál igyekeznek kijátszani a kormány által megállapított húsz pengős búzaárat — a gazda rovására. Az előre eladott, illetve leelőlegezett búzánál egyes gabonakereskedők nem fizették meg a megállapított árat, hanem különböző helyt nem álló okokra hivatkozva a feladó állomás és a budapesti ár közötti differenciát oly mértékben vonták le, hogy az ilyen esetben érintett gazdák számára teljesen illuzóriussá vált a búza árának hivatalos megállapitása.

Máskor is voltak visszaélések, mindig előfordult, hogy a törvényes rendelkezéseket igyekeznek kijátszani. Ilyenkor felhangzottak a panaszok, eljutottak ide is, oda is, egy idő után foglalkoztak vele a szaktestületek, megint egy idő mulva memorandumba foglalták a panaszokat, a memorandumot felterjesztették és mire megfelelő intézkedés kijött, bizony, sok-sok nap lapját le kellett szakitani a naptárból.

Lossonczy István azonban nem ismer bürokraciát és bebizonyitja, hogy a gyorsaság nem boszorkányság. Mert mi történt a szóban forgó esetben. Eljutottak hozzá a panaszok a búzaárak kijátszásával kapcsolatosan. Ő nem szerkesztett vagy nem szerkesztetett memorandumot, nem ölte holt betükbe a lényeget, egy napig sem késedelmeskedett, hanem felült a vonatra és néhány óra mulva már a földmivelésügyi minisztériumban volt és tájékoztatta a szabadságáról éppen visszatérő minisztert. Itt sem gyártottak a panaszokból aktákat, hanem nyomban intézkedtek. Pár óra leforgása alatt kész volt az inézkedés a búzarendelet kijátszói ellen és csak éppen visszaérkezett székhelyére Lossonczy István, már is megtörtént minden a rendelet kijátszásának megakadályozására. Hatékony és gyors. A gazdát nem lehet többé kijátszani, meg kell, hogy kapja minden esetben a hivatalosan megállapitott árat, melyre ugyancsak nagy szüksége van, hiszen igy tudja a mai nehéz körülmények között gazdaságának rentabilitását biztositani.

A multban hosszú hetek, sőt talán hónapok kellettek volna egy ilyen intézkedés megtételére. Nem személyeken mulott, hanem a bürokrácia meggyökeresedett szokásán. Ime, most már ez nincs meg. Huszonnégy óra alatt jön a jogos panaszokra segitség, egy nap leforgása alatt orvoslást talál a sérelem.

Örvendetes jelenségként kell ezt elkönyvelni. Távol áll tőlünk bármiféle szervilizmus, de úgy véljük, hogy a sajtó hivatása nemcsak a birálat, hanem a dicsérendő tevékenységnek az elismerése is.

A mai idők tényleg azt követelik, hogy az intéző körök szakítva minden bürokraciával és felesleges aktagyártással, az élet ütőerén tartsák kezüket és ha közbelépésről, ha intézkedésről van szó, akkor egyedül azt a régi jó magyar közmondást tartsák szem előtt: amit megtehetsz ma, ne halaszd holnapra. Ennek az elvnek bölcsességének érvényesülését látjuk az elmondott esetben és ezért kivánkozik a külön méltatásra az a gyorsaság, mellyel itt intézkedés történt.

Valóban igy kell a mindennapi élet ütőerén tartani kezüket azoknak a férfiaknak, kiket hivatásuk az élre állitott.

Németországban lezuhant egy cseh utasszállitó repülőgép

13 utas és a gép személyzetének 3 tagja szörnyethalt

Freiburg, aug. 13. (Német Tl.) **A Prága és Páris között közlekedő cseh utasszállitó repülőgép a Fekete erdő felett lezuhant. Eddigi hirek szerint 11 ember életét vesztette.**

Karlsruhe, aug. 13. (Német Tl.) **A rendőri nyomozás adatai adatai szerint a Feketeerdő körüli repülő szerencsétlenség fél 12 órakor történt. A repülőgép nemzetiségét még nem tudták ugyan megállapitani, de valószinünek tartják, hogy cseh gépről van szó. A gép tulságosan alacsonyan repülve, hegyoldalba ütközött, lezuhant s elégett. A szerencsétlenül járt gép Prágából Strassburgon át Párisba akart repülni. Eddigi hirek szerint 13 halottat találtak, egy aszszonyt sulyos égési sebekkel sikerült megmenteni.**

Prága, aug. 13. (Cseh Tl) **A cseh állami légiforgalmitársaság szombat este jelentést adott ki a Fekete erdő felett történt repülőszerencsétlenségről. A jelentés szerint a CK-BAG jelzésü repülőgép Prágából Strassburgba utban szerencsétlenül járt. A szerencsétlenségnél a gép kezelőszemélyzetének 3 tagja és 13 utasa meghalt, a személyzet egy tagja pedig megsebesült. A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a gép a ködben nekiütközött egy dombnak.**

London, aug. 13. Lezuhant egy angol katonai vizirepülőgép. 6 fönyi legénysége életét vesztette.

Mexikó, aug. 13. A mexikói légigalmi vállalat egyik **utasszállitó** repülőgépe Villehermosa és Veracrus között még péntek délben heves viharba került és azóta a gépnek nyomaveszett. Az eltünt gep **3 főnyi személyzeten kivül 8 utast szállitott. Attól tartanak, hogy valamennyien életüket vesztették.**

A nagy temetés

Óriási részvét mellett temették el Budapesten a debreceni repülőkatasztrófa 12 áldozatát

Budapest, aug. 13. Szombat délután már a kora délutáni órákban emberáradat indult a Kerepesi uti temető felé, ahol 4 órára volt kitüzve a debreceni határban repülőkatasztrófa áldozatává lett7 magyar ujságiró és a pilóták temetése. Egymásután gördültek a temető ravatalozója mögött felállitott 12 koporsó mellé az elökelőségek autói. Megérkezett **a kormány képviseletében Mikecz Ödön dr igazságügyminiszter, Antal István államtitkár és Rákóczy Imre a sajtóosztály vezetője kiséretében.** Röviddel ezután érkezett **Kornis** Gyula, a Ház elnöke, **Algyai Hubert** Pál kereskedelmi államtitkár, aki **Imrédy** Béla miniszterelnököt, mint kereskedelmi minisztert képviselte s sorra felkereste az elhunytak hozzátartozóit, valamint az ujságirótestületek vezetőit és a miniszterelnök részvétét tolmácsolta előttük. **József kir. herceget Dréhr Endre őrnagy szárnyasegéd képviselte.** Ott

Vásároljon a nyári vásáron, — még ma és holnap lehet

... hogy mit beszélnek a faluba?

Azt megmondja a Hajduszoboszlói Gyógyvizpalackozó kft.

Azt beszélik a faluban,
hogy te bús vagy, hallgatag...
Szél érte a ballábadat,
nem mozog e balga tag.
Agyadban a vérnyomás nagy,
gyomrodban a daganat:
Mindezeknek ellenére
ne hagyjad el magadat...

Sok bajodra orvos által
biztos kúra szabható:
Szoboszlói Gyógyforrás-víz
palackozva kapható.
Hogyha iszod reggel-este,
adagolva helyesen:
Egyedül csak ettől lehet
meggyógyulni teljesen...

Ivókúrához való Hajdúszoboszlói Gyógyvíz minden fűszerüzletben kapható.

Országszerte beszervezték már az Őszi Lakberendezési Vásár képviseleteinek hálózatát

Szent István napja után megkezdik a vásárigazolványok árusitását.

Mint minden évben, ezuttal is nagy érdeklődéssel várja a vidéki közönség az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárt. Az érdeklődés nem utolsó sorban a féláru utazási kedvezményt biztosító vásárigazolványoknak is szól. Hogy ilyen igazlványt minél könnyebben és minél kényelmesebben szerezhessen meg bárki magának, az Őszi Vásár az egész országra kiterjedő széleskörű képviseleti hálózatot szervezett be. Valamennyi menetjegyiroda, minden jelentősebb pénzintézet, a kereskedelmi és iparkamarák, az ipartestületek, a legtöbb községi és körjegyzőség, egy sereg nyílt elárusítási üzlet vállalta a képviseletet és mindeme helyeken már Szent István napja után megkezdik a vásárigazolványok árusítását.

Vásárigazolványt bárki válthat magának. A vásárigazolvány ára személyenként azok részére, akik legfeljebb 110 kilométernyire laknak Budapesttől P 1.50, azok részére pedig, akik messzebb laknak, P 2.50. Vásárigazolvány a magyar közlekedési vállalatok minden vonalán félárú jegy váltására jogosít és természetesen a vásár díjmentes meglátogatására is feljogosítja tulajdonosát.

Felsorakozott a katonai disszázad és mellette a katonai zenekar. A jegenyefák sora előtt felállított ravatalok a koszoruk özönével voltak boritva. Rokonok, barátok, ismerősök, testületek **több mint 8 koszorus kocsira való virágot küldtek a tragikusan elhunyt ujságirók és repülők utolsó utjára,** középen volt a miniszterelnökség sajtóosztályának hatalmas babérkoszoruja, szalagján e felirással: **Igaz kegyelettel a miniszterelnökség sajtóosztálya.** Ugyancsak pompás koszorut küldött a Budapesten tartózkodó **egyiptomi anyakirálynő részvétének kifejezéséül.**

Fenn a levegőben hirtelen két 3—3 egységből álló repülőraj jelent meg és elveszett a gyászszertartás kezdetét jelentő éneknek a hangja a repülőgépmotorok bugása közben. **Mészáros** János érseki helytartó ajkán felcsendült a római katolikus szertartást bevezető gyászéneknek dallama. A katolikusok után a református halottak megáldására került sor. **Victor** János ref. lelkész lépett a ravatalok elé, felhangzott a „Te benned biztunk eleitől fogva" és a lelkész bucsuztatta a ref. egyház halottait. **Scholtz** László evangélikus lelkész az evangélikus vallás halottait bucsuztatta és végül az unitárius lelkész imádkozott.

volt az előkelőségek sorában leveldi **Kozma** Miklós m. kir. titkos tanácsos, Traeger Ernő miniszteri osztályfőnök, kormánybiztos, **Lossonczy** István debreceni főispán stb.

Antal államtitkár beszéde

A gyászszertartás befejezése után először *Antal István* államtitkár lépett a ravatalok előtt fekete gyászlepellel leborított szónoki emelvényre, hogy a magyar kormány nevében búcsúztassa a magyar toll és a magyar repülés hőseit.

— Megrendült lélekkel állok itt — mondotta — e komor és tragikus koporsók előtt, hogy elhelyezzem azokon a m. kir. kormány koszorúját. A koszorúk minden egyes virága az őszinte megindulás, a mélységes részvét, az áhítatos kegyelet és a testvéri együttérzés szirmaiból fonódott. Ujságírók: a tiszta tollnak, a bátor szónak és szabad gondolatnak elszánt harcosai, pilóták: a levegő csodálatos légtengerének modern és elszánt hősei és a nehéz küzdelemteljes magyar polgári sors többi munkása várja itt tőlünk, hogy elkisérjük itt őket arra a végső útra, ahonnan nincs többé visszatérés. 12 élet, 12 világ 12 akarat, 12 ambició, 12 szív, 12 vágyakozás, 12 reménység. A tizenkettő között hét ujságíró, akik a magyar köz- és szellemi élet és a magyar publicisztika legkülönbözőbb pontjain teljesítették kötelességüket. Amikor az ember e koporsókra tekint, önkéntelenül tolul ajkára e kérdés, érdemes-e eszmékért harcolni, elvekért küzdeni és érdemes-e az egyéni életet is a sors serpenyőjébe vetni, ha minden hare és minden áldozat végső értelme egy ilyen szük koporsóban torkollik. S a koporsók néma és megbékélt lakóinak tragikus sorsa bármenynyire is befolyásol bennünket az ellenkező felfogásra, mégis csak egy lehet a válasz: érdemes küzdeni, érdemes áldozatokat hozni, sőt ennél több: kötelesség. Ezt példázzák e koporsók megpihent lakói előttünk, akik míg éltek küzdöttek, a magyar szellem szabad kibontakozásáért, halálukban pedig *mindannyian a férfiui és polgári kötelességteljesítés áldozatai lettek.*

— *Ne veszítsük el tehát hitünket, ők meghozták a maguk magasztos áldozatát fiatal életükkel, kiömlő piros vérükkel, borzasztó halálukkal a magyar ujságirásnak, a magyar repülés ügyének és a polgári kötelességteljesítésnek.*

— Isten veletek, drága magyar testvéreim! Búcsúzunk tőletek. Mi ma 12 frissen hantolt sír keresztjére és fejfájára égetjük oda ezt a legszebb sírmondatot, amit csak igaz és egész férfi kaphat: »Megtettétek kötelességeteket«.

Antal István államtitkár beszédének elhangzása után dr *Tóth László*, a Nemzeti Ujság főszerkesztője, a Magyar Ujságiró Egyesület elnöke sírástól elcsukló hangon vett búcsút a toll és lélek mártirjaitól.

— Társaink! Kedves Fiúk! Áldjon meg benneteket az Isten, adjon üdvösséget odafenn és békességet idelenn a földön. Nem felejtjük el soha, hogy *férfiak voltatok. Igazak voltatok, hívek voltatok, bátrak voltatok és mindenekfelett magyar ujságirók voltatok.* Reménységgel kiáltjuk felétek: Isten veletek és hitünk tanítása szerint mondjuk: A viszontlátásra.

A könnyekig megható beszéd elhangzása után vitéz *Horthy István*, a Magyar Aeroszövetség elnöke mondott búcsúztatót, s ezután megalakult a gyászmenet. A katonazenekar Prohászka gyászindulóját játszotta s a sokezerfőnyi gyászoló közönség kísérete mellett megindultak a halottaskocsik a temető kijelölt parcellája felé, ahol már meg volt ásva a 11 sír. *Több mint egy óra hosszat tartott, míg mind a 11 koporsót leemelték a gyászhintóról.* Az Operaház énekkara utolsó gyászdalt énekelt s *ekkor megrázó jelenetek játszódtak le. A hozzátartozók szivettépően zokogtak, de velük együtt sirtak a hősi halottak barátai, ismerősei s olyan idegenek is, akik a temetésen való megjelenéssel akarták leróni kegyeletüket az ujságirás hősi halottaival szemben.* Pontosan háromnegyed [illegible] egyszerre bocsátották a főváros által adományozott díszsírhelyen a sírgödörbe a koporsókat s néhány pere mulva már komoran döngött a koporsók fedelén a rahulló rög.

A 12. áldozat, Valgóczy Imre győri főállatorvos fiának, Valgóczy Gyula joghallgatónak holttestét a szerencsétlenség többi áldozatának a Kerepesi temetőben történt temetés után a Kerepesi temető halottasházában helyezték el, ahonnan a család kívánságára Győrbe szállítják és ott helyezik örök nyugalomra.

Lossonczy István részvéte a Magyar Ujságirók Egyesületéhez

Lossonczy István, Debrecen város és Hajdú vármegye főispánja tegnap reggel elutazott a fővárosba, hogy résztvegyen a tragikus körülmények között elpusztult magyar hírlapírók temetésén. Ugyanakkor a Magyar Hírlapírók Országos Egyesületéhez a következő táviratot is elküldte:

Az a csapás, mely a magyar ujságirást érte Hajdú vármegye területén, mélyen megindított. Fogadják mély együttérzésem és őszinte részvétem nyilvánitását.

Lossonczy István
Debrecen és Hajdú vármegye főispánja.

Kerékpár
legnagyobb választékban
hosszu részletre is
Földes Sándor
cégnél
püspöki palota.

Horthy kormányzó németországi utja

Augusztus 22-én megkoszoruzza a német haditengerészek emlékművét.

Berlin, aug. 13. A szombat reggeli lapok hosszabb cikkekben ismertetik, hogyan diszitik a birodalmi fővárost Horthy Miklós kormányzó küszöbön álló látogatása alkalmából.. A lapok bő kivonatokban ismertetik a mgayar sajtó cikkeit is a kormányzó németországi látogatásával kapcsolatban. A Berliner Lokalanzeiger hosszabb közleményben magyarázza a vitézi cim értelmét és jelentőségét.

Berlin, aug. 13. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, az osztrák-magyar hadiflotta utolsó parancsnoka, **augusztus 22-én délelőtt koszorut helyez el a német haditengerészek hősi emlékművén** a kieli öböl partján fekvő Laboe-ben. **A kormányzó koszoruja bronzból készült diszes babérkoszoru, amely el nem hervadóan fogja megőrizni az ottrantói hős köszöntését a szövetséges tengerészek eméke előtt.** Az emlékmü a laboei part kiemelkedő pontján, messze láthatóan emelkedik 75 m. magasságig a Keleti tenger felett.

Vígszínház

Ma 3—5—7—9 órakor utoljára 2 izgalmas sláger!
I. A német forradalom nagy filmje:
Véres napok 1919.
II. Victor Mc. Laglen kalandorfilmje
Vasember

Hétfőn és kedden 5-7-9 órakor KÖZKIVÁNATRA!
Deanna Durbin
legnagyobb filmsikere:
100 férfi, 1 kislány
Stokowski és Adolphe Menjouval.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3 5 7 és 9 órakor az izgalmas filmremek: VÖRÖS PIMPERNEL VISSZATÉR. Magyar világhíradó
Hétfőn: 3 5 7 és 9 órakor: ÉLJEN A MUNKA. (Stan-Pan vigjáték). — SHERLOCK HOLMES (Hans Albers).

Kerékpár Keszler

legkedvezőbb részletre műszerésznél kapható Széchenyi u. 1. sz.

Belső gumi P 1·20
Külső gumi P 4·20
Pedál P 2·80
Lánc P 3·50

Legolcsóbb javitómühely.

Hodzsa bukásáról s katonai diktatúráról beszélnek Csehországban

Prága, augusztus 13. A cseh katonatisztek szövetsége kiáltványt adott ki, amelyet tegnap a Prager Abendzeitung közölt. A kiáltvány így szól:

» Mi, katonatisztek, akik elsőknek megyünk a halál torkába, felelősségünk teljes tudatában jogosultaknak érezzük magunkat arra, hogy felemeljük intő szavunkat: az állam tekintélyét semmi körülmények között sem szabad csorbítani, aláásni, vagy csökkenteni, egyetlen cselekedettel sem, többé egyetlen szóval sem.

Ebből az állásból nem szabad visszavonulni. Ebben az állásban élhetünk és dolgozhatunk, védekezhetünk és harcolhatunk.

Meghalhatunk, de többé nem hátrálhatunk meg egy lépésnyivel sem, egy tapodtat sem.«

A londoni Daily Mail jelenti: Prágában igen nagy feltünést keltett a cseh tiszti szövetség nyilatkozata, amely tiltakozik »az ország tekintélyének a kisebbségeknek nyujtandó engedmények árán való csorbítása ellen«. A nyilatkozat következtében már nyiltan beszélnek a Hodzsa-kormány bukásáról és a katonai önkényuralom felállításának lehetőségéről.

A kisebbségi kérdés megoldása céljából folytatott tárgyalások során a cseh hadsereg mindeddig háttérben maradt, de mindenki tudta, hogy a szélsőséges cseh nacionalizmus az erős kéz politikáját támogatja a kisebbségek ellen. A cseh tiszti szövetség nyilatkozata példátlan a cseh állam történetében. Általános az a felfogás, hogy a szélsőséges nacionalisták a nyilatkozatot tervszerűen sugalmazták, hogy megrendítsék vele Hodzsa miniszterelnök állását és eliasszák őt attól a gondolattól, hogy további engedményeket tegyen a kisebbségeknek. A nyilatkozat közvetlen következményei:

1. Súlyosan akadályozza lord Runcimant a nemzetiségi kérdés kielégítő megoldását kereső munkájában;

2. tarthatatlanná teszi Hodzsa helyzetét, ha további engedményeket akarna tenni a kisebbségeknek;

3. megmerevíti Hodzsa ellenségeinek magatartását a kormány kebelében;

4. döntő hatást gyakorolhat a jelenleg még habozó pártok — mint a cseh klerikálisok és a cseh agráriusok — állásfoglalására.

Az *United Press* berlini jelentése szerint a cseh katonatisztek szövetségének felhívását itteni politikai körökben úgy tekintik, mint *támadást, amelyet a cseh katonatisztek tulajdonképpen kormányuk ellen intéztek* A német lapok bőségesen foglalkoznak az üggyel és a *Berliner Tageblatt* például nagyon jelentősnek találja »a cseh tisztek zsarolási kísérletét Hodzsa miniszterelnökkel szemben«. Rámutatnak arra, hogy a nyilatkozatnak különösen nagy a jelentősége éppen most, mikor a szudétanémetek közvetlen tárgyalása a cseh kormánnyal megkezdődött.

A *Frankfurter Zeitung* nagyon súlyosnak minősíti a támadást, tekintve, hogy a szövetség, amely a nyilatkozatot kiadta, az aktiv és a tartalékos tiszteket valamennyi fegyvernemből képviseli. A lap szerint a cseh tisztek nyilatkozatából kiderül, hogy a tisztikar, illetőleg a hadsereg Csehszlovákiában ma már nemcsak a kormányhatalom eszköze, hanem olyan szerv, amely *önálló politikai akarat formálására is képes. A hadseregnek ez a magatartása a politikai kérdések elfogadható megoldását egyszerűen lehetetlenné teszi.* A cseh tisztikar magatartása felveti a cseh kormány tekintélyének kérdését.

A *Berliner Tageblatt* a cseh kormányt teszi felelőssé »a felesleges kardesörtetésért«. El lehet képzelni — írja a lap —, hogy lord Runciman felteheti Hodzsa miniszterelnöknek azt a kényes kérdést, fedi-e a tisztikar nyilatkozata a cseh kormány álláspontját. Nem lesz könnyű feladat a miniszterelnök számára erre a kérdésre választ adni. Már pedig választ kell adnia éspedig nemcsak a cseh tisztiknek kell felelnie, hanem a nemzetiségeknek, sőt az egész világnak is, amely nem tűrheti, hogy állandó kardesörtetéssel veszélyeztessék a békét.

A felvidéki magyarok vezérei Runciman lordnál tett látogatás után nyilatkoztak a magyarság követeléseiről. Kifejtették, hogy nemzeti önkormányzatot akarnak, szabad nemzet akarnak lenni és egy jottányival sem kívánnak többet, mint amennyit a csehek 20 évvel ezelőtt akartak maguknak.

— **Túlságosan vérmes embereknél,** kiváltkép akiknél az igen nagy nedvdússág mindenféle kellemetlen tünete mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitünő hatásseal szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel, éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Az egyetem uj professzorainak eskütétele

A debreceni Tisza István tudományegyetem új professzorai, dr *Roska Márton* és dr *Sztehlo Zoltán* egyetemi tanárok szombaton délután tették le a hivatalos esküt. Eskütétel után dr *Csikesz Sándor* rektor intézett beszédet az új debreceni egyetemi tanárokhoz, megemlékezve eddig kifejtett értékes munkásságukról. Az üdvözlésre dr *Roska Márton* válaszolt.

Lábbadozó betegek

gyógyulását nagy mértékben siettetí, ha a kimerült testet napjában többször, de legalább is este elalvás előtt és reggel felébredés után, valódi

DIANA sósborszesszel

lemossuk, bedörzsöljük. Lázas állapotban a Diana-sósborszesszel bofröcsentett vizes borogatások hüsítő és üdítő hatása nagy könnyebbséget okoz. A Diana-sósborszesz szaga felüdíti a betegszoba levegőjét és páráinak belégzése tisztítja és felszabadítja a légzőszerveket.

Próbapalack ára 64 fillér
Kis (eredeti) palack ára 1.10 pengő
Közép (családi) palack ára 3.20 pengő
Nagy (óriási) palack ára 5.90 pengő

Antal államtitkár Berlinbe utazik

Tanulmányozni fogja a német propagandaszervezeteket

Budapest, augusztus 13. *Antal István* államtitkár vasárnap Berlinbe utazik, ahol három napot fog tölteni. Értesülésünk szerint utazása a propagandaügyek intézményes megszervezésével van összefüggésben. Berlini tartózkodása során Antal államtitkár érintkezést fog keresni a német birodalmi propagandaminiszteriummal és a német sajtó képviselőivel. Részletesen tanulmányozni fogja a német propagandaszervezetek felépítését, irányítását és működését.

Sztójay Döme magyar követ hétfőn a magyar követségen villásreggelit ad Antal államtitkár tiszteletére.

Kedden folytatják a nagy minisztertanácsot

Budapest, augusztus 13. A minisztertanács, amely négy nap óta ülésezik, szombat délután se fejezte be tárgyalását, hanem 9 óra tájban félbeszakította azt s *folytatását kedd délután félötre tűzte ki.* A minisztertanács szombat délelőtti ülésén az iparügyi tárca körébe eső kérdésekkel foglalkozott s az ipari szociálpolitika, ipari foglalkoztatás, valamint a kisipar és háziipar körében tartozó több problémák, valamint több pénzügyi vonatkozású kérdést is tárgyalt, köztük a legutóbb elfogadott jegybanktörvény alapján megvalósítható szociális hitelakció ügyét is.

Vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök kedden délelőtt a magyarok világkongresszusának küldöttségét fogadja s ezért határoztak úgy, hogy a minisztertanácsot kedden délután folytatják. A sorozatos minisztertanácsot kedden be is fejezik s utána hosszabb tájékoztatót adnak ki.

— **Családvédelmi bizottság alakult** az ormánysági 41 községben. A bizottság megkezdi a prémiumhoz kötött családtelepítési rendszer bevezetését. Az előmunkálatok már javában folynak.

EZ MÉG NEM VOLT! RADÓNÁL határtalan olcsóságok

A kiárusitás még 2 napig.

Mintás crepdechin	P 1·50	Crep szaten minden szinben	P 2·—	Kockás ruha vásznak	P -·94
Mintás fahéncs	P 1·80	Nyers selyem (hernyó)	P 2·50	Gyönyörü kosztüm vászon	P 1·30
Szövött fahéncs	P 1·58	Mintás Georgettek	P 1·98	Férfi ruhára tropikál	P 4·50
Divat schantung mintás és sima	P 1·50	Strand karton	P -·66	140 széles gyapjugorget	P 2·—

Budapestre szállitották a lezuhant repülőgép motorjait

Részletesen beszámoltunk már arról, hogy milyen körülmények között történt Debrecentől 27 kilométernyire a repülőgép lezuhanása, melynek 12 utasa szörnyethalt.

Megírtuk, hogy a bizottság megállapította úgy a gép megvizsgálása, mint a szemtanuk vallomása alapján, hogy motorhiba okozta a lezuhanást. A gép minden részét nem vizsgálták meg a bizottság tagjai, mert szét kell szedni a gép összetört részeit és a motort is műhelyi szétszerelés után lehet csak úgy átvizsgálni, hogy megmondhassák, hol volt a hiba a nemrég generáljavításon átment motorban. A két motort felszállították Budapestre és ott szerelik szét, hogy most már azt is megtudják, hogy melyik résznek az elromlása akadályozta működésében a motort.

„Próbazuhanásokat" tartottak

A szakértők azokból a vallomásokból, melyek pontosan leírták, hogy haladt a gép, milyen hullámvonalakat, milyen repülési vonalat mutatott, kétségtelenül megállapíthatták, hogy a gép egyik motorja részben, majd teljesen felmondta a szolgálatot.

A gép vezéralkatrészei még a roncsokban is megmutatták, hogy a pilóta mindent megtett a defektus elhárítására, de nem tudta már megakadályozni a katasztrófát.

A kétmotoros gépeknek az a sajátsága, hogy abban az esetben, ha az egyik motor felmondja a szolgálatot, akkor a gép dugóhúzó mozdulatokra kényszerül, mely ellen nem lehet sokáig küzdeni. Az ilyen irányú mozgása a gépnek végződik azzal, hogy lefordul orrával a föld felé és zuhan feltartózhatatlanul. Ennél a gépnél is az történt, csak itt a dugóhúzó már rövid volt, mert közel volt a gép a földhöz, 200—300 méternyire.

A nehéz kétmotoros gép a 12 személyen kívül

magával vitt az útra legalább néhányszáz kiló benzin és benzolkeveréket.

Ez nem robbant fel, mert a motorokat leállították a zuhanás pillanatában. A tank azonban szétrepedt és kifolyt az üzemanyag. Száz méterről lehetett érezni a nagy benzinszagot.

A szemtanuk többsége

»próbazuhanásoknál« a bizottság előtt 200 méter magasságban jelölte meg azt a pontot, ahonnan zuhanni kezdett egyenesen a föld felé a nehéz gép.

Az egyik gép ugyanis különböző magasságokból mesterséges zuhanásokat mutatott be a tanuk előtt, úgy kellett megmondani, hogy melyik helyzet felel meg legjobban a valóban megtörtént zuhanásnak. Így állapították meg az utasszállító gép helyzetét a zuhanáskor.

Idényvégi kiárusitásunk még két napig tart

Vasárnap és hétfőn egész nap vásárolhat üzletünkben

kész férfi fiu és finom gyermekruhát

BARTOS

Svetits palota

Roboz Joán

kalap és füzőszalonját

Piac u. 42. sz.

alá

helyezte át.

Modell ujdonságok megérkeztek.

Evangélikus egyházi tanácsülés

Uj evangélikus tanítók jelölése

Az evangélikus egyháztanács *Tomcsányi Gábor* ny. ezredes, felügyelő és *Pass László* esperes-lelkész elnökletével igen népes gyűlést tartott tegnap este, amelyen az iskolaügyekben határozott.

Pass esperes bejelentette, hogy a miniszterium Elefánty Sándor kántortanítót saját kérelmére 44 évi szolgálata és orvosi bizonyítvánnyal igazolt szolgálatképtelensége miatt folyó évi július 23-án kelt rendeletével szeptember 1-i hatállyal teljes nyugdíjjal nyugalomba helyezte és az állás betöltéséhez az engedélyt megadta. Bemutatta Elefánty Sándor lemondó levelét is, amelyet az egyháztanács azzal vett tudomásul, hogy *Elefánty Sándortól méltó módon ünnepies keretben későbbi időpontban vesz búcsút.* Az országos pályázat alapján nyolc tanító pályázott, akik közt van az evangélikus tanítókar egyik legkiválóbb tagja is: *Reidl Sebestyén* mekényesi igazgató-tanító. *Pass* esperes ismertette a kiváló tanító személyi adatait. Reidl Sebestyén 37 éves, 15 évi tanítói szolgálattal. A mekényesi német községben két nyelven, magyarul és németül tanítja a IV., V. és VI. osztályt. Az illetékes szakfelügyelők ismételten minden tekintetben »kitűnőnek« minősítették iskoláját. A hivatalos tényezők a Dunántúl legkitűnőbb evangélikus tanítójának minősítik Reidl Sebestyént. Mint kántor és karnagy szintén feltűnt kiválóságával.

A meghívott Reidl Sebestyén a templomban bemutatta orgonajátékát, énekét és utána az egyháztanács kitörő lelkesedéssel egyhangúlag azt javasolta a közgyűlésnek, hogy *egyhangúlag Reidl Sebestyént válassza meg kántor-tanítónak.*

Kisegítő tanítónak az egyháztanács *Kálmán Györgyöt* alkalmazta, mivel Elefánty Ilona ideiglenes tanítónő nem vállalja tovább az ideiglenes megbízást, az egyház pedig ezidőszerint nem bír harmadik, rendes állást fenntartani, a negyedik tanítói munkakörbe *Kiss Margit* okl. kántortanítónőt alkalmazta, akinek színjeles tanítói és külön kántori oklevele van, hat éve vizsgázott és külön cserkésztiszti vizsgája is van és a szarvasi evangélikus tanítónőképző intézet »Pap-Váry Elemérné« nevű cserkészcsapatának volt másfél éven át az országos központ elismerése mellett a parancsnoka. Kiss Margit Kiss Sándor szarvasi tanítóképző igazgatónak a kiváló képzettségű leánya, aki szintén személyesen megjelent a gyűlésen s az egyháztanács meleg éljenzéssel üdvözölte.

Az osztálybeosztás egyháztanácsi határozat szerint a következő lesz: az I. osztályt *Povázsay László*, a II. osztályt *Kálmán György*, a III. osztályt *Kiss Margit*, a IV. osztályt megválasztása esetén *Reidl Sebestyén* tanítja.

Pass esperes bejelentette, hogy az új törvény alapján saját hatáskörében az igazgatói munkákkal, az iskola érdekében kettéosztva e sokoldalú, nehéz munkát, a hatáselkülönítésével *Povázsay László* tanítót és *Reidl Sebestyén* igazgató-tanítót fogja hat évre megbízni, utóbbi megválasztása esetén éspedig *Povázsay László* lesz az iskola adminisztratív igazgatója, *Reidl Sebestyén* pedig az iskola tanulmányi és gazdasági igazgatója.

Eladó!

3 hold termő szőlő terméssel, felszereléssel hajdusámsoni szőlőskertben. Kulcsár-kert 127. szám. Erdeklődni ugyanott.

Hungária filmszinház

Renoválási szünet után MA ismét MEGNYILIK:

Műsora: 2 nagyszerű újdonság:

1. JANET GAYNOR és ROBERT TAYLOR pompás filmje:

Első ölelés

2. Molnár Ferenc nagysikerű vígjátékának parádés szereposztásban elkészült filmváltozata:

Nagy szerelem

Főszerepben: MYRNA LOY és WILLIAM POWELL.

Előadások: VASÁRNAP d. u. 3, 6 és 9 órától folytatólag.
HÉTFŐN d. u. 3, 6 és 9 órától folytatólag.
KEDDEN d. u. 6 és 9 órától folytatólag!

Apolló mozgó

MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, és 9 órakor utoljára: a

1.

HOTEL KIKELET

TŐKÉS ANNA, PÁGER, TURAY, KABOS GYULA főszereplésével és a

2.

MOTOROS ŐRJÁRAT

Richard Talmadgeval.

HÉTFŐTŐL ISMÉT 3 ÓRÁS ELŐADÁSOK!
2 világszenzáció 1 előadásban!

1. Mellékucca (Titkolt szerelem)

egy milliomos barátnőjének regénye.
Főszereplők: IRÉNE DUNNE és JOHN BOLES.
2. GAÁL FRANCISKA legmulatságosabb vígjátéka:

CSIBI

3. „VILÁGSZENZÁCIÓK" Hangos riport.

Előadások: HÉTFŐN d. u. 3, 6, 9 órától folytatólag.
KEDDEN d. u. 6 és 9 órától folytatólag.

KERÉKPÁR
legkisebb részlet
legnagyobb választék
leghosszabb kihitelezés
legjobb minőség
SOLTÉSZ Kálvin-tér 2

Hajókikötő lesz a Kadarcsi csárdánál

A nagy öntözőcsatorna a Hortobágy szélén halad el — Madáreldorádó lett a hortobágyi csárda előtti tárolómedencében — Külföldi amatőr fényképészek gépekkel vadásznak a szép, nemes madarakra

Debrecen városa három évvel ezelőtt inségmunkával létesítette a Hortobágyon a tároló medencét, amely *309 kataszt rális hold kiterjedésű*. Az a cél, hogy öntözési kísérleteket végezzenek a Hortobágyon. A tervet úgy akarják keresztülvinni, hogy egyelőre a Borsoslapost, mintegy 1500 holdnyi területet öntöznek és itt rét és kaszáló gazdálkodást, később pedig mezőgazdálkodást és más művelést vezetnek be. A tervek közé tartozik a rizstermelési kísérletek bevezetése is, még pedig a Mátán 100 holdnyi földön.

A gazdák nem tartják nagyon szerencsésnek a tároló medence és öntözési kísérletre a Borsoslapos kiválasztását, mert ez a terület ma kevés helyek közé tartozik a pusztán, ahol nedvesség van elég, a legelő rendszerint jó. Itt a debreceni gazdáknak mintegy ezer darab ökre legel tavasztól őszig. Elégedetlenkedtek is a gazdák az öntözési tervvel, sőt lépéseket is tettek ellene, felszólalások is hangzottak el ebben a tárgyban a törvényhatósági bizottsági közgyűlésen. Végül Polgáry István rávette a gazdákat, nyugodjanak bele a tervbe, ne akasszák meg a haladást és hozzák meg ezt az áldozatot a jobb jövőért.

A nagy tároló medencén kívül még a hortobágyi hatalmas öntözőcsatorna építése a nagy probléma, főleg abban a vonatkozásban, hogy ezt a hajózható csatornát hol vezessék végig.

Nagy gondban vannak a gazdák, hogy hol helyezzék el jövőre az ökröket, amelyeknek jó erőben kell visszamenniök a Hortobágyról, hiszen erős munkába fogják be az állatokat a szántásnál.

Az eddigi munkálatok, amelyek költségeihez részben az állam és az Alsószabolcsi Ármentesítő Társulat is hozzájárult, 160.000 pengőt emésztett fel. A város hatesztendős szerződést kötött és ez idő alatt az Öntözésügyi Hivatal befektetéseket eszközöl, amelyeket végül díjtalanul átad a városnak.

A nagy tárolómedencén kívül és az öntözési kísérletek mellett szó van — mint ismertes — arról is, hogy

az Öntözési Hivatal egyik hajózható, hatalmas csatornáját úgy vezeti, hogy a Hortobágy folyót is bekapcsolják.

Azonban megvizsgálták a Hortobágy folyó vizét és megállapították, hogy annyi sziksót old ki a víz a talajból, hogy öntözésre nem alkalmas. Igy *tehát a Hortobágy folyótól függetlenül vezetik az öntöző csatornát, még pedig Balmazújvárostól kiindulva a Kadarcs csárda mellett fog elhaladni. A Kadarcs csárdánál tehát évek múlva hajók kötnek majd ki.*

A gazdáknak az a meggyőződésük, egyedül az lenne a helyes, ha az öntözés kérdését abban az irányba terelnék, ha a rétgazdálkodást segítsék elő. Debrecen gazdatársadalmának elszegényedését vonhatná maga után, ha nem folytathatnák az intenzív állattenyésztést, ha a Hortobágyot átszerveznék mezőgazdasági termelésre. Ebben az esetben a gazdák nem tudnának annyi állatot tartani.

Az öntözési ügyekben egyébként *egy bizottság* járt kint a Hortobágyon. A földmívelésügyi minisztérium részéről lovag *Kreybig* Lajos főgeológus, a Földtani Intézet vezetőférfia, *Németh* Endre műszaki tanácsos, *Goda* László mérnök, *Kállay* Kornél gazdasági tanár tartottak helyszíni szemlét. Felülvizsgálták azokat a munkákat, amelyeket tavasszal végeztettek és amelyeknek az volt a céljuk, hogy a tároló medence töltését megerősítsék. Intézkedtek az iránt, hogy a tóban nagyon elszaporodott gyékénysást kivágják. Ezt a munkát jobb lett volna a télre hagyni, amikor a tavon elszaporodott gyönyörű madárvilág távol van a pusztától.

Rengeteg nagyon szép és értékes madár van a tároló medence növényei közt. Nemcsak szárcsák tömege, vízi és sárszalonkák, polingok, godák, cankók, bibicek, vadkacsák ezrei költenek és élnek itt, hanem a vadlibákon, darvakon kívül négy nemes kócsag is fészket készített itt magának. Különös gonddal vigyáznak ezekre a törvény által különben is védett madarakra, mert ilyenek csak a kis Balaton mocsaraiban fordulnak még elő. Nagy öröm, hogy a Hortobágyon is fészkelnek ezek a ritka, nemes madarak.

A külföldi amatőrfényképészeknek különösen nagy öröm, hogy ilyen gazdag itt a madárvilág. Nehéz körülmények között, óvatosan megközelítve lehet egy-egy szép madarat, vagy a felrebbenő csoportot fényképezőgéppel megközelíteni. De megéri a fáradságot, mert remek képekre lehet itt szert tenni.

A vadászoknak aggályaik vannak amiatt, hogy ez a »vadkamrának« kijelölt terület az Öntözésügyi Hivatal égisze alatt nem fog kellő védelemben részesülni. Érdeklődtünk az ügynek erről a részéről, de olyan *megnyugtató információkat kaptunk, hogy Kállay Miklós, az Öntözésügyi Hivatal elnöke maga is vérbeli vadász a szó nemesebbik értelmében és ő bizonyára gondot visel majd erre a területre vadvédelmi szempontból is.*

ADLER
AUTOMOBILOK
a magyar utakra különlegesen alkalmasak. Próbálja ki — és nem vesz mást
Junior roadster
Junior
2-literes
2½-literes
Diplomat
kocsitípusokról felvilágosítással és prospektussal készséggel szolgál a körzetképviselet:

Zöld József h. polgármester tegnap házasságot kötött

Előkelő esküvő volt tegnap délelőtt Debrecenben. **Zöld** József h. polgármester esküdött örök hűséget özv. **Zöld** Aladárné úrasszaonynak. A polgári házasságkötés reggel fél kilenckor, az egyházi pedig háromnegyed kilenc órakor folyt le.

A tanuk voltak dr. **Böszörményi** Béla ügyvéd és dr. **Dunay** Sándor, a polgári esketést dr. **Tolnay** Elemér anyakönyvvezető végezte az egyházi áldást pedig **Baja** Mihály ref. lelkész adta az új párra.

Zöld József és felesége a déli gyorssal utaztak el Debrecenből nászútra Olaszországba mentek.

Az esküvő híre gyorsan elterjedt a városban és általános örömet váltott ki, annál is inkább, mert Zöld József h. polgármestert rokonszenves, udvarias modoráért megértő, jó szívéért mindenki szereti és így nemcsak a közeli barátok, de a távolabbi ismerősök is jókívánságokkal halmozták el.

Kölcsey Ferenc és a Himnusz ünnepélye augusztus 24-én

Megírtuk tegnap, hogy a Magyarok Világkongresszusa és Debrecen sz. kir. város megbízásából a Csokonai Kör rendezi 1938. aug. 24-én a Himnusz ünnepélyét. Ugyanekkor leleplezik a Kölcsey-emléktáblát is, amit a város készíttetett, a Füvészkert ucca 5. sz. házon.

A rendezőség ezúton közli az érdekelt dalárdákkal, hogy a közös énekpróba minden valószínűség szerint aug. 20-án, szombaton délután 6 órakor lesz a Kollégium udvarán. Erre vonatkozólag azonban még további, végleges értesítés következik.

Ugyancsak a rendezőség közli, hogy Csobán Endre főlevéltáros 11—30 sz. telefonja kedden reggel 9 órától kezdve ismét üzemben lesz és a főlevéltáros minden, az ügyre vonatkozó felvilágosítást készséggel megad.

Még két napig ma és holnap vásárolhat
Férfi és női szövetet, selymet, divatvásznakat és mosóárukat félárnál is olcsóbb árakon
Klein Divatház Szezonvégi vásárán

Olcsó nyári vásár szenzációi

KONTSEK divatházban

Néhány irányár:

Creppe de chine imprimé	180—1.50	1 pár nyári kesztyű	0.80—0.50
70 cm. széles gyapjú szövetek	2.50—2.20	1 pár hibátlan női műselyem harisnya	1.48
Lanita mintás ruhavásznak	1.50—1.20	Floconette már	1.20—1.00
Férfi tropicálok	6.00—5.00	Strand kreton	0.96
Szines férfi ing	3.80—2.80	Mosó kreton I. a.	0.80—0.74
Nyakkendők	1.16—0.96	Kötött bluzok	4.00—3.00—2.00
		Fürdő ruhák	3.00—2.00

Maradékok olcsó árban óriási választékban.

Kontsek Kornél

divatáruháza Kossuth-utca 1. szám.

Hazajött Bulgáriából az Erő cserkészcsapat

A bolgár cár engedélyével ingyen tették meg Várnából visszafelé az utat. — Lelkes fogadtatásban részesültek a magyar cserkészek Szófiában is.

Élményekben gazdag, felejthetetlen néhány hét után hazaérkezett az Erő cserkészcsapat, amely Kornya Sándor parancsnoksága alatt Bulgáriában, Várnában tartózkodott. A csapat tisztikarában foglaltak helyet vitéz dr Kovách Elemér táblabíró, dr Kun Sándor igazgató, Török Tibor tanítóképzőintézeti igazgató, ifj. Rápolti Nagy Jenő ügyvéd, dr Vargha Endre számvevő, Szücs Endre szigorló orvos és ifj. Vásáry István.

Várnából szerdán este indult el a csapat hazafelé. A cár személyes engedélye folytán ingyen tették meg az utat a gyorsvonaton. Ezt a kedvezményt dr Fehér Géza szófiai magyar magyar egyetemi tanár vívta ki a debreceni fiúknak.

Másnap érkeztek Szófiába, a 600 kilométeres utat gyönyörű sziklás hegyek között teték meg. Az állomáson egy bulgár cserkészcsapat ünnepélyesen fogadták a fiúkat, de ott volt dr Fehér Géza és még néhány más magyar ember is. Kedves meleg fogadtatásban részesítették a debreceni cserkészeket. A fotoriporterek és amatörök valósággal pergőtűz alá vették az árvalányhajas magyar cserkészeket, másnap a lapok nagy képeket közöltek róluk és azt a reményüket fejezték ki, hogy legalább egy hétig itt maradnak.

Másnap tovább utaztak... Közben azonban mindenütt minden értékes nevezetességet megszemléltek. Szófiában hasonló a néprajzi múzeum a Déri múzeumhoz, ezt is és a régészeti kiállítást is megnézték. Itt különösen nagy büszkeséggel mutatták meg a madarai lovasszobrot, melyet dr Fehér Géza fedezett fel. Bizonyítéka ez a szobor annak, hogy az ősi magyar népnek már kultúrája volt. A szobor egy bulgár kánt ábrázol, aló lába alatt oroszlán és kutya van.

Nagy gyönyörűséggel nézték meg azt a csodálatosan szép katholikus templomot, amelynek teteje 24 karátos arannyal van fedve. Ha a napfény rátűz, szemkápráztató csillogással tündöklik. A legnagyobb bulgár festők freskóival van tele a fal. Megnéztek még egy másik templomot, amelyet Attila idejében építettek.

A debreceni fiúkat dr Fehér Géza látta vendégül ebédre és vacsorára. Este velük volt a magyar követ is. Kornya Sándor pohárköszöntőjében hálás köszönetet mondott a csapat nevében úgy a követnek, mint Fehér Gézának, amiért ezt a táborozást lehetővé tették. Hálájuk jeléül egy-egy remekbe készült hatalmas kulacsot nyujtott át nekik, Mirkoffné úraszszony pedig, a Bulgáriában élő magyar hölgyek gyönyörű mézeskalácsos szívet kapott ajándékba, mindegyik mellett árvalányhaj bokréta díszelgett. Nagyon meg voltak hatva a kedves figyelemtől.

A fiuk kellemes hangulatban, vidáman nótáztak, végül még csárdásra is sor került.

A szófiai búcsú is nagyon szép volt. A hajón az idegenek mindenképen össze akartak barátkozni a magyar árvalányhajas cserkészekkel, annyira, hogy még istentiszteletet sem lehetett tartani tőlük, folyton ott voltak mellettük.

Mohácsnál érték el a magyar határt, ott felvonták a hajóra a nemzetiszínű zászlót az árbócra. A fiúk a Himnuszt énekelték. Szem nem maradt szárazon a meghatóan szép, hazafias aktus alatt, amely mélységes benyomást tett mindenkire.

Az út hátralévő részét kellemesen tették meg és emlékekben gazdagon érkeztek meg hajnali négy órakor Debrecenbe.

Filmbemutató a Nyári Egyetemen

A Külkereskedelmi Hivatal a Nyári Egytem hallgatói számára vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órai kezdettel a Hungária moziban filmbemutatót rendez. A műsoron a magyar föld szépségeit ábrázoló filmek szerepelnek, amelynek egy része külföldön igen nagy sikert ért el, de amelynek egyrészét csak most mutatják be Magyarországon. Vasárnap délelőtt a magyar föld termékeit gyümölcs, bor, állatvilág stb., hétfőn délelőtt pedig a magyar ipar és népművészet remekeit fogjká bemutatni. A filmbemutatókon elsősorban a Nyári Egyetem hallgatói vehetnek részt, de korlátolt számban néhány helyet a városi közönség részére is fenntart a rendezőség.

A debreceni közönség előtt ma este mutatja be dr Bacsó Jenőné magyar táncjátékát a Csokonai szinházban

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége által a Nyári Egyetem hallgatói számára rendezett táncbemutatója iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A táncbemutató, amelyen dr *Bacsó* Jenőnének, a MANSz kultúrális osztálya vezetőjének igaz magyar szívvel megírt táncjátékát adják elő, 8 órai kezdettel lesz a Csokonai Színházban. A darab, amelynek tegnapesti előadásáról lapunk más helyén emlékezünk meg, a legtehetségesebb táncosok, köztük *Bacsó* Alexandra balettanárnő közreműködése folytán osztatlan sikert és nagy tetszést aratott. Ma este az előadás még fényesebb keretek között zajli kle. Jegyek 2 P-től 50 fillérig kaphatók a színházi pénztárnál délelőtt 9—12-ig, délután fél 7-ig.

A Deli család 3 hetes utja Sárbogárdról Debrecenbe

Aratni volt a család Dunántúlon és gyalog jöttek haza, hogy megspórolják az útiköltséget

A hetipiac dégenfeldtéri szokásában a kora délelőtti órákban egy értelmes arcú kis mezítlábas fiú került szemem elé. Rendes, foltozott ruha volt rajta, értelmes kék szemei kérést árulnak el. Vállán szeredás, amely laposan, üresen csüngött az oldalán. Lábán nem volt cipő, se csizma. Megszólítottam:

— Hogy hívnak?

— Deli István a nevem.

— Mit csinálsz itt a Dégenfeldtéren?

— Kéregetek, mert még ma nem ettem.

— Hová való vagy, kérdeztem.

— Geszterédre, Szabolcs megyébe — válaszolta.

— Hogy kerülsz Debrecenbe?

Két hónappal ezlőtt mentünk el Geszterédről, Dunántúlra, Sárbogárdra aratni édesapámmal, anyámmal és testvéremmel. Oda vonaton mentünk, de visszafelé már nem jutott pénz és gyalog jött az egész család.

Elhülve néztem a kis hétéves Deli Istvánra. Eleinte nem hittem el, de azután elvitt a családhoz, akik a Dégenfeld tér egyik üzlete előtt nagyban dinnyéztek. El is zavarta azonnal a rendőr őket, azzal a figyelmeztetéssel, hogy itt ne szemeteljenek.

Odamentem hozzájuk és érdeklődtem arról, amit a kis Deli István mondott a dunántúli útra vonatkozólag.

Az idősebbik Deli István megerősítette az előbb mondottakat. Bizony ez igaz, Sárbogárdon voltunk aratni és csépelni. Gondoltuk, hogy azt a pár pengőt, amit megkeresünk megspórol juk és nekivágtunk családommal a nagy útnak. Én, feleségem, két fiam és egy kis pólyás gyerek. Az út idáig három hétig tartott.

— Hol aludtak éjjel?

Deli István megvakarta őszes fejét, majd a világ legtermészetesebbb hangján mondta: hol? hát ahol az este ért bennünket. A tarlón, a mező árkában, a keresztek, a boglyák tövében. Az Isten szabad ege alatt. Az igaz, hogy áztunk egy párszor, de mi paraszt emberek hozzá vagyunk szokva az ilyesmihez. Én és családom nem lettünk betegek, de mire ideértünk a lábbeli lement a lábunkról. Igy most a további utat Geszterédre mezítláb tesszük meg.

A beszélgetés itt abba maradt, mert a Deli család felkászolódott és ment a nagy útra, amely még Debrecentől Geszterédre vitt. Elgondolkoztam az előbbi beszélgetésen. Mit tesz meg a szegény ember a kenyérért. Sárbogárd Budapesttől van körülbelül 50 kilométerre. Budapesttől az út Debrecenbe 230 kilométer. Geszteréd Debrecentől megint van körülbelül 70 kilométerre. Ezt az utat a Deli család 3 hét alatt tette meg, talán sokat éheztek, fáztak és nélkülöztek. De mint mondják csak spórolásból tették. Érdemes ezen elgondolkozni és akik este kényelmesen elnyujtózkodnak az ágyon jusson eszükbe sok, sok Deli Istvánhoz hasonló ember, akik a szabad ég alatt áznak, fáznak... csak azért, hogy valamit eltegyenek télire...

Bornemisza miniszter bevezetteti a hétközi fizetést az üzemekben

Fontos szociális és családvédelmi szempontok teszik kívánatossá, hogy a hetimunkabéreket ne szombaton, hanem hétközben fizessék ki. Ezt a gondolatot most **Bornemisza** Géza iparügyi miniszter megvalósíttatja. Értesülésünk szerint **a miniszter leiratot intézett a kamarákhoz és több ipari érdekképviselethez** és ebben kívánatosnak jelzi, hogy

az üzemekben lehetőleg honosítsák meg a hétközi munkabér fizetést.

Az iparügyi miniszter ezt a felhivást azzal okolja meg, hogy a mostani rendszer, amikor a munkások szombaton kapják a fizetést, **sok munkást szombat estén és a vasárnapi pihenő napon könnyelmű költekezésre és italozásra csábit.** A miniszter leiratában hozzáfüzte még ezekhez azt is, hogy amennyiben felhivása nem vezetne eredményre, kénytelen lesz a kérdést rendelet utján szabályozni.

A kereskedelemnek régi kívánsága teljesülne, ha a munkabéreket valóban a hét derekán fizetnék ki, mert ezáltal a munkásság is több pénzt fordíthatna hasznos beszerzésekre, ami a kereskedelmet is élénkítené.

Dr Szabó Ferenc temetése és a volt tanulótársak

Dr Szabó Ferenc, az elhunyt kollégiumi ügyész a kollégiumi diákok abba az évfolyamába tartozott, amelyből dr Kölcsey Sándor, dr Balogh István (táblabíró), dr Radó Rezső, dr Hódy Béla, Csobán Endre, Kardos Gyula, vitéz Szinay István, dr Szabó Gyula, dr Tóth Emil, Borsay Sándor, dr Széll Kálmán és Pusztay Lajos élnek Debrecenben és szeretek nevét dr Szabó Ferenccel együtt az osztálynak. Ez az osztály volt az, amely egyik háború utáni érettségi találkozóján több, mint 4000 pengőt adott össze a szegény tanulók segélyezésére. Ez összegből később házat vettek.

Az elhunyt osztálytársai lehetőleg teljes számban fognak résztvenni a temetésen. Kivételt csak azok fognak képezni, akik Debrecentől távol vannak. A temetés ma, vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. A tanulótársak elhatározták, hogy koszorú-megváltás címén 20 pengőt juttatnak a kollégium szegény diákoknak.

TIKÁV Hírei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBŐCZY-UTCA. TELEFONSZÁM: 19-10-20.

A magyar gyáripar, kézművesipar és kereskedelem nagyszabású találkozója lesz a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár

Hosszú hónapok fáradozásának eredményeképen 3 hét mulva, *szeptember 3-án, délelőtt 10 órakor megnyitja kapuit a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár.*

A debreceni kereskedelmi és iparkamara elgondolása kezdettől fogva az volt, hogy a Tiszántúli Ipari Kiállítás *országos kiállítás legyen* s így módot nyújtson a magyar gyáriparnak arra, hogy megfelelő keretek között nemcsak a fővárosban, a Tenyészállatvásáron és a Budapesti Nemzetközi Vásáron, hanem vidéken is összel megtarthassa a maga bemutatóját s ilyen módon azok előtt is bemutathassa nemzetgazdasági nagy jelentőségét, akiknek nincsen módjukban a fővárosi bemutatókat megnézni. Annak ellenére, hogy a kamarának a folyó évben különösen nagy nehézségekkel kellett megküzdenie, *a kiállításon a magyar gyári vállalatok egész sora mutatja be termelését.* Rögtön a kiállítás főbejáratával szemben a *Rimamurányi-Salgótarjáni Vasmű r.-t. és a Magyar Vagon és Gépgyár r. t. hatalmas pavillonja* fog a néző elébe tárulni s e két hatalms vállalat itt mutatja be száz és százféle termékét. Ehhez a vállalathoz csatlakoznak majd a külső területen a csepeli *Weisz Manfréd Művek és a Kühne mezőgazdasági gépgyár hatalmas kiállításai s itt lesz a Magyar Ruggyantagyár r. t.* gumiabroncsos talicskáinak és közlekedési eszközeinek bemutatása. Bent a csarnokban a *m. kir. Külkereskedelmi Hivatal, m. kir. Dohányjövedék és az OTI bemutatóján kívül a magyar textilipar legkitünőbb vállalatai, egy hatalmas, együttes kiállítás keretében* sorakoztatják fel a remekebbnél remekebb textilipari csodákat. Ebben a csarnokban részt kér a kamarakerületi gyáripar is, mert *a Zerkovitz Textilművek, a Debreceni Hajlított Bútorgyár, a Kiss Testvérek bőrgyárt r. t., a Vulkán Gépgyár Kisvárdáról,* valamint a *Kontsek cég a Soproni Selyemiparral* együtt itt állítanak ki. Ugyanesak a gyáripari csarnokban lesz a *Dixi* cipőgyár, az *Egyesült Izzó és Orion* és a *Bajai Műszövő gyár* r.t. bemutatója. Méltán fog nagy feltünést kelteni a *Berlini Nemzetközi Kézművesipari Kiállítás magyar anyagának egy része,* amely vidéken *elsőizben a TIKÁV keretében kerül kiállításra.* A gyáripari csarnok végében a *Debreceni Vas- és Rézbútorgyár, Debrecen város Világítási Vállalatával együtt* rendkívül nagyszabású pavillont fog építeni s a Világítási Vállalat bemutatja a *fénytechnikai és reklámvilágítást is.* Autókban igen nagy lesz a választék, a Wanderer, a Fiat, az Opel, az Adler, a DKV. képviseletek, a Méray motorkerékpár a legremekebb kocsitipusokat vonultatják fel. Itt lesz a *Nyírbogdányi petróleumgyár, a Téti Nitrogén s Műtrágyagyár r. t.,* a *Bosch* képviselet, a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének pavillonja.* A gyáripari kiállítási területhez kapcsolódik a *kézművesipar kiállítása.* Az idén az asztalosok egy külön bútorpavillonban lesznek, a lakberendező vállalatokkal együtt.

A *háziipari,* valamint a kerámia ipar rendkívül nagy változatosságban és gazdagságban *Szalontay István* ácsmester által készített *magyaros kivitelü pavillonban árusít.* A második nagy csarnokban *a Takarékosság kereskedelmi r. t.* kötelékébe tartozó cégek hatalmas áruházában mindent meg lehet vásárolni, amire a látogatónak szüksége van. Ez a csarnok az iparos és mesterverseny kiállítási helyével együtt *valóságos látványosság lesz, mert a kézművesipari remekmunkák serege fogja igazolni azt, hogy a kézművesipar minőségi termelés terén utólérhetetlen.* Aki a sok látnivalóba belefárad, a híres debreceni húsipar fogyasztásával frissülhet majd fel. *Bőde Gyula, Gábor László, Horváth Gábor,* a *Vidoni Testvérek és Társuk kelnek nemes versenyre,* hogy mentől ízesebb s jobb falatokkal segítsék át a látogatót a fáradalmakon. Enni, inni való lesz bőven, mert a legjobb borfajtákon kívül még azok is megkapják a maguk *gyógyvizeit,* a *Csokonai* és a *Hajdú gyógyvizeket,* akiknek tilos a bor élvezete. A nagyszerű debreceni »*Elixir*« *folyékony gyümölcs* a gyümölcsbemutató pavillonja mellett lesz kapható. Ugyancsak az élelmiszerudvarban mutatja be *a Tiszavidéki Tészta gyár tésztaáruit, míg a Kontsek Géza Ker. r. t. és Király István* cégek illatos kávéval üdítik fel a fáradt nézőket.

De nemcsak a gyáripar, kereskedelem és a kézművesipar találkozója lesz a TIKÁV, *hanem a mezőgazdaság is résztvesz a virág, gyümölcs és zöldségbemutató, valamint a baromfi, galamb és nyulkiállítás keretében.*

Az elkövetkező 3 hét alatt a munka láza üli meg a Nagyerdei *kiállítási területet,* ahol ezt a külön *vásárvárosrészt debreceni iparosok szorgos keze tüneményes gyorsasággal felépíti.*

Debrecen város minden polgárának meg kell néznie a kiállítást és mindenki *hívja fel nem Debrecenben lakó rokonának, jóismerősének, barátjának a figyelmét a Tiszántúli Ipari Kiállításra és Vásárra, amely hírdetni fogja a lankadatlan kitartás és munka diadalát!*

LEIPZIGI ŐSZI VÁSÁR 1938

Kezdete: augusztus 28

60% kedvezmény a német birodalmi vasutakon

Kezdete: augusztus 28

600 márka felár nélkül

Minden felvilágositást ad a Leipzigi Vásár magyarországi kirendeltsége Budapest, IV., Váci ucca 1|3. Bejárat Türr István ucca 8. szám, félemelet 4. (Telefon: 380-540) és a Leipziger Messamt, Leipzig C. 1

Megérkeztek a Mester uccai templom harangjai

Szerdán szentelik fel a harangokat, 21-én a templomot

A Mester uccai egyházrész új temploma már elkészült, csak az utolsó simításokat végzik rajta. A templomot augusztus 21-én szentelik fel nagy ünnepélyességgel, a harangokat pedig most szerdán.

Tegnap már megérkeztek a templom harangjai, három szép harang, a legnagyobb 595 kilós, tehát közel hatmázsás, rajta ez a felírás:

»Vivos Voco Mortuos Planco.«
»Élőket hívok, holtakat siratok«,

alatta girlandba foglalva nyitott biblia, lapjain az idézet:

»Te benned biztunk eleitől fogva.«
Minden nyelv Istent magasztalja.
Szülei: Tóth Bálint és Kiss Zsuzsánna emlékére öntötte Tóth Lajos kályhásmester Makláry Károly püspök, Kolozsváry Kiss László lelkész, dr Szeremley Béla gondnok és dr Juhász Nagy Sándor főjegyző szolgálata idejében, 1938-ik évben.

A középső harang 366 kilogram súlyú, szintén nyitott biblia van rajta girlandba foglalva, a biblia nyitott lapján:

Te benned biztunk eleitől fogva.

Alatta:

»Hívja-e harang megtérésre a bűnösöket, hirdessen evangéliumot az embereknek és szabadulást porbasujtott magyar nemzetünknek.
Keressétek Isten országát.«
Öntették: Mike János és neje, Őry Erzsébet szüleik: Mike Ferenc és neje, Bányai Mária emlékére.

A harmadik harang 187 kiló súlyú, úrasztali kehely van rajta virágfüzér között, majd a következő felírás:

»Te benned biztunk eleitől fogva.
Isten nagy nevének dicsőítésére és drága jó szülei: id. Füleki Kovács Mihály türkevei nyug. ref. tanító és neje, Szigethy Juliánna emlékére öntette Füleki Kovács Mihály debreceni orgonista kántor.«

A harangokat tegnap már kiszállították a templomhoz és közszemlére tették ki. A hívők közül sokan nézték meg. A harangokat a szentelés után húzzák fel a toronyba.

Meghalt Balogh Elemér, a Hangya megalapitója

Balogh Elemér, a Hangya igazgatósági elnöke, a szövetkezeti eszme egyik legérdemesebb harcosa meghalt. Gróf Károlyi Sándorral együtt alapítója és a szervezkedésben első intézője volt a Hangya szövetkezetnek, amelynek négy évtizeden át lelkes munkása, majd vezére volt. De ezenkívül résztvett a Futura megalapításában s több más részvénytársaság létrehozásában. Három év óta elnöke a külkereskedelmi tanácsnak s a közgazdasági egyetem tíz év előtt tiszteletbeli doktorrá avatta. A 67 éves korában elhunyt Balogh Elemérrel a szövetkezeti eszme lelkes munkása költözött el az élők sorából.

Megszűnt iparok: Szűcs László szatócs, Jekli András szatócs, Deutsch Mór fűszer stb. keresk., Kóródy Zsigmondné telephelyről fuvarozó.

Hotel Auguszt Abbázia MAGYAR SZÁLLODA. - Központi fekvés Elsőrendü magyar konyha. - Olcsó árak.
Felvilágositást nyujt magyarul fenti szálloda.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hirü. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, **hullámfürdő.** Páratlanul eredményes fürdő — ivó és bejelegző kúrák. A fürdőt Hajduszoboszló 73 és 78 fokos sós — jódos — brómos — hidrocarbonátos hévvizei táplálják. 3,000 liter forróvíz percenként. Magyar és németnyelvü ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

A világhirü Héviz-fürdőn rendkívül olcsó

üdülési és gyógylehetőségek!
Aug. 22-től szeptember 30-ig
57 pengő
hét napi teljes ellátás
és
GYORSVONATI KÖLTSÉG ODA-VISSZA
a Dunántúl bármely állomásáról.
Az ország többi részéből 59 pengő.
Elhelyezés a tökéletes komfortú
FRIEDRICH ÉS ROYAL SZÁLLÓKBAN.
Második heti ellátás 47 pengőt
Legkiválóbb étkezés. Hangverseny, tánc, kabaré, tombola, bálok, stb. — Az árakban az összes szállodai, éttermi borravalók, kurtaxa, forg. adó, ki- és bejelentési díjak benfoglaltatnak.
Jelentkezés: Friedrich, HÉVIZ és az IBUSz összes menetjegyirodáiban.

Dr Somnus, az álmok titokzatos professzora Debrecenben

A rendőrségen, egyik tisztviselőtől értesültem, hogy a délutáni nyírábrányi vonattal ritka érdekes vendég utazik keresztül Debrecenen Budapestre. Dr Somnus, akinek álneve erdélyi származású magyar embert, dr Genesi Istvánt takar, párhetes szülőföldjén töltött nyaralás után, a magyar fővároson utazik keresztül Indiába, ahol már esztendők óta él.

Dr Somnus, akit az álmok professzora névvel tüntettek ki az angol lapok, fél emberöltőt az emberi álomélet tanulmányozására fordított. — Évekig tanulmányozta e célból a hindukat, a rejtelmes varázslókat és évekig alvó fakírokat, az elevenen eltemetett indusokat és kínai ópiumszívókat. Különleges álomtana egyedülálló eredményeket mutat fel e téren s számos előadást tartott e tárgyból, mint az egész világon elismert szaktekintély a Keleti Akadémián.

Dr Somnus, akiben ilyenmódon híres honfitársunkat tisztelhetjük, kreolbarnára lesült arcú, villogóan éles tekintetű, kissé kövéres, középtermetű férfiú. Tízperces beszélgetés alatt lenyűgöző intelligenciát árult el.

— Szerkesztő urat természetesen kutatásaim eredményei érdeklik? — kérdezte mosolyogva dr Somnus. Hát ez a párperces beszélgetés, két vonat között, bizony kevés arra, hogy jobban elmerüljünk e kérdésben. De talán a kvintesszenciáját lerögzíthetem azoknak a megállapításoknak, melyekre kutatásaim eredményeként eljutottam.

— Abból indultam ki, hogy az álom, voltaképpen az emberi létezés kiegészítő része. Az ébrenléttel legalább is egyenrangú, sőt azt értékben felül is múló, szebbik része az emberi életnek. Mi, európaiak, egy borzasztó tévedés áldozatai vagyunk, mikor álmainkat homályba veszni, öntudatlanságba merülni, elfakulni hagyjuk. Pedig az élet, az egyén titkos, öntudat alján lappangó erői, képességei, alkotásai az álomban merülnek fel legtisztábban.

— Két irányban vitt kutatásaim eredménye: egyik cél az álom öntudatosítása, az irányított álom elérése volt külső eszközökkel majd a fejlődés folyamán külső eszközök nélkül természetesen. A másik cél az volt, hogy az álmot, az alkotás szolgálatába állítsam, irányítható, szabályozható álmot megállapíthassam. Tapasztaltam, hogy amire az ember problémáktól nehezített, súlyos nappalain, verejtékes töprengések, kínlódó önemésztések után sem jött rá, azokat, mikor a lélek megszabadulva az öntudat ballasztjától s felmelkedett az álom léghajóján olyan magasságokba, ahova a rendes életben eljutni képtelenség megtalálni: az értelemnek is páratlanul magas csúcsaira, egyszerre könnyedén és magától értetődőleg megtalálja. A legnehezebb része a problémának az volt, hogy azon az úton, míg az álomtól az öntudatig eljut az ember: el ne hagyja értelme az álomban megtalált eredményeket. Ma már nyugodtan állíthatom, hogy ez a kérdés meg van teljesen oldva, éppúgy mint az irányított álom. Vagyis az álmomat éppúgy kormányozhatom, mint éber, tudatos életemet, de azzal az előnnyel, hogy szabadjára is engedhetem. Ebben azt tekintem legnagyobb eredménynek, hogy ezekután megvalósíthatatlan, elérhetetlen dolog nincs. Amit az ember nem érhet el tudatos életében, egyszerűen megkapja az álmaiban, mely hangsúlyozom: szerves kiegészítője az ébrenlétnek. Az emberiség boldogtalanságának főokát abban látom, hogy fél-életet él. Elhanyagolja, lebecsüli; szinte azt mondhatnám: eldobja álmaiét. Pedig, aki nem él — bármennyire paradoxonnak hangzik is ez a mondat — tudatos és teljes álmaiétet, az nem is képzeli, mit dob el magától az élet, az emberi létezés elérhető értékei közül..

— Két évvel ezelőtt — folytatta a beszélgetést dr Somnus — új fejezetéhez jutottam el munkámnak. Az álomélet és a halálutáni élet rejtett összefüggésére találtam rá. Ma már nagy szót merek mondani; birtokába jutottam a nagy titoknak, amit csak úgy érhet el az ember, ha teljesen tisztában áll előtte a létezés, nagy tragédiájának: az éber életnek, az álomélétnek és halál utáni életnek minden fázisa, összefüggése és emberi szem, értelem előtt eddig rejtett törvényei. Nyugodtan elmondhatom, hogy elsőnek én fejtettem meg a nagy titkot, amiről rövidesen megjelenő könyvem be fog számolni. Ezen a tudományos könyvön kívül még két regényem fog megjelenni... egyiknek témája egy Szovjetoroszországba került angol gyerekről szól, aki ott nő fel a szovjettársadalomban, egyik ügynöke és fanatikusa a szovjet eszmének s egy napon értesítést kap, hogy apja, az angol lord meghalt és ráhagyta milliárdokat kitevő vagyonát. A regénynek, mely Szovjetoroszország első igazi képét adja, témája az, hogyan helyezkedik bele a kapitalista világrendszerbe, arisztokrata környezetbe a proletár orosz gyermekként, rejtélyes származás terhével felnőtt férfi. Második könyvem az első igazi csillagászati regény, mely tudományos alapon foglalkozik a légür valamennyi égitestének életével, élőlényeivel, társadalmi berendezkedésével. Ha még elmondom, hogy most áll szabadalmaztatás alatt egy tanulmányom, mely orrvédő szerkezet s megszűri a belélekzendő levegőt portól, káros anyagoktól, baktériumoktól, miáltal 99 százalékban elejét veszi a tüdőbajoknak: nagy vonásokban mindent elmondtam körülbelül magamról. — Egyébként közelesen megküldöm Szerkesztő úrnak álomtanomat és álomelméleteimről szóló könyveimet.

Barátságosan kezet szorított dr Somnus, a legérdekesebb emberek egyike, akivel valaha találkoztunk. Valami különös, zavart érzés marad az emberben a vele való találkozás után... Nem tudom, kivel beszéltünk egy gigantikus zsenivel-e, emberfeletti képességű szellemóriással, vagy egy fanatikus, rajongó utópistával?... De az mindenesetre bizonyos, hogy lenyűgözően szuggesztív, rendkívüli emberrel.

(*Kiss.*)

Kerékpár Rádió
hosszu részletre is
Neumannál
Piac-utca 27 szám.

Hétfőn kezdődik a debreceni nagy teniszverseny

Asbóth és a legjobb játékosok Debrecenben

Hétfőn kezdődik Debrecenben a városi tenniszpályákon, a régi katonai lövölde helyén a nagy országos tenniszverseny: a vidéki kerületi válogatott csapatok körmérkőzése, majd az országos vidéki egyéni bajnokság. Minden kerület indítja legjobbjait, Szeged, Miskolc, Szombathely, Pécs, Pestvidék és Debrecen és környéke legkitűnőbb hölgy és férfi versenyzői indulnak a hat napig tartó versenyen.

A legnagyobb érdeklődés Asbóth József, a fiatal világhírű tenniszreménység játékát előzi meg, ki legutóbb Pesten a világbajnok Budgét verte meg, míg most Berlinben is bejutott az elődöntőbe. A debreceni versenyt is biztosan nyeri.

De a többbi résztvevő is a magyar tenniszsport kitűnőségei.

Először a csapatbajnokságokat bonyolítják le: vasárnap este sorsolnak és hétfőn reggel kezdődik a verseny.

A verseny olcsó belépőjegyek mellett tekinthető meg: a hat napra érvényes belépőjegy 2 pengő, napi jegy 50 fillér.

A »Szent István« ötpengősök.

Öngyilkosságot kisérelt meg egy debreceni leány, mert udvarlója öngyilkos lett

El akarta magától dobni az életet *Bakó* Júliánna debreceni leány, aki a Szappanos ucca 3. szám alatt dr. *Varga* Imre ügyvédnél lakott. A leányt a gyors orvosi segítség megmentette a haláltól és a méreg nem fejthette ki teljesen pusztító hatását. Az öngyilkossági kísérlet után kihallgatták a leányt, aki elmondotta, hogy az udvarlója, *Csahócz* Imre hetekkel előbb öngyilkos lett Mátészalkán. Az öngyilkosság olyan megrázó erővel hatott rá, hogy nem tudott szabadulni a halott fiatalember emlékétől és így szánta rá magát arra, hogy követi a halálba.

VIZVEZETÉK, gáz, csatornázás és fütés szerelő műhelyemet Kossuth u. és Burgondia u. sarkán is megnyitottam. Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását. A munkát olcsón és pontosan készítem. — SZABÓ LÁSZLÓ. Lakás: Rothermere u. 55. sz.

Magyaros külsőt kapott a hortobá gyi postahivatal. (Cikk a mellékleten.)

Készüljön fel a Tiszántuli Ipari Kiállitás és Árumintavásár látogatására

szeptember 3-tól szeptember 11-ig.

Féláru utazás az ország minden részéből a TIKÁV igazolványok alapján. Az igazolványok ára 100 km-en belüli körzetben 1.20 P 100—200 km-es körzetben 1.50 P, 200 km-en felüli körzetben 2.— P.

A TIKÁV belépőjegyek ára 50 fillér felnőtteknek, 30 fillér gyrmekeknek és katonáknak.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata augusztus 14-től 21ig:

»Kossuh«, Piac u. 26. Városi bérpalota. Telefon 29—56. »Isteni gondviselés«, Petőfi tér és Teleki utca sarok. Telefon 29—81. »Csokonay«, Mester u. 45. Telefon 10—15. »Árpád fejedelem«, Csapókert, Jánossy u. 44.

MENTŐK TELEFONSZAMA: 04. RENDŐRSEGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass":

Buday Győző ny. százados házassága

Bedőcsey Buday Győző nyug. százados, földbirtokos, kinek Debrecen úritársadalmában sok tisztelője és barátja van, e hó 17-én köt házasságot *Tangler Erzsébet* úrleánnyal. Tangler Béla volt országgyülési képviselő, zalaegerszegi árvaszéki ülnök és felesége, boldogfalvi *Farkas Zsófia* nagymüveltségü leányával.

Az esküvő Zalaegerszegen lesz augusztus 17-én, amelyre külön értesítéseket nem bocsájtanak ki. Távirati cim: Tangler, Zalaegerszég.

A házassághoz Buday Győző tisztelőinek és jóbarátainak őszinte jókivánsága füződik.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szenes László, 11 órakor dr Farkas Pál, délután 6 órakor Nagy Sándor. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 5 órakor Váry László. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Balogh Ferenc. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor dr Lencz Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 5 órakor Papp Géza. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor dr Juhász László. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Tömöry Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor Hegyi Tibor. — Gyermekmenhelyen délelőtt 10 órakor Síposs Imre. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kováts Árpád. — Wolaffkatelepi Olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi Lajos. — Olajütői imaházban délután 3 órakor Orosz János — Tanyai istentiszteletek Egyeken délelőtt féltizenegy órakor v. Szabó Endre. — Belsőhatonban délelőtt 8 órakor vitéz Szabó Endre. — Dombostanya délután 2 órakor Halász A. Szepesen délelőtt 10 órakor Papp Géza Ondód II. Vedres dülőben délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápolty Árpád. Pallagon délelőtt 10 órakor Erdei Mihály.

— **A kistemplomi lelkészi hivatal** közli, hogy hétfőtől, aug. 15-től kezdve a kistemplomi délutáni istentiszteletek ismét öt órakor kezdődnek.

— *Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban.* Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Beöthy György apát, prédikál Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — Kertségekben: Csapókertben Murányi Károly piarista tanár, Sámsonban Novák Gyula s. lelkész, Józsán Buri János, Auguszta Szanatóriumban Varjú Lajos esperes.

— *Hétfőn Boldogasszony napján.* rendes miserend, a fél 10 órás nagymisét tartja Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond Faragó László s. lelkész.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt. Délelőtt 10 órakor nagymise, a szentbeszédet Fekete Lajos segédlelkész mondja. — Délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órakor vecsernye, utána szentség imádás. — Folyó hó 15-én, hétfőn, Nagyboldogasszony napján vasárnapi miserend.

— **Az evangeligus templomban,** vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Pass László esperes-lelkész. Istentisztelet után délelőtt 11 órakor egyházközségünk rendkivüli közgyülést tart, melyre az elnökség a közgyülés illetékes tagjait ezúton tisztelettel meghivja. A közgyülés tárgya: kántortanító választás és egyéb egyháztanácsi javaslatok.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban, vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, délután 6—8 óráig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

— *Alkalmi istentisztelet augusztus 20-án délelőtt 10 órakor* a unitárius templomban. Hatvan u. 24. sz. I. István nagy királyunk emlékére a fenti időben alkalmi istentiszteletet tartanak, melyre hatóságokat, testületeket, egyesületeket stb. minden érdeklődőt tisztelettel meghívnak.

— **Uray Sándor püspökhelyettes prédikál a budapesti Kálvin téri templomban.** Vasárnap délelőtt 10 órakor a budapesti Kálvin téri református templomban Uray Sándor püspökhelyettes, egyházkerületi főjegyző fog prédikálni. Ezt a beszédet és az istentisztelet lefolyását a rádió I. adóállomása is közvetiti, igy Uray Sándor h. püspöknek sok debreceni hive is meghallgathatja.

— **Debrecen részvéte a hősi halált halt ujságírók szerencsétlensége felett.** Zöld József h. polgármester Debrecen város törvényhatósága és közönsége nevében részvéttáviratot küldött a katasztrófa alkalmából a Légügyi Hivatalnak és a Magyar Ujságirók Egyesületének Budapestre.

— **Üzletek nyitvatartása augusztus 20-án, Szent István napján és augusztus 21-én, vasárnap.** Tájékoztatásul közöljük, hogy a 94537/1921. K. M. sz. r. II. §-a értelmében a f. évi augusztus hó 20-án Szent István napján a nyílt árusitási üzletekre nézve a vasárnapi záróra érvényes. — Augusztus hó 21-én vasárnapon az üzleteket reggel 7 órától lehet nyitva tartani délelőtt 10 óráig. Kereskedelmi és Iparkamara.

— **Szállást keres az ORLE iroda** az augusztus 22—27-i világgyülésre és lelkészgyülésre magánházaknál szerény díjazás mellett. Tiszta, rendes kiadó lakások tulajdonosai jelentkezzenek az ORLE irodában Kálvintér 5. sz. alatt d. e. 9-től 11-ig.

x **Ne vegyen cserépkályhát,** míg meg nem tekintette Krisch kályhásmester cserépkályharaktárát Ispotály tér 1. szám. (Nagyállomásnál.) Telefon: 12—18. sz. Vállal minden e szakmába vágó munkát.

— **A fodrászüzletek augusztus 19-i, 20-i és 21-i zárórája.** Tudomásulvétel végett közöljük, hogy a 32281/1938. I. á. K. K. M. sz. rendelet értelmében a fodrászüzleteket 1938. évi a)-augusztus 19-én pénteken este fél 10-ig, b) augusztus 20-án Szent István napján reggel 7 órától déli 12 óráig, c) aug. 21-én vasárnap reggel 7 órától déli 12 óráig lehet nyitva tartani, d) augusztus hó 22-én hétfőn a fodrászüzleteket déli 12 óráig, illetőleg azokon a helyeken, ahol hétfő délelőtt a fodrászüzleteket nyitva tartják, hétfő déli 12 órától 23-án kedden reggelig zárva kell tartani. Kereskedelmi és Iparkamara Debrecen.

— **Kardoss Géza nagy sikerrel kezdte meg a vásárhelyi szezont.** Talán még soha olyan nagy érdeklődéssel nem indult meg sziniévad, mint most Hódmezővásárhelyen. Kardoss Géza szinigazgató, aki tizenhat évig vezette — amire még példa nem volt, de nem is lesz — a debreceni szinházat a legteljesebb elismeréssel s aki jövőre a miskolci, az idén meg a kecskeméti „Katona József" szinházat vezeti, a legjobb társulatával egy csapásra meghódította vásárhelyieket. A „Jézusfaragó ember"-rel ünnepélyes keretek között nyitott a szinház, óriási sikert aratva. Mint különös eseményt említjük meg, hogy egyszerre három város is versengett Kardoss Gézáért. Miskolc, ahol megválasztották, Pécs, ahonnan a pályázatát emiatt visszavonta és Kecskemét, ez a nagy magyar város, ahol még az idei telet fogja Kardoss Géza társulatával eltölteni, valószinüleg Székesfehérvárral megosztva a téli évadot, ahol szintén nagy szeretettel várnák ennek a tehetséges magyar szinigazgatónak nagyszerű társulatát.

FÉNYKÉPEZŐGÉPEK, fotocikkek előnyös fizetési feltételek mellett.
BERZÉKI fotoszaküzletei Piac 16. és 38. sz

— **Hubert Ottó volt debreceni főispán megházasodott.** Érdekes házasságkötés történt Budapesten. Hubert Ottó ny. közigazgatási biró, aki évekkel ezelőtt Debrecenben főispán volt, házasságot kötött özv. dr. Olehváry Lászlóné sz. Kálmánchey Erzsébet úrasszonnyal.

— **Kölcsey Sándor dr polgármester hazaérkezett.** Dr. Kölcsey Sándor polgármester, aki nyári szabadságát töltötte, tegnap délután öt órakor hazaérkezett. Hétfőn átveszi hivatala vezetését.

x **A közegészségügyi hatóságok** meg követelik a hézagmentes burkolatot. Kérjen Lukács Vilmos és Testvére cégtől ajánlatot PLASTILIT színes, hézagmentes padlóra.

Nagyothallóknak megváltás a SIEMENS-PHONOPHOR!
Uj modern csontvezetéses typusok. Kérjen képes árjegyzéket.
SIEMENS, Budapest, VI, Nagymező-u. 4

Aranyérben szenvedőkkel közlöm, hogyan gyógyultam meg!
W. L. Budapest, Király-utca 108., II. 4.

x **Szeplő, májfolt ellen** Rózsa arcvizcs, doboz 1.20. Jósa és Jóna utóda Somogyi Drogéria, Kossuth ucca 6.

— **Az angol tisztek kötelesek tiszteletben tartani azokat a rendelkezéseket, amelyeket Németországban a tilos zónákkal kapcsolatban kiadtak.** A rendeletet az angol hadügyminiszterium adta ki s mindazokra az angol állampolgárokra kötelező, akiknek útlevelében katonai ragjuk is fel van tüntetve.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

Budapesti **áruház keres**
hosszu gyakorlattal, nagy szakismerettel rendelkező jó megjelenésü született
keresztény férfi-, női-, gyermekruha eladókat.
Részletes, a kor, fizetési igény, eddigi alkalmaztatási helyeknek feltüntetésével és jó fényképpel ellátott ajánlataikat kérjük „Konfekció" jeligére a Magyar Hirdető Irodába Budapest, VIII., Sándor u. 7. sz.

Pikó József idényvégi árusitása
Kossuth u. 4. (városház mellett)
ma vasárnap és hétfőn
áron alul!

A Tikáv igazgatósága közli,

hogy folyó évben is kiadja hivatalos katalógusát, melyben a hivatalos felsorolásokon kivül hirdetések is megjelennek. Tekintve, hogy a katalógus a TIKÁV kiadásában jelenik meg, hirdetéseket kizárólag a TIKÁV irodában, vagy pedig igazolványunkkal ellátott megbizottunknál lehet feladni. Megjegyezni kivánjuk, hogy a TIKÁV-nak ez az egyetlen ilyen természetü kiadványa és minden egyéb magánvállalkozás, amely semmimódon nem hozható összefüggésbe a TIKÁV szervezetével.

— **A „Debreczen" legközelebbi száma a hétfői Nagy Boldog Asszony ünnepe miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Bucsuzás.** Elefánty Sándor, a helybeli evangélikus iskola igazgatója, mivel a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur saját kérelmére nyugállományba helyezte, szeptember 1-vel megválik az evangélikus iskolától. Ugyancsak megválik onnét Elefánty Ilona tanitónő is. Ezen az uton s ezuttal mondanak bucsut azoknak, akik 34, illetve 9 éven át tanitványaik voltak, a szülőknek, akikkel gyermekeik révén közelebbi viszonyba kerültek. Köszönik sokszor tapasztalt szeretetüket, szoldiaritásukat s kérik, tartsák meg tanitói, nevelői hatásukat jóemlékezetükben.

— **Dr Hlatky Endre — kormányfőtanácsos.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr Hlatky Endre, a Magyar Telefon Hirmondó és Rádió Rt. igazgatójának, a magyar rádióközvetités fejlesztése által szerzett érdemei elismeréséül a m. kir. kormányfőtanácsosi cimet adományozta.

Maradék és méteres áruban a legolcsóbb
KERTÉSZ SÁNDORNÉ Dégenfeld-tér 3.

— **Dr Szombathy Groskó** augusztus 29-ig szabadságra utazott, helyettese dr Pákh Sándor fogorvos, Csapó ucca 1. szám.

x **Dr Kürthyné Máriássy Magda** táncintézetében minden vasárnap 7—9 óráig össztánc. Péterfia ucca 30. sz.

— **A kistemplomi különkehely akcióra** az elmult napokban a következő adományok érkeztek: Dr Bacsó Jenő és neje 2 drb, Bacsó Alexandra és ifj. Bacsó Jenő 1—1 drb; Félegyházy János 2 drb; özv. Kaisler Albertné Danesházy Ilona, Kaszanyitzky Andorné, Kontsek Kornélné, özv. P. Nagy Zoltánné, özv. Szilágyi Sándorné, özv. Tóth Gergelyné 1—1 drb kehely. Nemesszivü adományaikért ezuton is köszönetet mond a Révéz téri lelkészi hivatal.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában a nyár folyamán a vasárnapi össztáncokon, ketten egy jeggyel lehet jönni.

x **Garai táctanárnál** (Margitban) új tánctanfolyam kezdődik.

— **Dr Bonczos Miklós, Csongrád mgye főispánja lóháton végigjárta megyéjét és 169 tanyát,** uradalmat és falut látogatott meg inkognitóban. A gazdasági munkások helyztét tanulmányozta.

— **13 millió magyar él a világon,** ezt tünteti fel a magyarok világkongresszusa alkalmából Budapesten rendezett kiállitás hatalmas térképe. Ebből kiderül, hogy a világ mindenrészében élnek magyarok.

Magyar táncbemutató a Csokonai szinházban

Dr Bacsó Jenőné magyar táncjátékának bemutatója

Forró sikerü, minden tekintetben kitünően sikerült magyar táncbemutatót rendezett tegnap este a Nyári Egyetem és a MANSz a Csokonai-szinházban. A pompás előadás igazi propagandája volt a szinház nézőterét zsúfolásig megtöltő külföldiek előtt a magyar tánc szépségeinek. Az előadás hatalmas sikeréből oroszlánrész illeti meg dr *Bacsó Jenőnét*, aki az »Este a székelyeknél« című hangulatjáték és »A reményhez« című allegórikus táncképet irta és a MANSz vezetősége élén a rendezésben is tevékeny résztvett, lelke volt az előadásnak. Dr Bacsó Jenőné finom, poétikus elgondolással, nagyszerüen alkalmazta táncra a színes, mozgalmas, nagyhatású játékokat s teljes mértékben megérdemelte a publikum tapsait. A táncok betanításának gondos, ötletes munkája *Ch. Perczel Karola* érdeme, mig a zenekart *Ujfalussy István vezényelte inventziózusan.*

Az »*Este a székelyeknél*« hangulatos, színes jeleneteivel, a szereplők stilszerü ruháival, a remek táncokkal minden jelenete után nagy tapsot váltott ki. Óriási sikere volt a rendkivül tehetséges *Bacsó Alexandra* egyéni bájjal előadott, remek inceselkedő táncának, *Kokas Katalin* nagyszerü csürdöngölőjének, *Szentgyörgyi Klári* és *Csiki Pál* tüzes székely csárdásának. A közönség nem akarta leengedni őket a színpadról. Eletteljes, pompás jelenet volt a fávágók tánca s egytől egyik remekeltek: Molnár Sárika, Csuka Magda, Bozóky Ilonka, Fekete Jolán, Zékány Mari, Székely Sári, Ábel János, Korbély Lajos Benedikti Zoltán, Kosik Zoltán, Balla Gerő, Zádor Jenő, Zádor Lajos, Antal Elemér, Frigyes László, Balássy István.

Az est kimagasló száma volt finom, költői jeleneteivel »*A reményhez*« allegórikus tánckép, melyet igazi művészettel alkalmazott tánera dr *Bacsó Jenőné*. Már a megnyitó jelenet nagyszerü kórusa a MÁV Egyetértés Dalkör tökéletes előadásában megfogta a közönséget, a táneszámok pedig valósággal elkápráztatták a nézőket. *Bacsó Alexandra*, a Remény megszemélyesitője ragyogó sikert aratott tökéletes, művészi táncával. Ezuttal is remekelt a nagyon tehetséges *Vollay Edit*, akinek minden mozdulata ösztönös művészet. Az ifjú párt alakitó *Markovits Ili* és *Ábel János* számát többször megismételtette a közönség és sok tapssal jutalmazta kitünő táncukat. Kitünő volt a kis *Bakó Anikó* és *Nádassy Lia* és pompás volt a szántovető szerepében *Csiki Pál* és a nagyszerü Kokas Katalin. De nagy sikert arattak: Szegedi Kató, Zempléni Mária, Szegedi Magda, Székely Sári, Benedikti Zoltán, Bozóky Ilonka, Kosik Zoltán, Fekete Jolika, Antal Elemér, Molnár Sárika, Molnár Mihály, Csuka Magda, Balássy István, Ábrahám Gabriella, Zádor Lajos, Zékány Mari, Balla Gerő, Némethy Málinka és Zádor Jenő is. Nagyon tetszettek *Bán Elemér* magyar dalai.

Az »*Alföldi táncjáték*« meseszerü hangulatával nagy sikert aratott. Különösen *Bacsó Alexandra* és *Zempléni Mária* remek tánca aratott sikert, de *Szegedi Kató*, *Szentgyörgyi Klári*, *Balogh Anikó* és *Szentgyörgyi Gabi* is egytől egyik remekeltek. A második felvonás végén a közönség meleg ünneplésben részesitette a kitünő szerzőt, dr *Bacsó Jenőnét*, a táncok betanitóját, *Ch. Perczel Karolát* és elhalmozta virággal a szereplőket.

Filléres vásár
Frank Imre
Arany-Bika

— **Egy évig szolgált mint cseléd fiánál, annak tudta nélkül** egy idős budapesti nő. Utólag derült ki, hogy az apa halála után, hogy a fiatalember édesanyja az addig házvezetőnőként alkalmazott nő, aki öngyilkosságot kisérelt meg, mert a fia rosszúl bánt vele. A búcsúlevél pattantotta ki a titkot, mely után a fiatalember felkereste a kórházban édesanyját és kibékültek.

— **Tömegszerencsétlenséget okozott Varsó uccáin egy autó,** mely nagyobb részeg emberekből álló társasággal, százkilométeres sebességgel vágtatott Varsó uccáin. Egyik útkereszteződésnél elütött két járókelőt, akik nyomban meghaltak. Az autó végül nekiütődött egy kerítésnek és megállt. Az előállított utasok és a sofőr valamennyien holtrészegek voltak.

— **Pozsonyból érkezett jelentés szerint Hlinka páternek, a tót néppárt vezérének egészségi állapota jelentékenyen rosszabbodott.** Életéért magas kora miatt komolyan aggódnak.

— **Export visszaélést lepleztek le Gyöngyösön,** ahol a Gazdaköri Szövetkezet nevében gyümölcsöt szállitottak Németországba. Az üzleti szélhámosságról egy hatezer márkás átutalás rántotta le a leplet. A szövetkezet vezetői nem szállitottak ez évben semmit, mert a területükön elfagyott a termés. Ezt használta ki egy nemrégen Gyöngyösre került kereskedő és ő szállitotta ki az árút.

— **Árja nem hagyhatja zsidó rokonra vagyonát az új német örökösödési törvény szerint.** Az ilyen végrendeleteket egyszerüen érvényteleneknek nyilvánitják és a zsidó rokonra hagyott vagyon a törvényes árja örökösökre száll. Érvénytelen azonban az egyház javára való végrendelkezés is, ha a végrendeletet a végrendelkező halálos ágyán irta alá.

Iblonszkyné és Kovácsné *kéziminka és magyar perzsa szőnyeg üzletét* **Piac u. 42. alá helyezte át**

— **Szenvedő beteg asszonyok** gyakran már egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserüvzzel is nagyon könnyü, lágy bélkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születés: **Lazányi István** npsz. Piradány leány Júliánna, Nagy Sándor m. kir. postamester Tarcal fiú Tibor, Szabó István szabósegéd Homok u. 117. leány Ilona, Szellő Sándor máv órabéres Kabar u. 8. leány Magdolna, Simon István kefegyári munkás Csillag u. 27. fiú ref. Varjas János kovácsmester Berk u. leány Ilona, Bereczki Iván timármester Vígkedvű Mihály u. 25. leány Adél, Tokaji János npsz. Belleglő 27. fiú István.

Házasság: Tóth Lajos gazdasági gépész Sport u. 16.—Lakatos Júliánna Sport u. 16., Bodnár Péter timár npsz. Bercsenyi u. 47.—Turucz Júliánna Bercsényi u. 47., Molnár Gyula npsz. Rothermere u. 55.—Haraszti Erzsébet Kossuth u. 61., Kerepesi máv bádogos Kossuth ucca 41.—Barta Erzsébet Széchenyi u. Gulyás István cipészsegéd Péterfia u. 24.—Deák Erzsébet Csigekert u. 41., Pecze József szobafestő mester—Csuta Zöldfa u. 10., Bakura István kereskedősegéd—Berki Júliánna Ghillányi u. 9., Farkas György városi erdőőr Fancsika—Bodnár Margit Bánk 111., Márta Zoltán nyomdászsegéd, Csonka u. 9.—Kertész Júliánna Csonka u. 9.

Halálozás: Nagy Sándor fm. ref. 50 Géza u. 4., Orbán Benjáminné ref. 42 éves Király Ferenc u. 10.

Irónők jól sikerült estélye a Bagolyvárban

Az Irónők Asztalsársasága tegnap este jól sikerült estélyt rendezett a Híd uccai „Bagolyvár" kellemes helyiségeiben, ahol nagyszámban jelent meg a közönség. **Tóth Sándor** szellemes és nívós megnyitót mondott. **Törőné Korpássy Mária** szép dalaiból énekelt **Gallóné Nagy Irma.** „Kérdeztem a csillagokat és Ujra visszajönnek" kezdetü dalok sok tapsot arattak Az elsőt Baczó, a másodikat **Szendy** Tihamér zenésitette meg. **Varga Lajos** igazgató-tanító saját szerzeményü és szép tehetségre valló dalaiból adott elő. A „Jöjj ki hozzám" kezdetü és az „Araló csárdás" szrezőjük dicsőségére válik. Nagy sikere volt **Diószegi** Ilonának, aki saját szerzeményü dalaiból énekelt, valamint a népszerü **Jámbor Lajosnak,** kinek „Kék selyemben és Két tinómat befogom" kezdetü dala osztatlan tetszést aratott. A Gallóné Nagy Irma a müsor második **Leveles Márta, Lőrinez Endre, Vékányné** és mások sikerült szerzeményeit adta elő **Gáspár Géza,** a „Bagolyvár" tulajdonosa kitünő ételekről és italokról gondoskodott. A hangulatos estélyen a Nyári Egyetem hallgatói közül is többen megjelentek, így törökök, lengyelek is.

— **Hitler vezér és kancellár szombaton délután az Obersalzbergen levő házában fogadta Balbo légyügyi marsallt.** Balbó Münchenből érkezett ide. Amikor félötkor megérkezett, a vezér háza bejáratánál várta és a ház belsejébe kisérte. A fogadás során Balbó bemutatta Hilter kancellárnak kisérete tagjait s üdvözölte a fogadáson megjelent német személyiségeket. Balbo este 6 órakor hagyta el Berchtesgadent.

Egy budapesti cipőüzlet született keresztény,
hosszu gyakorlattal rendelkező kifogástalan fellépésü
üzletvezetőt keres.
Fényképpel, valamint fizetési igénnyel ellátott ajánlkozást „Prima erő" jeligére a Magyar Hirdető irodába Budapest, VIII, Sándor u. 7. sz. kérjük elküldeni.

A Légoltalmi Liga hirei

A Légoltalmi Liga debreceni csoport elnöksége ezúton is felhivja a közönség figyelmét arra, hogy a csoportnál alkalmazásban levő szervezők pénzbeszedők, fehér karszalaggal lettek ellátva, melynek közepén a liga jelvénye van. Ugyancsak arcképes igazolvánnyal is rendelkeznek. A fénykép jobb és bal felsősarka a csoport körbélyezőjével van lepecsételve és azon az illető névaláírása szerepel, mig az igazolványon felül a csoport hosszú bélyegzője, közepe táján a csoport körbélyegzője, jobb és baloldalt a csoport ü. v. elnökének, nemkülönben a csoport gazdasági főnökének sajátkezű aláírása szerepel.

A fentiekből kifolyólag mégegyszer ezúton is felkéretik a közönség, hogy a taggyüjtés, illetve a pénzbeszedés alkalmával a már beszervezett és a szervezés alá kerülő tagok csak olyanokkal tárgyaljanak, akik fenti jelvényekkel el vannak látva. (o)

P 38.

— **Horthy Miklós kormányzó németországi látogatása alkalmából a magyar rádió** a német birodalmi rádió felkérésére hétfőn, augusztus 22-én este 9 órától 10-ig ünnepi hangversenyt rendez. Az operaház tagjaiból alakult zenekar magyar müsort játszik Dohnányi Ernő Ernő vezényletével.

— **A felrobbant talált gránát megölt egy gyermeket, hármat megsebesitett.** Halálos szerencsétlenség történt szombat délután Hegykőn, Szalai Sándor, Ilona és János gyermekek kimentek a Fertőre játszani. Itt az iszapban kilött, de fel nem robbant gránátot találtak. Ezt hazavitték magukkal. A tiz éves János kalapácssal ütögette, majd felemelte és a kőre dobta. A gránát felrobbant és a közelben tartózkodó Koczán Ferenc 12 éves gyermeket nyomban megölte, a 3 Szalai testvért pedig sulyosan megsebesitette. Legsulyosabban a gránátot ledobó Szalai János sebesült meg, akit haldokolva vittek a mentők a soproni kórházba. A gránát ezenkivül megölte még az udvaron levő tehenet is.

TANKÖNYVEK
az összes iskolák részére már most előjegyezhetők, iskolai füzetek, iró- és rajzszerek igen olcsón beszerezhetők a „MÉLIUSZ" könyvkereskedésben.

Debrecenben tartózkodó amerikai egyetemi tanárok autójának karambolja motorkerékpárral a hortobágyi uton

A motorkerékpáros koponyaalapi törést szenvedett, az autóban ülők sértetlenek maradtak.

Sulyos kimenetelü karambol történt szombaton délután Balmazujváros és a Hortobágy között.

A déli órákban **Debrecenből magánautón kirándult a Hortobágyra egy társaság, mely külföldi egyetemeken tanitó magyar professzorokból állt, akik a közelmultban a Nyári Egyetemen előadásokat tartottak. Az autóban ült többek között dr Kovács Árpád newyorki egyetemi tanár, dr Telkes László professzor, a newyorki magyar könyvtár igazgatója, valamint dr Rásonyi László, az ankarai egyetem magyar történelem s nyelvismeret tanára** egyik debreceni kartársukkal együtt. A társaság **este nyolc órakor indult az autón vissza Debrecenbe.**

A hortobágyi és balmazujvárosi ut kereszteződésénél a főutvonalon átrobogott egy segédmotoros kerékpár, melyet Veres János balmazujvárosi lakos vezetett. **Az összeütközé elkerülhetetlen volt, a két gép teljes erővel egymásba rohant és az erős ütődés következtében a motoron ülő Veres János hatalmas ivben kirepült az uttestre. Olyan szerencsétlenül zuhant ki, hogy koponyaalapi törést szenvedett s vértől boritva maradt az uton. Nyomban eszméletét vesztette** s az orvosi vizsgálat szerint állapota nagyon sulyos. A karambolról jelentést tettek a balmazujvárosi csendőrőrsnek, azonban Veres Jánost nem lehetett kihallgatni. Az autóban ülők egybehangzó vallomása szerint a karambolt Veres vigyázatlansága okozta. A külföldi egyetemi tanároknak szerencsés véletlen folytán nem történt baja, mindössze az autó sárhányója rongálódott meg.

Ma is nyitva van
Petrik Károly
női és férfi divat üzlete. Szent Anna u. 5,
a szezonvégi kiárusitási árak érvényesek hétfő estig meglepődik az olcsó árakról

Családi értesitések:

Siket Rózsika
és
Gyöngyösi István
jegyesek.

Molnár Magda
és
Báthory László
(Debrecen) jegyesek.

Boskovics Icát
eljegyezte
Pongrácz Károly
okl. gazda.

— **Kormányzói köszönetet kapott Veressné Főző Erzsébet debreceni irónő.** Szép kitüntetés érte Veressné Főző Erzsébetet, a finomtollú, kitünő debreceni irónőt. Veressné Főző Erzsébet Horthy Miklós kormányzó őfőméltósága hetvenedik születésnapja alkalmával kedves, meleghangú, müvészi szépségü versben fejezte ki hódolatát és jókivánságait a legelső magyar embernek. A napokban levelet hozott a posta Veressné Főző Erzsébet címére s a levélben Horthy kormányzó a kabinetiroda útján fejezte ki elismerő köszönetét a szép költeményért.

— **Felmentették a gyilkos katonát, mert királya becsületét védte.** Condon nevü angol katona előtt egy koresmában Campbell nevü munkás becsmélőleg nyilatkozott a királyról. A katona méltatlankodásában angol szokás szerint egy jól irányzott ökölesapást mért a munkás arcába, akit olyan szerencsétlenül talált el, hogy holtan esett össze. A biróság felmentette a katonát, mert érthetőnek találta, ha egy katona megvédi uralkodója becsületét.

— **Háromszemü gyermek született Lengyelországban,** a thorni **kórházban.** A különös szem tulajdonképpen kinövés az orr fölött, mely nem tartalmaz látóideget.

ASPRION PÁL (ezelőtt Müller és Asprion) mű szemkészítő specialista ember!
műszemeket
készit és behelyez
Budapesten tartózkodik augusztus 17, 18, 19-én.
Található

Klein Dezső
látszerésznél,
Budapest, IV. Kecskeméti u. 14.

Szent István hetében
keresse fel az ország egyetlen zongoragyára, a
MUSICA
bemutatótermeit
Budapest, VII., Erzsébet krt. 43. (Royal.
Hatalmas választék uj és használt hangszerekben gyári garanciával. Egyes hangszerpéldányok ünnepi hétre leszállitott árakon.
Könnyitett fizetési feltételek.
Váltó, kezelési költség nincs.
Gyárunk szenzációja:
Kisp'anin, hét oktáv, angol szerkezet, teljes hangterjedelem.
Kérjen dijmentes ajánlatot!

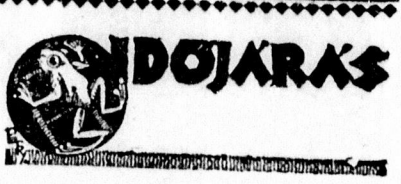

Prognózis: **Nyugati, északnyugati szél, több helyen ujból eső, zivatar. A hőmérséklet csökken.**

Sik Sándor és más kiváló előadók a Nyári Egyetemen

Sik Sándor egyetemi tanár, a kiváló iró, zsúfolásig telt teremben folytatta előadását tegnap, a legújabb magyar irodalom főbb törekvéseiről. Különösen nagyértékü és megkapó volt Ady Endréről nyujtott irodalmi arcképe.

Dr **Bányai László** ankarai egyetemi magyar tanár folytatta „A magyarság kialakulása" cimü előadását.

Soó Rezső, Kovács Árpád, Rásonyi László, Pietrykovsky László és Zaleski Zbigniew tartottak előadást az idegennyelvü előadássorozatban.

Kováts Árpád newyorki egyetemi tanár „A török népek szerepe a Dunamedence benépesülésének kialakulásában" cimmel nagy érdeklődés mellett tartotta meg francianyelvü előadását.

Soó Rezső dr egyetemi tanár a „Magyar puszta és növényzete" cimmel tartott nagysikerü németnyelvü előadást.

Pietrzykowsky László miniszteri titkár „Az agrár törvényhozás jelenlegi állapota Magyarországon" cimen tartotta nagysikerü előadását.

Tegnapi idegennyelvü előadását ma fejezte be **Zaleski Zbigniev** lengyel lektor „Magyar-lengyel barátság megnyilvánulása a jelenkorban" cimmel.

A Duna halottja

Budapest, augusztus 13. A Római partnál a Duna 180 cm. magas, fürdőnadrágos férfi holttestét vetette ki. A tonzurás férfiről azt gyanitják, hogy szerzetes lehet. A törvényszéki orvostani intézetben alaposan megvizsgálták a holttestet és feltünő dolgokat vettek észre. Kiderült, hogy balcombján olyan hatalmas sérülés van, mely még vizbekerülése előtt érhette az ismeretlen férfit és ez a sérülés olyan sulyos természetü, hogy nem tartják kizártnak: esetleg a sérülés okozta halálát és csak azután került, esetleg dobták a vízbe, amikor már halott, vagy legalább is eszméletlen volt. A főkapitányság értesitette a főváros északi környékén lévő csendőrőrsöket, érdeklődjenek egyházi helyeken, nem tünt-e el valaki. Kedden felboncolják a törvényszéki orvostani intézetben a holttestet, hogy megállapitsák halálának okát.

Nyári vásár Kőrösinél
Nem hazugság, - mindent megér, -
Piac u. 38.

Dankó tem. váll. üzletáthelyezése

Sas u. 3. sz. Kossuth u. 6. sz.

ctul. Ekli József üzletvezető Somlyai Károly

Telefon nappal 23-22 éjjel 30-66

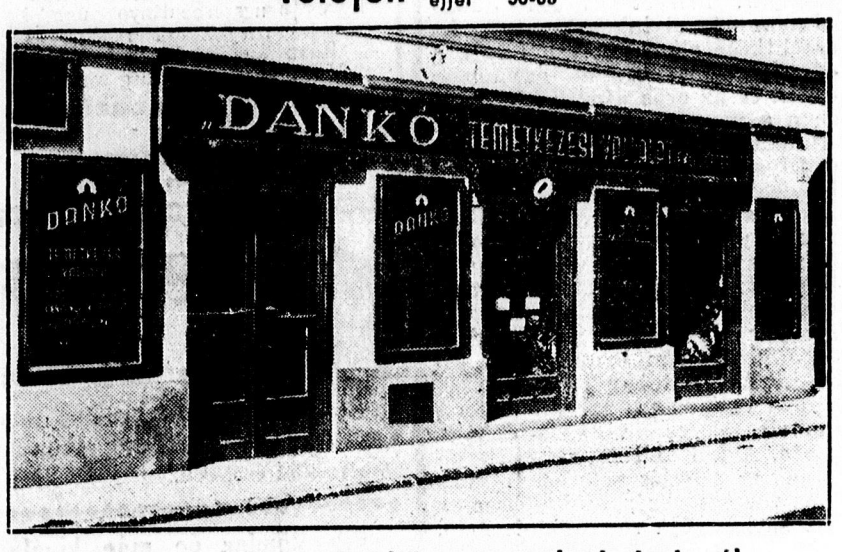

Gyász esetén győződjön meg olcsó áraimról.
Egyszerü és luxus temetések kegyeletteljes kiszolgálása.

Legolcsóbb felnőtt temetés már 20·— pengőtől.

GYÁSZ ROVAT

Elhunyt úriasszony. Debrecen társadalmát nagy gyász érte. Hetvenhat éves korában elhunyt, szombaton délután, hosszas szenvedés után özv. **Dalmy Erdélyi Imréné,** kinek férje hosszú ideig volt Nyírbogdány főjegyzője. Temetése holnap, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó termeből. Az elhunytban édesanyjukat gyászolják: dr Erdelyi Sándor ref. egyházi számvevő, dr Erdélyi Gábor debreceni járásbíró, dr Erdélyi Zoltán hajdúnánási járásbíró és dr Erdélyi László orvos. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Kiss József timármester, életének 55-ik évében meghalt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozó terméből, Dankó cég rendezésében.

Kathy Ferenc leventesegédoktató 18 évében elhunyt. Temetése ma délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Bánk 69. Temetését Bartha vállalata végzi.

Dr Szabó Ferenc református egyházi ügyész, ügyvéd 56 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután öt órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakása: Simonyi út 11. A. Pusztai temetkezési intézet.

Orbán Benjáminné, 43 éves, református, temetése vasárnap délután négy órakor lesz a köztemetői ravatalozó teremből. Lakása: Király Ferenc ucca 10. Pusztai temetkezési intézet.

Sírboltavatás. Folyó hó 14-én avatjuk kedves férjem **Antal Jenő** volt OTI tisztviselő sírboltját, rokonainkat s ismerőseinket és jó barátainkat szeretettel meghivjuk. Özv. Antal Jenőné, Nyil ucca 105. szám.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** E héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: Kulicz Mária Munkás u. 1., Pócsi Rózsi Rakovszky u. 18., Patonay József Virág u. 21., Selényi Zoltán Baranya u.; Szabó Juci Kórház u. 3. és Szemerédy Péter Eötvös u. 104. A könyvjutalmakat kedden délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor at lehet venni lapunk kiadóhivatalában.

— **A kárpitos-szakosztály** ezuton és ismételten felhivja a vásárlóközönség figyelmét arra, hogy a jelenlegi nyersanyagárak mellett, a legolcsóbb uj anyagokból 50 pengőbe kerül egy heneser. Az ócska anyag viszont — tekintettel az előző hosszu használatra — az egészségre káros hatásu lehet. A kárpitos-szakosztály elnöksége.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY. A debreceni református Kollégium tápintézetének 1938 szeptember elsejétől, 1939 augusztus 31-ig szállitandó tej, kenyér és fűszerszükségletére az ajánlatokat folyó évi aug. 20-án, déli 12 óráig lehet beadni a tápintézetben. A részletes feltételek ugyanott megtudhatók. **Igazgatóság.**

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

SPORT

Vizipolóban Európa bajnok lett Magyarország

Az utolsó mérkőzését Anglia ellen 8 : 1 arányban nyerte meg a magyar csapat.

London, augusztus 13. Szombaton este 9 óra után került sor az európabajnoki verseny utolsó vizipolómérkőzésére, amelyben Magyarország fölényes játékkal **8 : 1 (5 : 1) arányban győzött Anglia ellen.** Magyarország ezzel, mint **egyetlen veretlen csapat Európa bajnoka lett és megvédte a Dubonett-serleget.** A magyar csapat összesen harmincöt gólt dobott, viszont Mező hálóját a torna során csak három gól érte. Az európabajnoki vizi poló torna helyezési sorrendje tehát 1. Európa bajnok: Magyarország. 2. Németország. 3. Hollandia. 4. Belgium. 5. Olaszország. 6. Franciaország. 7. Anglia..

Délután Olaszország nagy meglepetésre 2 : 1 (2 : 0) arányban győzött Belgium csapata ellen.

A toronyugrás kötelező gyakorlatainak befejezése után a német Veiss vezet 52.95 ponttal. 2. Kitzig (német) 51.91. 3. Hidvéghy A. 46.66.

A 200 méteres mellúszás vigaszversenyében a svéd Rothmann győzött 2,52.4 idővel. 2. Fábián.

Az 1500 méteres gyorsúszás európabajnoki döntője: 1. Borg svéd 19,55.6. 2. Leivers angol 19.59. 3. Arendt német. 4. Gró Ödön magyar 20.16.2. 5. Kuhinka.

A 200 méteres melluszás döntőjében Bolka német győzött 2,45.8 mp. idővel. 4. Angyal 2,51.6.

Hollandia vizipolócsapata 2 : 2 (2:1) arányban játszott Franciaország csapatával.

A PONTVERSENY VÉGEREDMÉNYE

Az úszó európabajnoki verseny szombaton éjfélkor ért véget. A versenyszámok lebonyolitása után a pontverseny eredménye a következő. Férfiak: 1. Németország 145 ponttal. 2. Magyarország 89 ponttal. 3. Anglia 44 ponttal. Vigaszverseny: 1. Norvégia 11 ponttal. 2. Magyarország 8 ponttal. 3. Anglia 5 ponttal.

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthrszolgálata jelenti:

Debrecenben a vasútaspályán négy órakor kerékpárverseny lesz, azonkivül motorkerékpárverseny és motorvezetéses veseny. A kerékpársport leg jobbjai, Szekeres, Istenes, Nagy, Liszkai, Bodai vesznek részt és nagy küzdelem várható.

Félhat órakor a DVSC a Törekvés csapatával játszik barátságos mérkőzést. A Törekvést jól ismeri már a közönség, jó mérkőzés várható most is. Vezeti: Takács Jenő.

A Bocskai vasárnap Mátészalkan játszik az MKT ellen, hétfőn Kisvárdán a KKLE ellen. A Bocskai minden játékosa szerepet kap s Pocsai és esetleg Hajdú kivételével. Csokai-nak ez lesz a bemutatkozása a Bocskai-nál.

A Hajdú-kupa bajnokság során Blmazujvárosban a BSC a Hajdunánási TK-vl játszik és fog is győzni bizonyára. Vezeti: Szabó Kálmán.

Hadúdorogon a HASE a DMTE-t fogadja. Nagy küzdelem várható. Vezeti: dr Kiss Gábor. Tiszalökön a TAC a Tégláskert ellen szerepel. Vezeti dr Lengyel. — Hétfőn a Tégláskert a Hajdúdorogi ASE ellen játszik kupamérkőzést, vezeti: dr vitéz Makády.

Nyíregyházán az NyKISE a fővárosi MÁVAG csapatával áll szemben, barátságos mérkőzés keretében.

Budapesten a magyar atletikai bajnokság zajlik le kettős ünnepen.

A mátészalkai tenniszverseny. Most fejeződött be a nagysikerü mátészalkai országos tenniszverseny, amelyet az MTK rendezett. Eredmények: férfi egyes: 1. Barabás Miklós DEAC. 2. Kálmán András UTE. 3. Vajna KUE. Barabás kitünően játszott és biztosan nyert. — Női egyes: 1. Katona Gizi Miskolci MOVE. 2. Kubinyi Magda KUE. — Féri páros: Kálmán I. MTK Kálmán UTE. 2. báró Vay, Lossonczy NyLTC. — Vegyes páros: 1. Vajna-Kubinyi KUE. 2. Kálmán, Perényi Katalin. — Férfi egyes kizárásos döntőbe került Barabás DEAC—Lossonczi NyLTC. — A döntőt később játszák le. Férfi páros kizárásos: 1. Vajna, Turánszky. 2. Kálmán, Kulcsár. 3. Barabás dr, Görgey DEAC.

KÖZ-GAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 10 fillérrel javult.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.80—20.05, 78 kg 20.00—20.25, 79 kg 20.20—20.45 80 kg 20.30—20.55. — Felsőtiszai 77 kg 19.70—19.95, 78 kg 19.90—20.15 79 kg 20.10—20.35 80 kg 20.20—20.45 rozs pestvidéki 14.00—14.60, rozs más származású 14.60—14.80, takarmányárpa elsőrendü 15.60—16.00, középminőségü 15.30—15.50, zab elsőrendü 16.20—16.30, középminőségü 16.10—16.20, tengeri 19.00—19.20, korpa 12.40—12.60, 8-as liszt 14.80—15.25.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra összesen 555 darab sertést hajtottak fel. Ebből eladtak 531 darabot, eladatlan maradt 24 drb. A vásári állományból ngol hússertésfelhajtás 83 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés 340 kilón felül 100 fillér, I. szedett sertés 98—103 fillér, II. 94—97 fillér, silány minőségü 90—93 fillér, angol tőkesertés 100—102 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 18.60—19.00 pengő, rozs 13.30—13.50, árpa 15.20—15.50, tengeri 18.00—18.70, lucerna 7.80—8.80 pengő, széna 6.30—7.30 P, alom szalma 2.20 pengő mázsánként.

PÁLYÁZAT TEJSZÁLLITÁSRA. A siketnémák helybeli intézete, napi cca 40 liter tej szállitására pályázatot hirdet. A pályázat határideje augusztus 24-én, déli 12 óra. Bővebb felvilágositás az intézetben nyerhető. **Igazgatóság.**

Fényképész műtermem
ujonnan átalakitva olcsó árakkal megnyitottam
BAGDI, Piac ucca 9. sz.

KÉPES VASÁRNAPJA

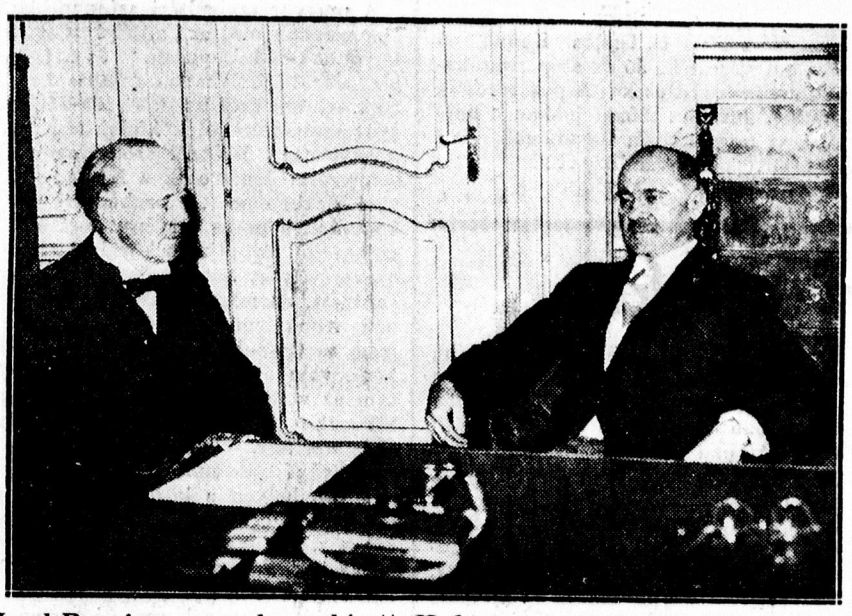

Lord Runciman angol megbízott Hodzsa cseh miniszterrel tárgyal.

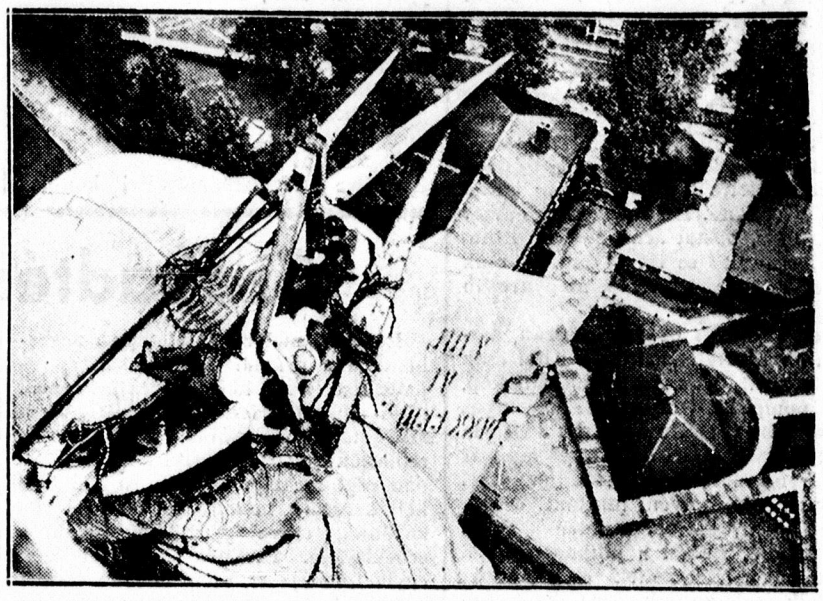

Repülőgép felvétel a newyorki Szabadság szobor renoválásáról.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

Wojteczky

neve volt egy magyar művésznőnek, akit aztán egyik élelmes bukaresti színpadi ügynök a román főváros mulatójához, vagy mihez szerződtetett. Minden magyar sikernek szívből örvend az ember, Akárhol aratja a sikert, a magyaroknak aratja. Igy első látásra igen örvendünk ennek az erdélyi hírnek is, de mikor tovább olvastuk a tudósítást, először meglepődtünk, aztán szégyeltük magunkat. No, mert megtudtuk, hogy ezután a magyar művésznőt nem Wojteczkynek fogják hívni, hanem egyszerűen Vojtescunak. És ezt maga a művésznő kiáltotta oda a vele beszélő ujságírónak, nehogy elfelejtse a világ, hogy ő új néven, idegen néven fogja ezután szolgálni a művészetet. Az amerikai őrületről régen meg van a véleményünk, mely egyszerűen elkereszteli azoknak a magyaroknak a nevét, akiket foglalkoztat a művészet világában. De hogy már Románia is elrabolja magyarjaink nevét és ad helyette »művészi« nevet, de románt, ez már sok nekünk. A hadiárvák, özvegyek, görög katolikusok, állami nyugdíjasok és tisztviselők nevét eddig is kitartással és lendülettel románosították el. Most a művészek is sorra kerülnek. És a művészek ezt tűrik, sőt maguk hirdetik első sorban. Uraim, hölgyeim, egy kevéset mindannyian szégyellhetjük magunkat. És arra gondolunk, hogy Munkácsy nevét, Bartók nevét, Németh Mária nevét és az igazi nagy magyar írók, művészek nevét nem kellett idegen nyelvre leforditani. Megtanulta nevüket úgy a világ, ahogy mi tudjuk és magyarnak valljuk őket . . .

arról, hogy

a marólug

még mindig szerepel itt is, ott is és mindig úgy hallunk erről a gyilkos méregről, hogy gyermekek egészségét, testi épségét rombolta, pusztította. — Szigorú rendelet van arra, hogy milyen körülmények között adható ki ez a rettenetes méreg, de a jelek szerint még mindig történnek visszaélések. — Olvastam valahol, hogy egyik angol bíró azzal büntette meg a marólúggal visszaélőket, hogy elvitette őket abba a kórházba, ahol a marólúg kis áldozatai, a gyermekek sirtak, szenvedtek rettenetes kínok között. Mert annál szörnyűbb látvány nincsen, mint az összegetett torkú, szájú kisgyermekek rettenetes szenvedése. Aki egyszer látta, aki egyszer nyöszörgő szavukat hallotta, az egy életre nem felejti el . . . És az elsők között harcol azért, hogy marólúg semmi körülmények között se kerüljön a gyermekek kezébe . . .

arról, hogy

a kémek

beszervezéséről olvastunk az elmult héten olyan hajmeresztő otrombaságot és annyira elvetemült aljas eljárást, mire elég elitélő szavakat találni nem tudunk, de nem is akarunk ezen a helyen. Otrombán buta és aljasul elvetemült módszert akartak alkalmazni egyik »szomszéd« állam kémszervezői. Nyiltan, feltünés nélkül megszerezni becsületes, tisztes magyar állampolgárok hozzájárulását hazájuk pusztulásához. Erre is csak az a szellem képes, mely harc és háború nélkül ajándékul kapott rablott területeket ezer esztendős magyar hazánkból. Ingyen és zsebrákok módjára jöttek, s most fertelmes eszközökkel azt is el akarják venni, amit balsorsunk még meghagyott. És milyen módon, milyen hallatlanul pimasz eszközökkel. És fenyegetésekkel. Még állanak a kerítés mellé. Mikor rájött a becsületes magyar, hogy milyen ördögi munkára akarják rávenni, akkor ez a sötét és szennyes banda fenyegetőzött, újabb áldozatot akart kicsikarni. Sok mindent hallottunk, olvastunk, láttunk a világháború kémeinek viláaából, de ilyen alias és otrombaeszközhöz soha egyetlen nemzet se nyult. És minden igazi szivü magyar tudja, hogy az ilyen eljárásért mivel tartozik azoknak, akik jaj próbálnak újabb és újabb csapásokat átkozott úton, módon ránk zúditni . . .

arról, hogy

kutat kérnek

a Máv.-belsőfatér környékén táborozó fuvarosok, akik itt állnak a legforróbb kánikulai időkben is a napon, várják a jó szerencsét, mely kereséthez juttatja őket. Kutat és fásítást kérnek, ami mindkét esetben jogos. Fizetnek valami helypénzt, melynek összege lassanként kiadja a fásítás és kútfúrás költségeit. Jogos ez a kérelem, mert különben nincs elég fa és elég kút ebben a városban. Legalább is nem annyi, hogy több ne lehetne egyikből is, másikból is. A fúrott kutak értéke évről évre nő, a fák jelentősége szintén kiszámithatatlan. És ezek a forró napon várakozó, munkára-leső szegény emberek megérdemlik, hogy gondoskodjanak ilyen módon is róluk . . .

arról, hogy

az orvos

nem egyszer találkozik vidám esettel munkája közben és kötetet lehetne irni arról, hogy milyen felfogással fogják fel még ma is sok helyen az orvos jelentőséget. A kitünő gyermekorvos beszélte, hogy a hivatalos rendelőbe beállított egyik asszony és nagy hangon »Ovomaltine«-t kért a gyermekének. Az orvos megnézte a gyermeket, aki egyszerüen vasgyúró volt. Azt mondja a doktor: nézze kedves lelkem, ez a gyermek olyan erős és jóltáplált, hogy nem kell neki külön erősitő, ezt csak olyan gyenge, beteges gyermekeknek rendeljük . . . Nem adddig van a, kérem — mondja az asszony, hisz tiz éve fizetem az Otit, hát tessék felirni az én gyermekemnek is, mert a mi uccánkban már minden gyermeknek felirta a doktor úr. Ugy, lelkem — mondja az orvos —, lássa tiz éve fizeti az Otit, hát akkor miért pont gyermektápszert akar feliratni, úgy látom kitünő fogai vannak, hát menjen, vegye igénybe a foghúzást, mert úgy is fizeti a díjat, húzasson ki vagy egy, két jó fogát, joga van ahhoz is! . . . Értem, — mondja csalódással az asszony, de érzik minden szaván, hogy megkisebbitettnek érzi magát, amikor elmegy a rendelőből . . .

arról, hogy

a frizura

soha se volt fontos kelléke egy hadseregnek, bár valljuk be, hogy annak idején bizony nem kevés gondunk volt egyik, másik parancsnok ebbéli kivánságával. Volt olyan parancsnok, mint Obrincsák ezredes, a nagyváradi négyes honvédek parancsnoka, aki nem türte a bajusztalanságot és öreg századosok, őrnagyok kezdték el növeszteni a bajuszt. Viszont a forró kánikulai időben nem állotta a frizurát, a hosszú, hatalmas hajzatot. Ezek a parancsok azonban korántsem voltak annyian elsődleges kellékei a katonaságnak. Egyszerű napi parancsban mondta el az ezredes a parancsot és másnap mindenkinek serkent az orra alatt a férfiúi disz . . . Mindez onnan jutott eszünkbe, hogy a román hadsereg általánosérvényü parancsot kapott mely szerint nem szabad ezután arcot kozmetikálni, aranykarpereccet viselni monoklit hordani, ellenben szakált immár növeszthetnek a hadfiak és a frizura se legyen egészen tenyérszerüen kopasz. Boldog világ, jó világ ahol immár bakának és lovasnak tisztnek és közlegénynek egyéb gondje sincs, mint a fenti parancs értelmében megreformálni az emberi ábrázatot Holott a modern haditechnika mindezt feleslegessé teszi ma már, a hadfelkészültséghez a frizurán, szakállon kivül sok minden egyéb is kell, mint mondani szokták, első sorba talán bátorság . . .

jegyzi: sz. r. i

Nagy Boldogasszony ünnepére

Köszöntelek égő hódolattal
Varázsos szépségü „Égi-tüneményt"
Csillagsugáron küldöm a fohászom
„Nagy-Boldogasszony!" Kedves ünnepén.

Ha láz gyötör a kínos ágyon
Erőm tünik, kerül az álom,
Ha szenvedésem terhe nagy
„Egek Királynéja!" Oh el ne hagyj.

Sok bűnöm, mint tenger-örvény
Reményem vitorláját letörvén
Közeledik a jóttevő halál . . .
Te légy velem! „Szép-Rózsaszál".

Ha rám borul a siri álom
Szemem örökre lezárom
Hozzád fohászkodom epedve halkan,
„Ave Máriát" susogja ajkam.

Ha fáradtan feljutok végre
A fényes dicső, boldog égre
. . . Szerelmem kinesem csak Te vagy
Szíveden megpihenni hagyj!

ANONYMUS.

Korszerü, gyönyörü képek a hortobágyi postán

Július hónap folyamán érdekes és értékes vendégei voltak a Hortobágynak. És értékes célja is volt ezeknek az értékes vendégeknek, mert olyan szép munkát végeztek itt, amire méltán figyelhet fel a világ minden tájáról eljövő és pont a postán megforduló vendégek sokasága...

A hortobágyi postahivatal minden zegét, zugát pompásnál pompasabb, remekbekészült, történelmi apró képekkel festette teli két neves budapesti művésznő. Ha bemegy az ember a bélyegek, postai áruk zsufolt otthonába, semmit se lát egyelőre, csak ezeket a beszédesen szép, magyarosan elragadó képeket...

Szekrényen és pénzes kasszán, asztalon és hivatali kerítésen. Ahol csak hely adatott, ott most mindenütt kép, kép pompázik olyan szivárványos színskálában, amire nemcsak a csárda lehet büszke, de az egyetemes magyar alkotó művészet is dicsekedhet vele. És soha jobb helyen, mint itt, a magyar idegenforgalom mindenek felett álló helyén. Ebben a pillanatban pl. olaszok és dánok, lettek és albánok, törökök és lengyelek, jávaiak és hollandok, angolok és amerikaiak ámulnak, bámulnak és gyönyörködnek. Nem tudják, hogy alig egy hónaposak ezek a finom, végtelenül bájos képek, mert stilusban a 16—17. század divatját és rajzformáját olyan pompásan betartották az alkotó művészek, hogy akár muzeumi ritkaságnak adhatnák el valahányat...

Ezeknek a képeknek története ott kezdődött, hogy Nádudvaron volt néhány hétig Mallász Gitta neves festőművésznő a Tormay-család vendégeként. Innen aztán kirándultak a Hortobágyra, ahol megszületett az eszme és nagyszerű gondolat, hogy korszerűen kell kifesteni a pusztai postát, hogy ezzel is fokozzák az idegenforgalmi érdekességét. Soha jobbkor és soha jobb helyről gondolat ki nem indulhatott volna. Dr. Monus Ferenc postaigazgató, a debreceni első számú postahivatal főnöke, a magyar postatörténet kiváló buvárkodója mindjárt kapott a gondolaton és egy-kettőre adta az adatokat a hortobágyi posta multjából...

Mallász Gitta aztán elhozta társnak a másik kiváló művészt, Dallos Hannát, akivel összeültek és elkészítették a pompás terveket. Majd Dallos Hanna megrajzolta a terveket és Mallász Gitta káprázatosan szép színeivel megfestette ezeket az álomszerűen kedves, hangulatos és mindenek felett történelmien hű kompozicióját...

Itt van mindjárt az első kép, mely XII. Károly, a hazafelé tartó svéd király hortobágyi útját örökíti meg, amikor is 1714 november 14-én hortobágyi fogaton utazott keresztül az őszi magyar pusztán. A páncél kaszszán Zöld Marci híres betyár egyik jó fogása díszlik, amint a teli erszényt elszedi egyik gazdag úrtól. Majd az 1831. év nagy kolerajárványának levelet füstölő, fertőtlenítő hortobágyi hid előtt strázsáló postásokat ábrázolja... 1690-ből ismert az első hortobágyi postamester, aki nem más volt, mint Szabó Lőrinc uram, akiről a debreceni tanács jegyzőkönyve, amint a kép alatt olvasom, eme ékes és példaadó büntetést hozta. »Szabó Lőrinc égett bort adatván tilalom ellen, hordója feneke üttessék ki..« Másik képen nemes Kátay uram ábrázatját látjuk, aki 1843-ban volt csapláros-postamester. A híres Rákóczi nóta ábrázolása is igen bájos két képben mondja el a legbájosabb posta, a »fecskeposta« történetét és a kép alatt a szöveg: Repülj fecském ablakára, Vidd el az én levelecském...

Az újabb idők postása, a szamáras fiú, aki naponta a vonattól hozza ekhós szekéren a csárdához a postát, de itt van a mai postamester is, Németh Nándor csárdás uram is magyar ruhájában, díszelgő magyar bajuszával...

Egy képet kerestem még, melyről talán elfeledkeztek, Petőfi pusztarajongásának képét. Petőfi annak idején járt ebben a csárdában, márványtábla hirdeti, de hátha volt valami ügye, baja a postával is...

Mindez a legszebb művészi köntösben, formában tárul a néző elé. Ugy rajzban, mint festésben, tervezésben és kivitelezésben a tudatos népi művészetnek megnyilatkozó ragyogásai ezek a képek. Mesterművek, melyeknek egyik, másik másolatát egészen bizonyos, hogy sokszorosításban fogják találni, mert ha képek megérdemlik a sokszorosítást, ezek igen.

Mallász Gitta és Dallos Hanna jó munkát végeztek. Jó és szép munkájuk eredményeit ezek a képek hirdetik minden beszédes szónál jobban a hortobágyi nagy csárda fogadószobájából alakított postahivatalban...

sz. r. i.

Szabadtéri játékok

Korunk, melyet nyugodtan nevezhetnénk a drámai és általában színpadi kísérletek korának, ez a kísérletezés adott felfrissülést, újjáéledést a szabadtéri játékoknak. Az írók és rendezők egyaránt érzik, hogy a színpad régi formája elavult, új utakat kell keresni, nehogy kilobbanjon a közönség egyre gyngébben pislákoló érdeklődése. Ezeknek a kísérleteknek egyik formája az, mely ismét kiviszi a színházat a szabadba, a természet ölére. *A szabadtéri játék egyébként csak visszatérést és nem újítást jelent.* — A görögök, rómaiak, a középkor egyaránt használták a természetet díszletül a színpadi játékokhoz. A görög amphitheátrumok, Róma nagy természeti játékai, a keresztyén miszteriumok, Calderon darabjainak előadása Aranjuszban, az obermargaui passio játékok, a salzburgi ünnepi játékok végigviszik a szabadtéri játékok történetét évszázadokon. A modern szabadtéri játékok tulajdonképpen a salzburgi ünnepi játékokkal kezdődnek, melyeknek *Reinhardt kivételes zsenije adott nagyszerű elgondolásokat.* Itt is azonban inkább a rendezői munka hoz novumot, uj formákat, beállításokat, nagy tömegek mozgatását... *A szabadtéri játék még mindig nem született meg ezekből a törekvésekből sem abban a formában, hogy a darabot valóban szabadtéri játékra irták s az a szabadban játszás előnyeinek és hátrányainak szemmeltartásával, szinte azt mondhatnók, műfaji sajátságaival készülne.* Néhány értékes kísérlet már van e téren, éppen a szabadtéri játékokkal legbevésbé foglalkozó Amerikában, ahol a huszadik század művészetének, a filmnek, rádiónak és sza- Ezek a darabok lejátszódhatnakvbghg badtéri játékoknak alapos ismerője, egyedüli esztétája és első írója, Etyiep Wood megirja azoknak a szabadtéri játékokat, melyek valóban csak a szabadban adhatók elő. Ezek a darabok lejátszódhatnak egy newyorki uccán s van benne villamos gázolás tömegjelenettel, öngyilkosság, leugrás a felhőkarcoló 20-ik emeltéről és ezer más dolog, de csodálatosképpen van benne rengeteg finom ötlet, lélekrajz és más olyan motívum is, amit az igazi szabadtéri játékra gondolva nem is tudtak elképzelni a hatás tényezők között...

A NÉMET SZABADTÉRI JÁTÉKOK

A szabadtéri játékok új formakereséseinél értékes és érdekes kísérletek a német Thingspielek és a szó igazi értelmében vett germán szabadtéri játékok, melyekről a modern német irodalom ilyenirányú kisérleteinek egyik legkitünőbb ismerője, dr. Némedy Lajos irja egyik rendkívül eredeti és finom, elmélyedő tanulmányában a következőket:

„A német táj örök szépségének együtt kell játszania a a színészekkel és nézőkkel. Az u. n. hásomsi színpad, a szabadtéri színpad úgy tölti be igazi szerepét, ha az új adottságokhoz új drámai formát tud magának kialakítani. Ilyen forma lenne a Thingspiel. De mit játszanak a többi színpadokon addig, míg az igazi szabadtéri dráma megjelenik (12) megfeleiő darabok hiányában így a szabadtérnek is az illuzió színpad (Guckastenbühne) repertoarjához kell fordulni. Nézzük mit játszottak a német fontosabb szabadtéri játékok. Heidelberg, a birodalmi ünnepi játékok színhelye Heddel: Agnesbernauer, Goethe: Götz, Shakespeare: A tévedések vígjátéka, IV. Henrik. Augsburg: A Vöröstorony előtt: Kleist Kätchen vom Hellbronn, Schiller die Jungra, Shakespeare: A makrancos hölgy, stb., stb., vagyis: német klasszikusok és Shakespeare és néhány a háború előtti modernek közül. Uj darab szinte semmi. A szabadtéri játékok elé tüzött nagy célt nem lehet tehát egyelőre elérni, mert nincs megfelelő hozzájuk irt darab."

Tehát a német szabadtéri játék, mely Thingspieljeiben sok érdekes kísérletet adott, szintén nem teremtette meg a szabadtéri darabot.

A MAGYAR SZABADTÉRI JÁTÉKOK

A magyar szabadtéri játékoknak ugyancsak messze visszanyuló története van. A székelyföldi passió játékok voltak itt is a kiindulópontok. Ujjáéledést a szegedi szabadtéri játékokkal nyert nálunk ez az irány. A Dóm tér valóban alkalmas milliót szolgáltat a játékokhoz, bár a szegedi játékok is még egyetlen igazi szabadtéri darabot eredményeztek: Berczeli Anselm Károly Fekete Máriá-ját, mely nagy műfaji hibái ellenére is legértékesebb alkotásunk e téren. A színpadról szabadtérre kivitt többi darab (Bizánc, Ember tragédiája, János vitéz stb.) hatásos voltuk ellenére sem szabadtéri játékok. Hont Ferenc és Janovics Jenő, a szabadtéri játékoknak két magyarországi alapos ismerője, maguk is érzik ezt, azonban a darabhiány megköti kezüket. Örvendetes kísérlet a margitszigeti szabadszínpad műsora is, de Magyarország természeti adottságai kínálják a pompásabbnál pompásabb helyett hátterül a szabadtéri játékoknak. Bár itt erősen elgondolkoztató, hogy nincsen-e igaza inkább a Wood-féle amerikai iránynak, mely a szabad minden talpalatnyi helyét alkalmasnak ítéli szabadtéri színjátszásra, ha a darab alkalmas arra. Nálunk talán az alkalmas darabok hiányát kell pótolni a környezet nagyszerűségével.

ÉS A „NAPKELETI KIRÁLYFI"?

A szabdtéri játékokra Szegeden és Margitszigeten kívül kitűnő hely a pécsi Mecsek, bizonyos daraboknak, mint a János vitéznek előadására a Hortobágy puszta és egy még felfedezetlen, de már többször szóbakerült nagyszerű terület: a debreceni Nagyerdő egy Szentiványéji álolm, Peer Gynt előadására szebb, tökéletesebb helyet el sem lehetne képzelni... De

elő lehetne itt adni Oláh Gábor gyönyörű, muzsikáló nyelvű, szabadtérre irt verses színdarabját, a „Napkelet királyfi"-t,

mely a Hunor-Magyar csodaszarvas mondát dolgozza fel s mint ilyen első komolyan számításba jövő történelmi szabadtéri játékunk. Ez a darab egyike a legremekebb szabadtéri darabokknak, rengeteg rendezési lehetőséget nyujt és szinte a Nagyerdő számára íródott...

A magyar szabadtéri színpadi játékok sorában még az erdélyi Ceglédy Istvánnak „Muhi-puszta" és „II. Lajos" darabjait lehet megemliteni, melyek szintén érdemes kísérletek a magyar szabadtéri játék kialakítása felé. A szabadtéri játékról szólva azonban befejezésül ismét csak a Némedy szavait idézhetem: „A szabadtéri játék követheti a maga törvényeit és adhat szenzációt, adhatja eszközeivel és környezetével egy tündér éjszaka minden varázsát, de míg rászabott darabokat nem írnak, addig értéke nem veheti fel a zárt színházzal a versenyt. Nekem, valahányszor ilyen játékot láttam az volt az érzésem, hogy itt egy klasszikus darabot filmesíteni akarnak (kb. úgy, mint Reinhardt tette a Szentiványéji álommal), de a filmfelvevőgép helyén a közönség ül. Szép, elragadó, élvezetes, de nem eléggé színház. Thingspiel bábszínház, szabadtéri játéka ugyanannak az általános tünetnek részjelenségei. A válságba került színház keres új formákat s új lehetőségeket. Az új formák azzal indultak, hogy a régi színház nem felel meg többé az új idők új igényeinek. Az új igények jelen esetben a politika részéről jelentek meg. Az új formák nem tették feleslegessé az illuziós színpadot. Lehet, hogy különösebb nyom nélkül másoknak adják át majd helyüket. Lehet, hogy értékes lépcsőfokok lesznek a jövő fejlődés számára. Az igazi nagy dráma és színház feltámadása akkor következik majd el minden erőfeszítés nélkül is, midőn az élet most változó forrongó formái megnyugodnak, egyensúlyba kerülnek egy ideiglenesen állandó rendben. Amikor tehát a mi forrongó küzdő akaró, változások és új formák terhétől vemhes korunk után ismét olyan idő következik el, mely felett fényesebben ragyog a művészet és a teremtő fantázia isteni napja. Akkor beteljesedik az, amire mi ugylátszik hiába várunk, amit mi hiába akarunk: A jövő zsenije a mi lelkünk forrongásából, a mi küzdelmes létünk elményeiből fogja majd témáit fonni."

(parvus.)

A harcmezőkön

A harcmezőkön dús fű terem,
A vérözönt a föld régen beitta.
Pacsirta zengi most ott vig dalát,
Ahol hős népünk szent csatáit vívta.

A véres erdők némák, csendesek,
Csak néha adnak vissza egy-egy sóhajt
A félénk őz ilyenkor megremeg,
Tovább rohan, ő csendességet óhajt.

A föld új véresőre szomjazik,
Az ember ismét önön sirját ássa.
A vén kaszás pihenve áll meginl,
Hogy útra keljen új nagy számadásra.

SZILÁGYI LAJOS

Ujszerű szenzációval szolgálnak a londoni női fodrászok hölgyközönségüknek: pezsgőfröccsöt rendelnek hajkozmetikára. Néhány héttel ezelőtt még csak egy-két elegáns londoni női fodrászüzlet kirakatában tűnt fel az új hajápolószer, ma azonban már általánossá vált. A parfőmszórókhoz hasonló üvegecskékben látható a hajszépitési célokat szolgáló pezsgő. Állitólag nagyon szép fényt ad a hajnak és a pezsgővel meglocsolt női hajat sokkal könnyebben és szebben lehet ondulálni.

—=—

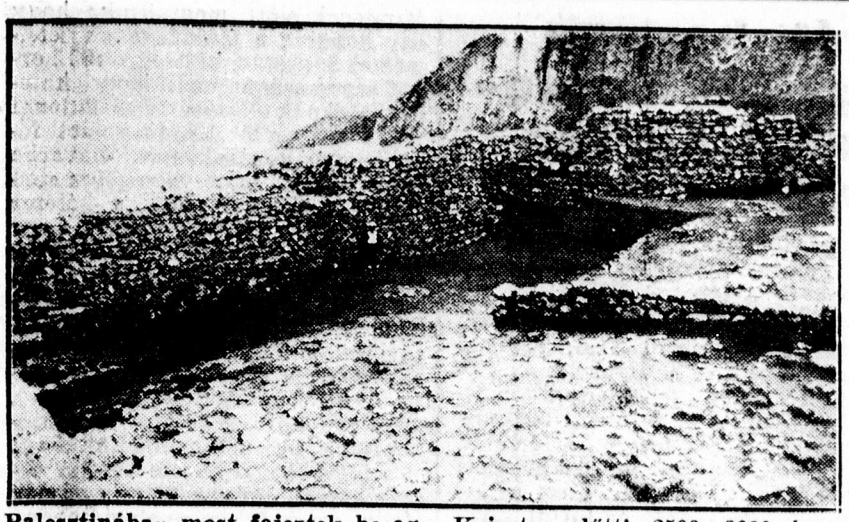

Palesztinában most fejeztek be egy Krisztus előtti 2500—3000 éves időből való védőfal kiásását. A fal 4 méter széleségre volt rakva és 6 méter magas volt. Később úgylátszik vékonynak bizonyult és még 4 méterrel megszélesitették a falat.

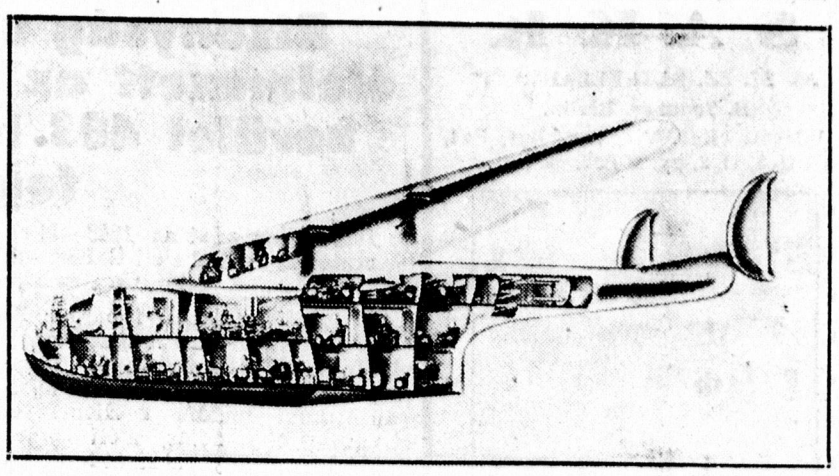

Amerikában most készül egy százszemélyes utasszállító repülőgép. A gép minden kényelemmel fel van szerelve, mint a képen látható 3 emeletes, ebédlő, társalgó és fürdőszoba is van rajta. A gép személyzete a szárnyakban van elhelyezve. Óránkint 400 km-es sebességgel fog menni és egyfolytában 8000 km-es utat tud megtenni.

Peking varázsa

az igézet városának világhíre és bája kiapadhatatlan forrásból fakad. Közel három évszázadon át egy hatalmas birodalom főváros volt, székhelye a legnemesebb, legműveltebb és művészetet kedvelő néhány olyan uralkodónak, akik csak valaha a trónon ültek. Kiépítésére állandó gondot és figyelmet fordítottak és óriási pénzösszegeket áldoztak rá.

Történelmi események játszódtak itt le, még pedig ez nemcsak Kína, hanem az egész messzi Kelet történelme volt és falain belül sok drámai esemény történt. Alig van ennek a nagyvárosnak az egyes korokból olyan épülete, amelyik ne tudna valamivel hozzájárulni az ország történelméhez. Nagyon sok változást és pusztítást élt át Peking, de még ma is, ha minden dicsőségétől megfosztva is, a multnak városa és a romantikus legendák városa marad, az egész világ művészet vezetőinek Mekkája, a turisták számára Kína — az egész Kelet — főérdekessége.

Peking városa (vagy Peiping = Észak Békéje, ahogy most nevezik) egy síkságon fekszik, 20 mérföldnyi távolabb a Nyugati Dombok alkotják remek hátterét. Fallal és erődítéssel körülvett város, kb. 24 km² kiterjedésű, sajátságos alakú, egy négyszög, ráhelyezve egy parallelogramra.

Mindkét város falai földből és cementből vannak, téglával körülrakva. Tartar City falai 40 láb magasak, 60 láb vastagok alapzatnál, 34 láb vastagok felül, hozzászámítva a kőből levő mellvédeket is. A fal 6 yardnyi távolságokban meg van erősítve hatalmas gyámoszlopokkal, ezek 50 láb kiterjedésűek. Mindkét fal mellvédjei és oszlopai lőrésekkel vannak ellátva. A Kína City falai csak 30 láb magasak és 25 láb vastagok az alapzatnál. Az egész körfalban 16 kapu van belevágva; ebből 9 a Tartar City-ben, 7 pedig a Kínai City-ben van. Az előbbiek közül 3 (beleszámítva az új Ho P'inghen kaput is) a Kínai City-vel közös déli falban van és 2—2 pedig a többi 3 oldalon. Az utóbbiak közül három van a déli falban, egy a keleti, egy a nyugati oldalon, három pedig északra nyilik, annak a falnak a két részében, amelyik kelet és nyugat felé indul ki a két város közös falából. Minden kaput véd és föléjük emelkedik egy-egy büszke, háromemeletes torony, amit zöld zománcos téglák borítanak. — Peking eredete a legrégibb időkre megy vissza. Egészen közel ahhoz a helyhez, ahol most Peking fekszik, a 12. században B. C. Chi-nek a városa állt. Egy sárgás téglákból épült pavillonon a Hungl T'ing faluban (sárga pavillon) egy mérföldön túl a mai várostól északnyugatra, van egy emléktábla Cli isu Lung uralkodó felírásával, ezt úgy ismerik, mint Oli Men Yen Slin (blu kapuját körülvevő fák sűrűsége) úgy nevezik, merth a valaki az emléktáblánál áll és bármilyen irányba néz, fák ligeteit láthatja a távolban. Ez, véletlenül egyike Peking nyolc látványosságának. 723-tól 221 B. C-ig, Clu-nek ez a városa, kínai hiradások szerint, Jen királyság fővárosa volt. Elfoglalta és teljesen lerombolta Cli m Shi Huang Ti 221. B. C.-ben. A Tang dinasztia idejében Kr. e. 618—906 a várost Yu Chon-nak nevezték, a generális kormányzó székhelye volt, körül volt építve és a mai Tartar City délnyugati sarkán kívül feküdt.

986-ban ezt lerombolták. A hianok, akik székhelyüket ugyanazon a helyen építik, nevezik azt Nan-kingnak (Déli város), hogy megkülönböztessék azt északi székhelyüktől Manelmria-ban. Ez a név 1013-ban bi Jenching-re változott. 1133-ban a blim-ek legyőzik a hianokat és kiterjesztik az öreg várost s nevezik Clung-tu-nak. Miután a mongolok legyőzték a blum-eket, Kublai-Ka alapitott 1264-ben valamivel északabbra egy új várost, Ta Tu-nak (nagy főváros), vagy ami ennek mongol megfelelője Cambalu-nak nevezték. 1365-ben, mikor a Ming-ek kínai dinasztiája kiüzte a mongolokat, Peking egy jelentéktelen kerületté lett, Peiping név alatt (mint ma is) 1421-ig; ekkor Jungho állandó székhelyévé tette, ettől az időtől kezdve Pei Cling a neve. A manelmsok veszik át a hatalmat a Ming-ektől 1644-ben és a város máig is hasonló határok közt marad. 1928-ban mikor a nemzeti kormány székhelyét Nankingba tette át, Peking pusztá vidéki várossá lett Peiping név alatt, mint az első Ming korszakban.

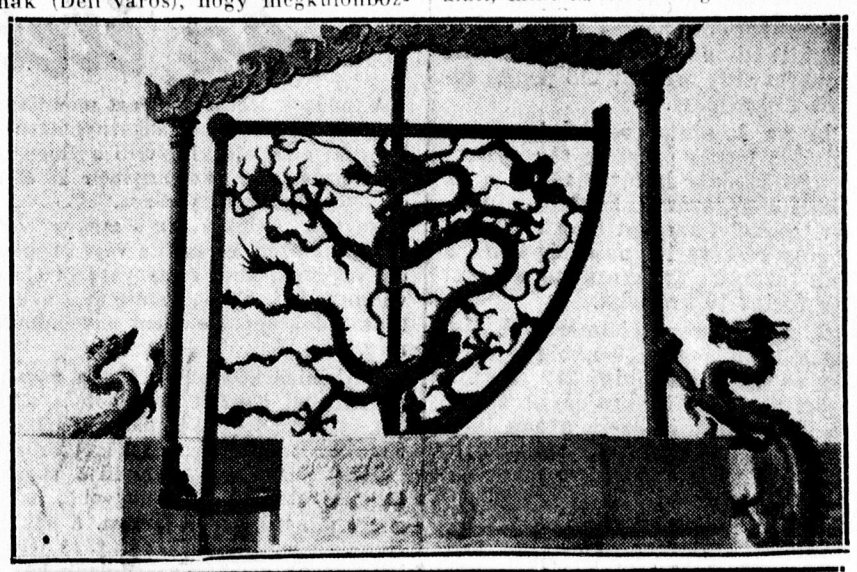

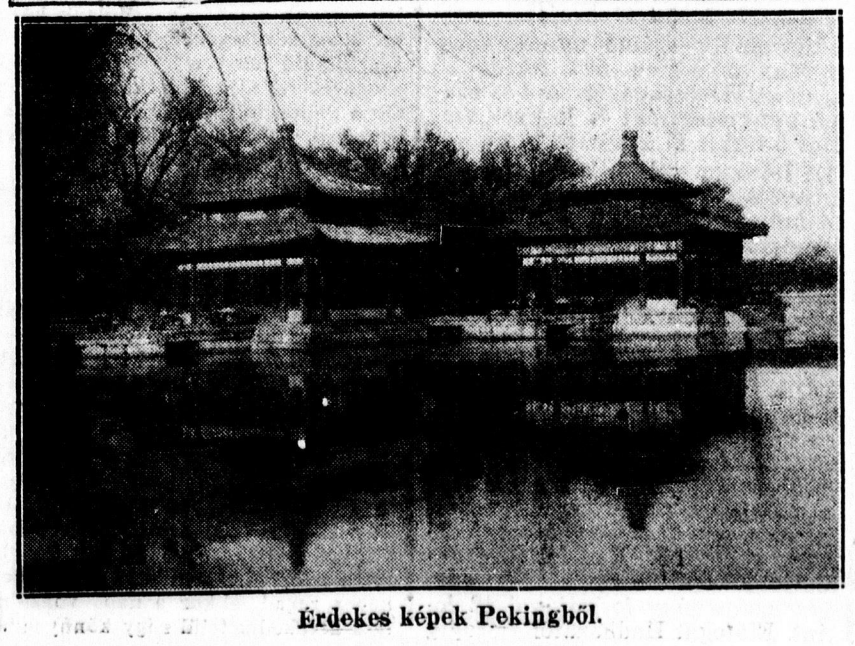

Érdekes képek Pekingből.

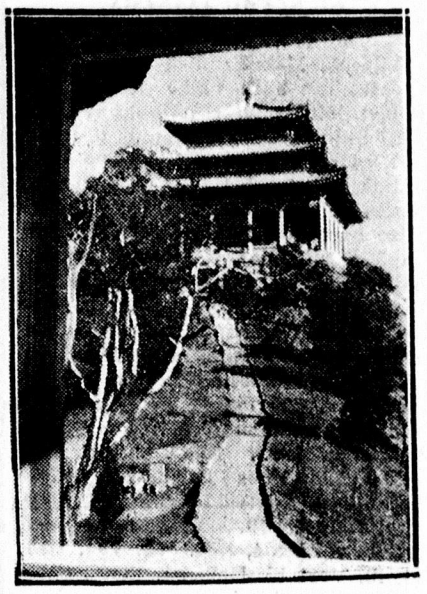

Apróságok

Most ülésezik Bristolban az angol anya- és gyermekjóléti konferencia. Az egyik szónok, dr Edward Griffith azt hangoztatta, hogy minden férfinak és nőnek leckét kellene vennie a házasság és a szerelem kérdéseiből. Leghelyesebb volna, ha papok és orvosok együttesen végeznék a tanitó és felvilágositó munkát.

— Ma csak egy foglalkozás van, amelyet minden tanulás és előkészület nélkül üzhet bárki — mondta dr Griffith — és ez a házasság. Nagyon különös dolog, hogy az emberek rengeteg időt töltenek a kelengye elkészitésével, vagy bevásárlásával, a lakás kiválasztásával és berendezésével, de egy óra hosszat sem foglalkoznak magának a házasságnak a problémáival. Véleményem szerint minden férfinak és nőnek meg kellene érteni, hogy nem köthet házasságot, mielőtt a házasságra elő nem készül.

Kifejtette ezután dr Griffith, hogy mostanában a legtöbb ember későn köt házasságot, pedig a gyermekek annál erősebbek és egészségesebbek, minél fiatalabb szülőktől származnak.

•

Az angol orvosszövetség plymouthi értekezletén tartott előadások érdekes világot deritenek a dohány eddigi kevéssé méltányolt áldásos gyógyitó hatására. Több előadó kimutatta, hogy a nikotinsav magas B-vitamin tartalma kitünő eredménnyel használható a pellagra gyógyitására. A pellagrát tudvalevőleg hiányos táplálkozás szokta előidézni és súlyosabb estei néha elmebajokhoz vezetnek.

SAKK

56. SZ. SZ. SAKKFELADVÁNY

B. Sommer. Berlin.

Világos: Kc1, Vf1, Be3, Bg1, Fa4, Fa7, Hc3, Hg2, gy: a3, d2, e2 (11).

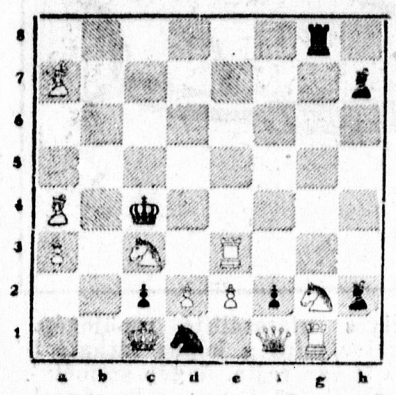

Sötét: Kc4, Bg8, Fh2, Fh7, Hd1 gy: c2 f2 (7).

Matt két lépésben.

63. SZÁMU JÁTSZMA.

Francia védelem.

Világos: Mák Ernő (Szeged). Sötét: Szentkirályi Tóth Vince (Kecskemét). Délkerületi levelezési bajnoki verseny, 1937 október 1—1938 június 9.

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Hc3, Hf6. 4. Fg5, Fe7. 5. e5, Hd7. 6. h4 (Aljechin lépése. A gyalogáldozat elfogadása sötétre hátrányos: 6.... Fxg5. 7. hxg5, Vxg5. 8. Hf3, Ve7. 9. Hf4 stb. világosnak erős számadással.) 6.... c5. 7. Fxe7, Vxe7? (Tulajdonképen toronyáldozat, ami sötétnek erős támadást ad, de az áldozatnak sem korrektségét, sem inkorrektségét eddig bizonyítani nem sikerült. A versenypraxis többnyire sötét merészségét igazolja. Régebben: 7.... Kxe7. 8. Vg4, Kf8. volt a szokásos folytatás, sötétre ugyancsak jó játékkal.) 8. Hb5, 0—0. 9. Hc7, cxd. 10. Hxa8, f6. 11. exf, Hxf6. 12. Vxd4, Hc6. 13. Va4, He4. 14. f3, Vc5! 15. He2, b5! (Sötét energikusan vezeti a játszmát.) 16. Va3, b4, 17. Va4, Hf2. 18. Bd1, He5. (Fenyeget: 19.,.. Bxf3. 20. gxf, Hxf3 matt. — A ló rendkívül intelligens állat. Tartakower után szabadon.) 19. Vb3, Fa6. 20. a3, Fxe2. 21. axb (21. Fxe2-re Hfd3†. 22. Kd2, Hc4†. 23. Kxd3, Ve3 matt. — 21. Kxe2-re pedig He4. 22. Ve3, Hg3†. 23.Kd2, — Kf2-re Hg4†. — Hxf1†. 24. Bxf1, Hc4† nyer.) 21.... Hfd3†. 22. cxd (22. Kd2-re Hc4†. 23. Kxd3, Ve3 matt; 22. Kxe2-re pedig Vf2†. 23. Kd1, Ve1 matt következik. Csiklandós változatok.) 22.... Vxg1. 23. Kxe2, Hg4! 24. Kd2, He3. 25. Va4, Hxf1†. 26. Kc3, Vg2. 27. Vc6, Vd2†. 28. Kb3, Vxd3. 29. Ka4, Hd2. 30. Ba3, Ve2. 31. Bc3, Hc4. Világos feladta.

Üdítő játszma, mesteri motívumokkal.

Sakkhirek

A cseh-német sakkszövetség f. hó 7-én kezdődött gablontzi mesterversenyén, a magyar színeket Barcza Gedeon debreceni sakkmester képviseli.

Törekvés (Bpest) Egyetértés (Debreczen) barátságos sakkcsapatmérkőzés lesz f. hó 20-án Debrecenben, a MÁV műhely rendezésében. (Húszas csapatok.)

Az 54. számú sakkfeladvány, — mely lapunk 1938 július 31-iki számában jelent meg, — helyes megfejtése a következő: 1. e8K! Kd6 v. f6. 2. Bc2 v. g2, Ke6. 3. Bc6 v. g6††! — Az e heti könyvjutalmat Veress József, Nyil u. 62. nyerte, melyet hétfő délután 3 óráig csütörtök este 6 óráig bármikor átvehet lapunk kiadóhivatalában.

Heti jutalom: 1 kötet könyv!

52. SZ. SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

Bizonyság arról, hogyan élelmezett az egykori Hajdukerület 483 horvát katona foglyot

Ismeretlen adat az 1848—49-es szabadságharhoz. — Kétezer forintot számol el Péli Gábor akkori hajdú-főkapitány a foglyok ellátására és úton való költségeire.

Sárgult, hatalmas ívpapír. 25 centi széles, 39 centi magas, négy oldalnyi terjedelmű, durva fapapír, minden vízjegy nélkül, nyilván itthoni malom készítménye. Hivatalos elszámolás, Péli Gábor hajdú-főkapitány kezírása, aki a jelek szerint ezeket az apróbb írásokat is személyesen intézte. Az akta fejezetén, hátlapján ez áll:

»Hajdú Kerületi Főkapitány Péli Gábor Számadása.

A Hajdú Kerületben beszállásolva volt 483 horvát fogjok élelmezésökre és 10 napi járulékokra utalványozott 2000 pengő forintról.«

Bent a fejezet bővebben elmondja az elszámolást így:

»Számadás:

Azon kétezer, No. 2000 pengő forintokról, melyek a Hajdú Kerületben elszállásolva volt 483 horvát fogjok élelmezésökre és 10 napi úti élelmezésök járulékok kifizetésére a Pénzügyminisztérium 1849. február 27-iki 1066. szám alatt költ rendelete által utalványozva alólírottnak átadatott. Átvétel: Az A. alatt mellékelt utalvány szerént vettem által forint 2000.

1. Hadházon az 1849 év január 9-én beszállásoltattak 131 fogjok és élmezettek január 29-ik napjáig bézárólag és így 20 napokig.

a) ezeknek a 20 napi tartásukért fizettem az őket élelmező lakosok részökre egy.egy személyért naponként öt pengő krajcárokat számítván az első szám alatti nyugtatvány szerént 218 pengő forint 20 krajcárt.

b) Az A. alatti rendelet szerént minden fogoly részére tápdíjul öt pengő krajcár határoztatván a B. alatti 1497. számú Hadügyminiszteri rendelet szerént fizettem a 131 fogoly részére 10 napi tápdíjul a 2-ik számú nyugtatvány szerént 109 forint 10 krajcárt.

2. A Nánáson élelmezettek január 13-tól fogva 30 napig bezárólag és így 18 napokig 212 fogjok, ezért fizettem öt krajcárjával 318 forintot. Január 31-én útnak indítattak közülök 106-an, még aznap élemeztetettek, tehát 106-an: ezeknek élelmezési díjok 8 forint 50 krajcár. Ugyanezen 212 fogjok 10 napi élelmezési járulékokat kifizettem 176 forint 40 krajcár, vagy a harmadik számú nyugtatvány szerént összvesen 503 forint 30 krajcár. Orvosságokért a 4-es számú nyugta szerént és jegyzék szerént 5 forint 17 krajcár.

3. Dorogon voltak 140 fogjok január 8-ától február 1-ső napjáig bézárólag és így 25 napig. Ezeknek élelmezésökért fizettem az 5. számú nyugtatvány szerént 291 forint 40 krajcárt. Ugyanezeknek 10 napi járulékokra a szinte 5. számú nyugtatvány bizonysága szerént 116 forint 40 krajcárt.

4. A fogjok élelmezési díjainak és napi járulékainak kifizetésökre, s magoknak a fogjoknak útraindításukra Hadházról Dorogra, onnét Nánásra átkellvén mennem, e foglalatosságomban a három városban egy, egy összvesen három napokat töltöttem. Ezekért járó napidijaim összvesen, vészek egy, egy napot négy forintjával 12 forint. Előfogat Hadházától Dorogig 10/8-ad, Dorogtól Nánásig 4/8-ad, vissza Hadházig 17/8-ad, egyenlő három egész és hatnyolcad. Az előfogati költség tehát egy állomástól 4 lovakért egy forint 20 krajcárt számlálván teszen 50 forintot. A kiadás összes summája tehát 1261 forint 37 krajcár. Most az átvételből, mely kétezer forint kivéven a kiadást, mely 1261 forint 37 krajcár, a maradvány pénzben 738 forint 23 krajcár. Kelt Hadházon, 15. február 1859. Péli Gábor főkapitány...«

Eddig szól a hivatalos irat egyik oldala, míg a másik oldalon ismét egy rövidebb elszámolást találunk:

»A kétezer forint átvételére egy izben, jelen számadás és a megmaradott pénz átadására másodszor Debrecenbe kelletvén mennem a két napidíjaim tesznek 8 forintot, két előfogat Hadháztól Debrecenig a pénz átvételére, éppígy jövet, menet négy lovanként egy forint 20 krajcár számláltatván, teszen hat forint 40 krajcárt. Jelen számadás béadása végett bejövet 3 forint 20 krajcár, előfogatonkért ugyanannyi 3 forint 20 krajcár, tehát összvesen 14 forint 40 krajcár.«

Ennyi az elszámolás.

És most lássuk, hogy mi mindent mond el ez az egyetlen számla ezekből a mozgalmas időkből. Mindenek előtt megtudjuk, hogy egy hónapig a Hajdúságban élelmeztek kincstári költségre 483 horvát származású hadifogoly katonát, akiknek ellátásáról a katonai fegyelmet tartó Hajdúkerület főkapitánya gondoskodott. Zavarba nem jöhetett, mert bőségesen rendelkezésére bocsátották a kétezer pengő forintot, melyből egy nagy summát vissza is adott. A foglyok Dorogon, Nánáson és Hadházon polgár házaknál nyertek elhelyezést és fejenként naponta öt krajcárjába került a kincstárnak még akkor is, ha úton voltak i Hadházra érkeztek a foglyok valahányan, mert ekkor itt székelt a hajdúfőkapitány, aki aztán innen osztotta el a foglyokat a három hajdú fészek között. Január 9-én érkeztek Hadházra és innen gyalog mehettek tovább Nánásra, ahová három nap alatt érkeztek meg. Orvosságra öt forint 17 krajcárt költöttek, tehát vagy az orvosság volt olcsó, vagy a foglyok voltak igen egészségesek.

A foglyok költségének kifizetésére maga a főkapitány ment el, aki pedig tekintélyes nagy úr volt, csupán négy forintokat számolt el napidijaként. Az előfogatok ára se volt túlságosan sok, mert a Nánás—hadházi út négylovas fogattal csupán öt forintba került, míg a Debrecen—Hadház közötti előfogat ára négylovanként három forint 20 krajcárba került.

Pedig ekkor már veszély fenyegette a magyar ügyet, a háború is közel egy esztendő óta dúlt, tehát eléggé drága volt az élet. Nagy megpróbáltatásban élt a nemzet, hiszen alig egy hónap múlva a horvát foglyok kérdéses élelmezése után a Debrecenbe menekült országgyűlés kimondta a Habsburg ház trónfosztottságát.

Az élet eredete

A tudósok legújabban azt mondják, hogy Arrhéniusnak a sugárnyomásról kifejtett elmélete kiegészíti a Darwin származástanát, amennyiben az élet eredetét is megmagyarázza.

Nagyon érdekes ez a magyarázat már csak azért is, mert a végén éppen ott vagyunk, ahol a magyarazat előtt voltunk, t. i. abból, amit meg akartunk tudni, éppen semmit sem tudunk meg.

Arrhénius szerint az élet a napsugarak által okozott fénynyomás által jut egyik égitestről a másikra. Okoskodásának a láncolata a következő:

„Egy gömbalakú testre ható sugárnyomás akkor a legnagyobb, ha a gömb átmérője 0.00016 mm. A baktériumok között ilyen nagyságúak tényleg vannak is: középsűrűségük közel áll a víz sűrűségéhez. Az ilyen végtelen kis élő lényt a légáram könnyen magával ragadja a légkör határáig. Ott a napportól negatív töltést kap az egyszerű töltésű finom porszemek által kilöketik a világűrbe, ahol a fénynyomás tovaragadja a napsugarak irányában.

A fénynyomás hatásának kitett csira körülbelül 20 nap alatt éri el a Mars pályáját, 80 nap alatt a Jupiterét s 14 hónap alatt a Neptunét, 9000 év alatt pedig a legközelebbi naprendszert. Kísérletileg igazolták, hogy az élő csira huzamosabb ideig maradhat óriási nagy hidegben anélkül, hogy elpusztulna. A világűrben levő nagy hidegben, mely nincs messze az abszolut nulla foktól, minden vegyifolyamat szünetel s így a csira változatlanul érkezhet meg egy életre alkalmas bolygóra. Ha egy más naprendszerbe jutva nagyobb kozmikus porrészecskéhez ragad, akkor a nap vonzóhatása kerekedik felül s így könnyen bejuthat egy bolygó légkörébe, ahol a levegő ellenállása miatt sebességét elveszti s így lekerül a bolygó felületére. A világűrben bolyongó életcsíráknak csak egy kis része kerül életre alkalmas bolygókra. Ezután azonban még az évek millióira van szükség ahhoz, hogy az illető égitesten az élet teljes virágzáshoz jusson."

Tessék: ez az élet eredete! Heuréka! — mondta bizonyára Arrhénius nagy boldogan, mikor ezt ilyen szépen kieszelte. Csak egyről felejtkezett meg, t. i. arról, hogy a legelső életcsira hol, és hogyan keletkezett?

Mert engedelmet kérünk, de mi csakis erre vagyunk kíváncsiak, nem pedig arra, hogy miképpen vándorolnak a baktériumok egyik égitestről a másikra. Erre t. i. azért nem vagyunk kíváncsiak, mert úgysem hisszük.

Nem hisszük pedig már csak azért sem, mert ugyanaz a tudomány, amelynek szolgálatában Arrhéniusz is áll az ő követőivel együtt, igen okosan és megdönthetetlenül bebizonyította, hogy a baktériumnak egyik legnagyobb ellensége a napfény, amely ha éri, elég rövid idő alatt „elpusztítja. Nos, ha a sugárnyomás Arrhéniusék szerint nem egyéb, mint a Napból kiinduló fénysugarak nyomása, a baktérium nem sokáig fickándozhatik elevenen a napfényben. Egy-két perc, vagy mondjunk sokat: egy-két óra — s vége. Hát így aztán mégsem hihetjük el, hogy valamely sugárnyomás folytán tovaragadott baktérium 9000 évig éljen a világűrben, csak azért, hogy a legközelebbi naprendszerbe eljuthasson és ott életet kezdeményezhessen valamelyik bolygón.

De ha megegnedhetnők is ezt a mindenképpen lehetetlen vándorlást, akkor is újra, meg újra az a kérdés me-

Hollandiában a tenger mellett egy kiszáradt tó helyén először aratták búzát. A sűrű keresztek azt mutatják, hogy bő termés volt.

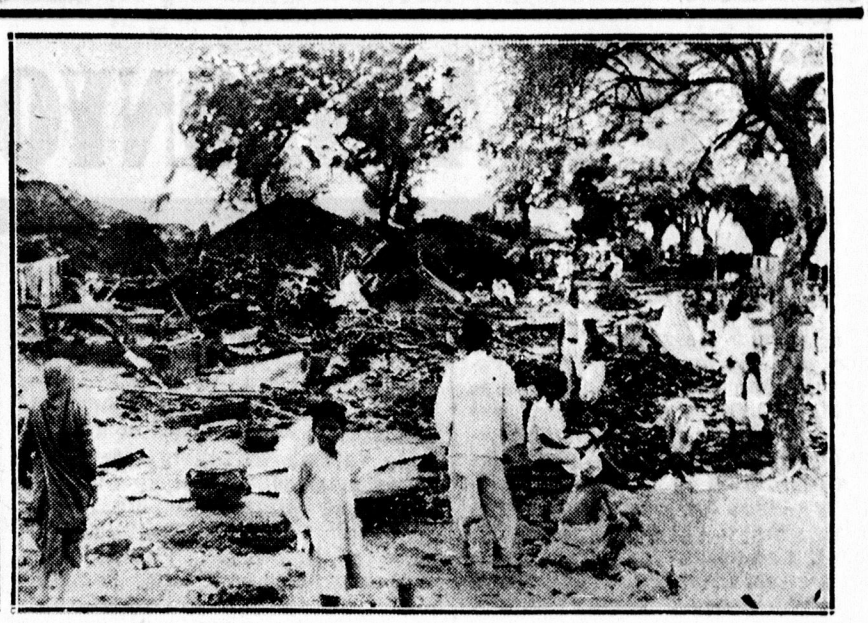

Az indiai árvíz borzalmas pusztításainak nyomán hajléktalanok lettek a lakosok, házaikat a víz rombadöntötte, bútoraikat, jószágaikat elsodorta.

rülne fel, hogy hol és hogyan keletkezett az első élő csira?

Aki ez elől a kérdés elől azzal akar kitérni, hogy megállapítja a csirák kozmikus vándorlását, az úgy viselkedik, mint aki az igazi okot nem is akarja meglelni, úgy viselkedik mint a strucc, amely az üldözői elől a homokba dugja a fejét.

Sőt a sugárnyomás segítségül hivásával még nagyobb bajba is keveredik, mert hiszen a felállított elmélet szerint a Napból kiinduló fénysugár nyomja maga előtt a nappal ellenkező irányban azt a parányi testecskét, amivel megbirkózhatik. Ha ez így van, akkor a Neptunról sohasem juthat baktérium az Uránusra, onnan a Saturnusra, erről a Jupiterre s így tovább. Nem juthat és nem juthatott a Földre sem. Már pedig a bolygók születésének sorrendje szerint nyilvánvaló, hogy a külsők az elsőbbek s ha egyéb körülmények közbe nem játszanak szükségképpen azokon keletkezett előbb élet, minélfogva élő csirákat inkább a külső bolygók kölcsönözhetnének a belsőknek.

A sugárnyomás elmélete szerint ugyan egyik naprendszerből a másikba is eljuthat egy-egy szerencsés baktérium s ez megtörténvén, eljuthat az illető nap valamelyik bolygójára is. Csakhogy amint maga az elmélet kifejti, a legközelebbi naprendszerig is 9000 évig kellene vándorolnia. No most aztán tessék tükör elé állani és mosolygás nélkül állítani azt, hogy egy baktérium képes 9000 évig az abszolut nulla fokhoz közel eső hidegben, étlen, szomjan s a napsugár ölő hatásának kitéve is élve, illetőleg olyan állapotban maradni, hogy valamely bolygón az élőlények sokaságát és sokféleségét létrehozhassa. Létrehozhassa végül még azt a sokmilliomodik ükunokát is, aki hálából az ő kilencezeréves világközi Odysseáját megénekelje.

Az élet eredetének a megfejtése tehát nem sikerült sem Arrheniusnak, sem az ő követőinek.

De ugyan, hogyan is sikerült volna, mikor magát az élet lényegét sem ismerjük. Nincs ember a földön, akinek csak halvány sejtelme is volna arról, hogy hogyan válhatik az élettelen test élővé s éppen ezért egyelőre hiába is kutatjuk azt, hogy hogyan jött létre itt a Földön a szervetlen anyagból az első szerves, élő test.

Hogy létre jött és hogy itt és itteni anyagból jött létre, az tény.

Aki ezt megtehette, azt bátran nevezhetjük Istennek. Ember legyen az a Föld legelső tudósa, az ő vegykonyhájában nem képes egyetlen nyomorult hasadó gombát sem teremteni élettelen anyagból; olyat egyáltalában nem produkálhat, ami éljen.

Ebből világos az emberi tudás korlátoltsága. Oly bámulatosan kicsi köre van annak, amit tudunk, hogy az megdöbbenthetné a kevélykedőket, az elbizakodottakat.

Megdöbbenésről azonban szó sincs, ellenben istentagadásról igen. Azt szokták mondani, hogy mindazt, ami a földön vagy a nagy mindenségben végbe ment és ma is jelentkezik, a természet a maga állandó törvényei szerint hozta és hozza létre; Isten pedig egyszerűen nincs.

Ez ismét könnyű, de csúnya kibúvó a további gondolkodás alól. Különösen akkor, mikor a természetet magát öntudatlan valaminek tartják. Maga az élő anyag, különösen amelyik gondolkozik, mint pl. az ember, egyenes cáfolata annak, hogy egy öntudatlan buta valami hozta volna létre. Mert elképzelni is bizarr dolog, hogy magánál különbet, t. i. öntudatost tudott volna teremteni. A természet, amint általában hirdetik, öntudat és akarat nélkül dolgozik. E szerint céljai nem lehetnek. Már pedig a természet világában minden célszerűen igazodik és fejlődik. Annyi a célnak megfelelő berendezkedés és vonatkozás mindenütt, hogy a deliriumban szendergő természet, amely azt sem tudja, hogy ő maga megvan, igazán elszégyelhetné magát a teremtményeinek kiválóságai előtt.

Ha csak egy szóval is azt mondanák az atheista urak, hogy a természet öntudatosan intézi vagy viszi végbe a maga dolgát, akkor egyszerre minden rendben lenne, mert szívesen megengedhetné nekik bárki, hogy továbbra is Természetnek nevezzék a maguk mindent intéző hatalmasságát, de azért csak Isten volna az. Amint hogy így is az az ő becses engedelmük nélkül.

Persze megérteni, felfogni nem tudják. Mi sem tudjuk, de azért ez a mi tudatlanságunk nem jogosít fel bennünket arra, hogy a létezését letagadjuk.

Egy hernyónak még pillangó korában sem lesz soha fogalma a drótnélküli telegráfozásról, de azért a szikratáviró csak meg van és végzi a maga dolgát.

Mi ilyen férgek vagyunk a nagy Istenhez képest, sőt bátran állíthatjuk, hogy a példaként felhozott hernyó ezerszerte közelebb áll hozzánk, mint mi az Istenhez.

Az sem jogosít fel istentagadásra senkit, hogy itt a földön nem minden az emberi logika és ethika szerint történik. A felsőbb célok előttünk ismeretlenek, de hogy vannak, azt temérdek jelenség igazolja. Mi az ismeretlennek a bírálatába nem bocsatkozhatunk. Ha valamely földbirtokos egy nem sok hasznot hajtó tó vizét lecsapolja, az ebben élő halak elpusztulnak. Ha a halak olyanformán tudnának gondolkozni, mint az emberek, vesztőket látva megvádolhatnák az ő urukat, t. i. a földbirtokost ok- és célnélküli kegyetlenséggel, könyörtelenséggel. Pedig ez a földbirtokos emberi szempontból tekintve lehet igen derék, jóravaló jámbor ember, aki ezenfelül a tó lecsapolásával még igen okos és célszerű dolgot is cselekszik.

Bizonyára ilyen helyes és célszerű dolog mindaz, ami a nagymindenségben végbe megy. Ez szerint, ha azt mondjuk, hogy a világon minden a természet örök törvényei szerint megy végbe, azt is tegyük hozzá, hogy ezeket a törvényeket a természet számára az hozta létre, aki mindenek felett uralkodik, t. i. az örök nagy Isten.

Simon István.

Japán csapatok előnyomulása Yangce folyó mentén.

Csak vidáman

Csikágóban a közelmultban megnyílt a világ legeredetibb étterme és mulatója. A neve: »Étterem a nevető vendéghez«. A vendéget, ha ebbe a különös lokálba megy vacsorázni, sokféle meglepetés éri. Mingyárt a bejáratnál a portás, aki »privát életében« kitűnő akrobata, szaltóval, a törzsvendégeket esetleg duplaszaltóval üdvözli. A ruhatáros, élsőrangú eltüntető és elővarázsoló művész, azzal lepi meg a vendéget, hogy egy zsebórát nyujt át neki, amelyről a gyanútlan vendég csak az első megleptés után veszi észre, hogy a sajátja. Az ételt spicctáncosok hozzák, a borfiú — miközben a vendég az árlapot nézi — áriákat énekel. A főpincér elsőrangú bohóc, aki a legkülönbözőbb trükkökkel igyekszik megnevettetni a vendégeket. Erre különösen az ő esetében nagyon nagy szükség van, hogy ellensúlyozza azt a szomorú hangulatot, ami a vendéget elfogja, amikor meglátja számlájának végösszegét.

Az angolnák érdekében

A londoni állatvédő egyesület egyik tiszteletreméltó tagja a bíróság előtt állatkínzásért bepanaszolta Peter Tennisont, a londoni vendéglőipar nemkevésbé tiszteletreméltó tagját. A panaszos fölháborodott hangon mondotta el a bíróság előtt, hogy Tennison közönséges állatkínzó, aki az angolnát vendégei szemeláttára élve darabolja föl, mégpedig úgy, hogy nem is a fejét vágja le előbb, ami egy csapásra megszüntetné a szerencsétlen állat kínját, hanem a farkánál kezdi a darabolást. A tárgyalás hallgatósága, az állatvédő egyesület tagjai hangos »pfuj«-jal adtak kifejezést megbotránkozásuknak, a bíró azonban nem engedte magát befolyásolni és a következő ítélet hozta: a felperes panaszával elutasíttatik, mert nincs paragrafus az angol törvényekben, amely előírná, hogyan kell földarabolni az angolnát. Tudvalevő, hogy a rákot és a humárt is élve dugják a forróvízbe, hogy ízletes étket készítsenek belőle. Semmi sem indokolja, hogy az angolnák mélt tányosabb elbánásban részesüljenek.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A ruháról

beszéljünk, Asszonyom ismét, mert azt írja levelében, hogy ezzel van manapság a legtöbb baja a hölgyeknek. Valóban több baj van a kelleténél a hölgyeknek ezzel a nagyon fontos és felette szükséges holmival és mi meg is értjük a gondok özönét, mert ma nem olyan könnyű és egyszerű öltözködni. Valamikor is gondot jelentett a ruha, de az, amibe ma kerül a női ruházkodás, bizony súlyos tehér egy, egy háztartásban.

Ez az örök változás és nagy divatroham szinte lehetetlenné teszi, hogy a mai élet középosztálybeli hölgyei lépést tartanának vele.

Mindig új és mindig változatos.

De nem mindig ésszerű és koránt se praktikus.

Azon túl vagyunk, hogy télen szalmakalap és nyáron a legmelegebb filc kalapot, ültetnek a hölgyek külön is fövő fejükre.

Mindent a szokás és divat hóbort teremt meg.

Ráadásul azt is kell ismerni, hogy nem is hölgyek, hanem a férfiak agyalják ki Párisban ezeket a divatmiegymásokat és a hölgyeknek csupán annyi közül van hozzá, hogy ők viselik, ők hordják.

Figyelje meg, Asszonyom, a leglehetetlenebb forma és legképtelenebb elképzelés is utánzókra talál ezen a téren.

Itt nem a józan és a döntő tényező, hanem az, hogy honnan hozták, kik honosították meg.

Ha valami divathölgy felveszi, akkor már szentesítést nyer az illető divat holminak a polgárjoga. Ha azonban csak holmi gondos, hétköznapi hölgyek viselik csupán, akor lehet az a világ legizlésesebb, legpompázóbb ruhadarabja, sorsa megpecsételtetett, a társadalmi hölgyek nem vennék fel egy világért. Arról persze ismét külön kellene beszélni, hogy a divatot honosító színházi és filmsztárok megengedhetnek maguknak ezen a téren minden tényüzést, minden kilengést, lehető és lehetetlen költségeket, hiszen a mi pénzünkből jutott embertelenül nagy gázsiból telik. De arra senki se gondolt, hogy ezeket a divákat, ezeket a divatokat honosító hölgyeket akarják utánozni, lemásolni azokat is, ahol a háztartás költsége egész hónapon keresztül nem tesz ki annyit, mint amibe a filmsztár műszempillájának restaurálása kerül...

És itt a hiba.

—=—

A könyörtelen divat parancsuralma Londonban

Hófehérke alaposan rátelepedett a londoni nők divatholmijaira. Illetve nem is annyira Hófehérke, mint inkább a hét felejthetlen kis törpe Walt Disney színes rajzfilmjéből. Kis sapkájuk ott látható a kalapüzletk kirakataiban, papucsuk a cipőüzletekben, ők maguk heten pedig sálakon, ruhaanyagokon, sőt kesztyűkön.

A film hónapok óta megy Londonban, rendkívül sikerrel. Papírszalvétákra épúgy rányomják a népszerű társaságot, mint övcsatokra, fürdőruhákra és egyebekre. És amikor az autókalauzt megkérem, hogy szóljon, mikor kell leszállni a New-Gallary-hoz, ahol a Hófehérkét adják, »majd én megmutatom« — szólalt meg egy fiatal nő mellettem. — Megköszöntem, de mondtam, olyan késő van, hogy szaladnom kel, ha nem akarok elkésni. »Szaladok magával, egyedül nem találja meg a midit és erről a filmről nem szabad elkésnie...« És szaladt velem a mozig.

Kalap nélkül, kétszínű hajjal.

Az uccákon nagyon csinos, magas, szőke nőket látok, akik kivétel nélkül kalap nélkül járnak. Gyönyörű frizurájuk van, befelé hajló göndörödéssel lóg nyakukba szőke hajuk. Valóságos egyenfrizura ez a hajviselet. Aki mégis a többiektől eltérő módon akarja viselni haját, annak a kétszínű hajat ajánlják London elegáns és méregdrága fodrászai.

Elég sokan viselnek kétszínű hajat. Gesztenyebarna, vagy ébenfekete hajú hölgyek jobb szemük fölött három göndörödő kis tincset szalmasárgára festenek. Igazán nem szép.

Aki mégis be akarja fedni a fejét, azok számára hézagos kalapfurcsaságokat készítenek a londoni kalaposok. Magas felszegett karimával, középrész nélkül. Fátyolt egyáltalában nem láttam Londonban.

—=—

A szőrme és ahogy viselik

De annál több fátyolvékony estiruhát. Szinte nem is anyag, annyira vékony, fekete alapszínű és nagyon élénk csíkok húzódnak rajta keresztbe. Az egyik csík színéből taft alsószoknyát viselnek a fátyolruha alatt. Az elegáns nők különféle színösszeállításban, de kivétel nélkül ilyen estiruhát viselnek színházban. Rengeteg ékszerrel és túlnyomórészt csipőig érő hermelin, vagy kékróka gallérral.

Az angol nők későn érkeznek s káprázatos szőrmepelerinekkel vonulnak be a nézőtérre. Legtöbben végig magukon tartják. Viszont, amint az előadás után az uccára érnek, levetik a szőrméket és mélyen kivágott estélyiruhájukban, kezükben a hermelin, kékróka-pelerinnel járkálnak. Pedig a londoni esték a legnagyob nyárban is igen hűvösek.

Meglepően erősen festik magukat. Olyan élénk szájruzst kennek ujjnyi vastagon öntudatos ajkukra, hogy nálunk a legbátrabbak se merné követni egyébként tagadhatatlanul vidám és dekoratív példájukat. Hajját félelmetes gonddal fésülteti, arcát nagy részletességgel »dolgozza ki«, de a körmeit puritán módon, színtelenül viseli, rövidre vágva.

Gyerekes lelkesedéssel viselik a festői dressing gownokat, amelyeket rengeteg változatban készítenek a londoni cégek. Madarak és egzótikus virágok üldögélnek fényes sötétkék, sötétzöld, vagy fekete mezőben a dressing gawn anyagán. Rövid dereku, harangszoknyás ruhadarbok ezek az otthoni ruhák, szívalakú kivágással, duzzadt, rövid ujakkal. Az első modeleket Hollywoodból hozták.

Cipőfurcsaságok.

Hollywood még egyebekben is döntő hatással van a londoni női divatra. Például cipők tekintetében. Néhány hónappal ezelőtt különleges alakú cipőket hoztak Hollywodból. Ma kizárólag ezeket a cipőket viselik az angol divatnők. Biztosan hozzánk is eljut ez a fantasztikus cipődivat, mely eléggé kényelmetlen és hasznavehtetlen ahhoz, hogy nálunk is népszerű legyen. A Hollywoodból importált londoni divatcipőnek kétszer olyan magas a sarka, mint az eddigi legmagasab sarkú cipőnek volt. Különböző színű antilopbőrből készülnek a cipők, melyeken lényegesen több a hézag, mint a bőr. — Orra nincs, oldala nincs, de mindez a sok lyuk annyi ötlettel tartja össze a keskeny antilop-pántokat, hogy egyetlen nő sem tud az új cipők varázsának ellentálni.

És milyen különlegesek az újfajta trottőrcipők. Ezeknél a három centiméter magas sarkot beépítik a cipőbe A talpa sima, akár egy tenniszcipőé. Állítólag sokkal kényelmesebb benne a járás.

A fürdőholmik igazán szépek. Sok virágos, húzott gumifürdőruhát láttam és nagy divat a »szöveges« fürdőruha. Sötétkék, vagy fekete fürdőruhába fehér fonállal beleszövik a világ összes híres tengeri fürdőinek nevét: Palm Beach. Lido, Cannes, Biatrritz.

És milyen gyönyörűek a selyempapír vékonyságú rózsaszín és égszínkék gumiesőkabátokkal, elöl övvel, ráncosra húzva.

Angolok...

De leggyönyörűbb mindebből talán mégis az az utólérhetetlen, klasszikus szerénység, amellyel az angol nő ezeket a finom, drága divatholmikat viseli. A színházak előtt már délután hatkor olcsóbb jegyért sorban álló közönség között igen sok a nagyszerüen öltözött nő.

Heti étlap

Hétfő: Délben: császár söberli leves, sodort felsárszelt (1) tökfőzelék, madártej, Meinl-fekete. Este: spárgás omlett Meinl-féle dobozos spárgával, gyümölcs.

Kedd: Délben: kukoricaleves (2) burgonyakoszorú gombás tojással, (3) tejfeles kocka, Meinl-fekete. Este: kirántott karfiol paradicsommártással, casinosajt.

Szerda: Délben: lencseleves, borjúlapocka egybesültve, zsírbasült burgonyával és kovászos uborkával, daramozsóka Meinl-féle málnalével, görögdinye, Meinl-fekete.. Este: hideg sült délről Meinl-mustárral, Meinl-tea, sajt.

Csütörtök: Délben: aranyrépaleves, pörkölt csirke galuskával, Meinl-féle Kadarka, csőtengeri, Meinl-fekete. Este: Meinl-habbal, vajas, mézes kenyér, gyümölcs.

Péntek: Délben: uborkalevs, kirántott ponty petrezselymes burgonyával és pardicsomsalátával, mákosguba, (4) Meinl-fekete. Este: yoghurt, Meinl-féle tengeri pisztráng (Azzuri), vajaskenyér.

Szombat: Délben: olasz kelleves, hirtelensült karaj zöldbabsalátával, málnaszelet (5) Meinl-fekete. Este: gomba tojással, szőlő, szilva.

Vasárnap: Délben: velőgombócleves, nyúlgerinc Meinl-féle makarónival, Meinl-féle vörös ürmös, csokoládétorta, Meinl-fekte. Este: Meinl svéd tea (6) Meinl-féle szárnyas-pástétom, torta délről.

—=—

(1) **Sodort felsárszelt:** A szeleteket jól kiverjük vékonyra, azután minden szeletre egy szelet sonkát vagy füstölthúst helyezünk, erre egy-egy kemény tojást és egy hosszábavágott kovászosuborkaszeletet. Minden szeletet összesodrunk, egymásmellé rakjuk lábasba, melyben zsíros tejfel és paradicsomvelő hozzáadásával fedő alatt puhára pároljuk.

(2) **Kukoricaleves:** Nem túlgyenge, de nem vén kukoricát puhára főzött, azután leszemeljük. Habarékot készítünk Epocából lisztből és tejfelből, ezt a kukorica levével felerősztjük; apuha szemeket beletesszük, felforrni hagyjuk és akár forrón, akár egy kis pohár Meinl-borpárlat hozzáadásával hidegen tálaljuk.

(3) **Burgonyakoszorú gombatojással:** Tűzálló tálat kikenünk Epocával, fenekét bevonjuk főtt áttört burgonyapürével, melybe egy tojást és egy-két evőkanál lisztet tettünk. A tál oldalai mellé vastagon koszorút képezünk a püréből, vagy nyomózsákal, vagy kanál segítségével formálva. Betesszük a sütőbe és míg a püré pirosra sült, gombát párolunk hagymás zsíron. Ha a burgonya majdnem kész, kivesszük a tálat a sütőből, a közepére helyezzük a gombát, ráöntünk 6—8 tojásból és 2 dl tejfelből készült habarékot, visszatesszük a sütőbe, míg a tojásrántotta megszilárdult és melegen tálaljuk.

(4) **Mákosguba:** Rendes élesztős tésztát készítünk; ha megkelt, kolbászvastagságú rudat gyúrunk belőle, melyet 3 cm-nyi darabokra felszeleteljük. Félig kisütjük a kis buktákat, azután tepsin forró, cukrozott tejel leöntjük, a meleg sütőben feldagad, a tejet felszívja. Ezután egy lábasba Epokát olvasztunk és ebbe megforgatjuk a gubákat, kevés porcukorral meghintve tálaljuk.

(5) **Málnaszelet.** Lehámozott darált mandulát és diót vegyesen — mindegyikből 3—3 deka véve — elkeverünk 10 deka cukorral és 20 deka vajjal eldolgozzuk. Most hozzáadunk 20 deka lisztet, 1 kávéskanál fahéjat, egy nyers egész tojást és 1 főtt átört sárgáját, 1 evőkanál rumot és ha a tészta nem egész sima, kevés tejfellel eldolgozzuk. Kinyújtjuk, tepsiben lepényt sütünk belőle. Felét megkenjük Meinl féle málnajammel, másik felét tetszészerinti szeletekre vágva, ráhelyezzük a megkent lepényre és így felvágjuk. Tetejét bekenjük vékonyan ízzel és meghintjük vaniliáscukoral. Forró késsel hálót rajzolunk rá, amely kés nyomán a cukor karamellizálódik és így a háló megmarad és a tészta igen tetszetős és ízletes lesz tőle.

—=—

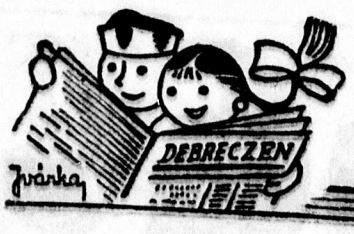

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Igen kellemes

megbízás lesz ennek a hétnek a feladata, még pedig az hogy a magyar falusi ember étkezését és eledelit írd össze ott, ahol éppen nyaralsz, vagy élsz. Sokan azt hiszik, hogy a magyar falusi paraszt ember egy, két étel kivételével nem tud más ételt főzni és a konyhaművészete nagyon is silány. Holott az igazság az, hogy a magyar ember igenis tud és szeret is sütni, főzni, de lassanként a városi koszt és a városi élet régi jó magyar ételeit is megsemmisíti. Aztán a nehéz gondok, szegénység se használnak a magyar konyhának, pedig volt idő, amikor száz és ezer módja volt a kolbász és hurka készítésének széles e hazában és levese volt legalább ötven féle a falusi magyarnak is.

Lassanként azonban egyszerűbb, olcsóbb ételek jöttek »divatba«, mert csak ezekre telt a szegény embernek. Vannak azonban ma is »élő« ételek, melyek megmaradtak a múltból, melyek beszédes emlékei a jobb és igazabb sorsú életnek. Nem véletlen az, hogy a mi őseink, távoli országokba járó kalandozó magyarok voltak a feltalálói az első eltettnek — konzervnek — melyet úgy hordoztak magukkal a nyereg kápáján, hogy minden pillanatban finom húslevest, valóságos gulyást főzhetnek belőle. Bőrzacskóba hordták magukkal a liszté őrölt szárított birka, vagy marhahúst. Innen van az az ostoba legenda, melyet ma is szívesen hánytorgatnak ellenségein: hogy őseink nyereg alatt puhított húst etek. Egy csudát, a nyereg kápáján lévő bőrzacskó finom húslisztjét főzték meg bográcsban olyan invesiklandozó ételé, hogy az ellenségeiket a hideg rázta, hogy megkóstolhassák.

Tehát írd össze annak a vidéknek, falunak magyar népi ételeit, írd le a készítési módját ezeknek az ételeknek. Levesnek, húsnak, főzeléknek, tésztaféléknek. Írd le, hogy megmentsük a menthetőt a jövendő számára, hiszen sajnos, a falusi lakodalmak is ott kezdődnek ma már, hogy tortát készítenek, vagy vesznek, a régi jó magyar tészták, kürtös kalácsok és marcipánok, fánkok lassanként kimennek a »divatból«.

Délibáb

Szeretem az alföldi nagy
rónaságot,
A tündöklő, csalfa délibábot,
Szeretm a sík pusztát,
A hullámzó, aranyos búzakalászt.

Szeretem a Hortobágy sík
pusztáját,
Szeretem hallgatni a vezérürük
kolompját.
Szeretem a délibáb csalfa képeit,
Mely gyönyörködteti látogatóit.

Hív az aranyos búzakalász
festői képe,
A Hortobágy és környéke.
Nem tehetek róla, hogy szeretem
az Alföldet,
Hisz ott ringatta édesanyám a
bölcsőmet.

Csehák Emma III. B. polg.

Vissza az édes otthonba

Lent, az erdő mellett, a város zajától távol állott magányosan egy kis ház. Ennek lakói szegény emberk voltak. Hisz a ház is rozoga volt már. Szegény, de lélekben gazdag, Istenfélő család volt a ház lakója. Nem messze, a háztól egy hajításnyira egy folyó folydogált, sietett, utat törve magának. A ház tájékát erdőség vette körül. Ebben a házban élet egy 7 éves fekete hajú, pirosarcú, kisszemű kislány. Marika. Szülei szegények voltak. Édesapja idősebb ember, kinek napbarnított arca volt. Szeme különös fényben égett. Marika édesapja halász volt. Minden reggel korán kelt és lement a folyóhoz, ahol hálóját a vízbe eresztve nézte a hullámzó vizet, melyre ha rá sütött a nap a fák lombjai közül, olyan volt, mint egy mesebeli tó, amely aranyal van körül szőve.

Ez a szorgalmas becsületes ember estefelé tért haza. Mikor haza jött, fáradtan leült. Kisleányát ölébe vette és így szólt hozzá szerető hangon: édes kislányom, mit csináltál míg távol voltam? Marika nagy okos szemmel ránézett édesapja gondterhes arcára és azt felelte, hogy a Piroska-babával játszottam.

Alig, hogy egy pár szót váltottak egymással, megérkezik Marika édesanyja is. Ő is fáradt volt, mert munkából tért haza. Marika okament anyjához, megcsókolta és így szólt hozzá: Csakhogy ismét itthon vagy édes jó Anyám. Gyere és ülj le. Tudom, hogy nagyon elfáradtál.

*

Már késő este volt. Lefeküdt mindenki.

Korán reggel Mészáros János, a Marika édesapja, ismét elment szokott helyére halászni. Felesége a szép, víg kedélyű asszony is készülődött már, mert ő is a városba ment. Egy kereskedőnél volt takarítónő.

Már útnak indult, mikor figyelmeztette Marikát, hogy el ne menjen hazulról. Marika ígéretteljesítően nézett anyja szemébe.

A kisleány kiment az udvarra és leült egy fa tövébe. Marika míg üldögélt, azon gondolkozott, hogy ahová az édesanyja ment, ott is van egy olyan kisleány, mint ő. Csak az elégedetlen, gőgös, büszke gyermek. Annak a kisleánynak, kit Mancinak hívtak, nagyon sok játékja van. Mikor náluk voltam, milyen boldogan öleltem magamhoz a nagybabát és Manci meg érintetlenül hagyta. De jó is volna a Manci helyébe lenni, gondolta Marika.

*

Estefelé haza jött Marika édesanyja és ölébe vette gyermekét és mesélt neki tündérekről, aranyhajú babáról. Marika boldogan hallgatta ezt a mesét. Nemsokára elaludt édesanyja szerető karjai között.

*

Bekövetkeztek az őszi napok. Nagybánat borult a kereskedő családjára, mert egyetlen gyermekük elvesztették. Manci édesanyja, nem tudott bele nyugodni gyermeke halálába. Később örökbe fogadták Marikát. Marika boldogan és örömmel játszott a sok szép játékkal. A szülők boldogan vették észre, Marika értelmes beszédét, és elhatározták, hogy Bécsben, a legelőkelőbb intézetben fogják taníttatni.

*

Két hét telt el és Marika már nem volt olyan boldog, mint az első napokban. Sokat szomorkodott, sírt a szülei után. Valamit érzett, hogy hiányzik neki. Valami kis fényt, szelid mosolyt, valami melegséget, amit semmi sem pótolt, az édesanyja ölelő két karját.

*

Az új szülők kétségbeesve látták, a gyermek szomorú arcát, beeső szemét, mit némán szögezett az égre, de nem szóltak neki. Igyekeztek gondolatát más irányba terelni. De az csak addig sikerült, míg együtt voltak Marikával. Ha magára hagyták. Marika rögtön szüleit kutatta a messzeségben és sírt keservesen. Sokszor feltámadt az a gondolat Mancikában, hogy ő itt hagyja a sok játékot, megvál minden élvezettől, csak vissza mehessen még egyszer az »édes otthonba.«

*

Hűvös szeptemberi nap volt. Néhány csillag már mutatkozik is az égen Fújt a szél. A házban nagy sürgés-forgás volt. A kis Marikáról véletlenül elfeledkeztek s így megint magára maradt. Ismét sírt. Szerette volna látni szüleit. Marika hirtelen elhatározta magát, hogy megszökik. De, hisz nem is tudom egész biztosan az utat, mondta alig hallhatóan. De azért mégis elmegyek. »Itthagyok minden szépet, minden jót.« Kiáltott fel Marika. Hirtelen magára vette piros kabátját, kalapját és észrevéletlenül kisurrant.

Az uccán hideg volt. Marika megborzongott. Elindult. Azt sem tudta merre kell menni, csak ment gyors léptekkel előre. Mikor senki sem látta, felnézett a sötét égre és azt mondta. »Édes jó Istenem, engedd, hogy ismét otthon legyek.« Egyszer csak megállt. Már elhagyta a várost és o tanácstalanul áll a sötét éjszakába. Az eső is szemelni kezdett. A szél erősen fújt. A kis Marika még könnyes szemmel sietett, ahogy tudott. Most már egész sötét helyre került és nagyon félt Marika. Nem tudta, hogy hol van. Csak ennyit suttogott: »Anyám.« »Édes jó anyám.« Hirtelen összerezzent. Moccanni sem mert. Hallotta, hogy valaki közeledik feléje a sáros úton. Marika megijedt nagyon. Kezét összekulcsolva, szeméből potyogtak a könnyek és nagyfájdalmában, kétségbeesésében így kiáltott fel. »Ne hagyj meghalni édes Istenem!!

*

Az alak mindjobban közeledett. A gyermek tágra nyílt szemmel nézi az idegent. Nem akart hinni a szemének, amikor meglátta, hogy az, akitől úgy megijedt az édesanyja. Oda rohant hozzá, nyakába borult és sírt keservesen. Sírt az édesanyja is. Az édesanyja is. Az édesanyja megértett a gyermek sírásából mindent és hazafelé indult a karján elaludt fáradt kisleánnyal.

Mikor felébredt Marika az édes otthonban volt, szerető szülői üözt. Most a legboldogabbnak érezte magát, mert ismét az édes otthonba volt.

Nagy Erzsébet
Női Felső Ker. I. B. evf.

Dalol a nyár

Tikkasztó meleg a tájon
ez a nagy forróság ép nem
leányálom,
mindenki elbújik a nagy meleg
elől,
kicsi, s nagy portákon némaság
és csend ül.

A nyár víg tündére, mint egy
tüzes leány
felhőkkel versenyez, s ide-oda
elszáll,
csókját, mely úgy éget, vigan
osztogatja,
s messze szál libegve; nagyokat
kacagva.

Forró lehelletét messziről
megérzem,
s ha látom csodálom, s
könyörögve kérem,
hogy jól érlelje meg a
magyarok vetését
ezzel el is mondtam népünk
nagy kérelmét.

És a kedves tündér megérti
szavamat,
lágyan megsimítja arcomat —
hajamat
víg biztatásokat suttog a
fülembe
jól figyeld meg kérlek: ez a
nyár éneke!

Nagy Erzsébet.

Édesanyámhoz

Te már a sírban
Nem érzed,
Az élet örömeit,
Gonoszságait.

A hajad nem őszül,
A hangod
Nem hallik,
Elmúltak minden gondjaid.

A lépted nem kopog,
A szemed nem ragyog,
És semmid nem fáj.
A szíved eláll.

A síron túl
Szebb az élet,
Szeretnék akkor
Találkozni véled.

Ballabás Ilona V. o. t.

Ima a hazáért

Kegyelmes Istenünk
Hallgasd meg imánkat,
Add vissza, add vissza;
A mi szép hazánkat.
Nézd a székely népet
Nézd a magyar népet
Mily nyomorban élnek
Elégeld meg immár
E sok szenvedésünk,
Magyarok Istene!
Teljesítsd kérésünket!

Oláh Erzsike.

Egy Krisztus előtti 2000 esztendővel használt »öngyujtó«, amelyet nem régen ástak ki és most egy kiállítás keretében mutatnak be.

A londoni állatkert két majmának bemutatnak egy majomfilmet. A majmok őreik kíséretében nagy érdeklődéssel nézik az előadást.

Édesanyámról

Isten után ki a
Legelső a földön?
Ki van hivatott arra,
Hogy engem megőrzön?!

Édesanyám! — tiéd
Ez a szép hivatal,
És jól tudom, érzem
Szíved csak jót akar.

Mikor beteg vagyok,
És ülsz ágyam előtt,
Ó, hányszor kiáltasz;
Istenem, mentsd meg őt.

S amikor az én szívem
Vígsággal van tele,
Ki örül más annak
Anyukám, úgy-e Te?

Reggeltől napestig
Dolgozod örömest,
Hogy kis családodnak
Sok örömet szerezz.

S amikor a kis család
Hálás szívvel övez,
Akkor a Te szíved
Boldogságtól repes.

Azért a Istent
Térdenállva kérem,
Édes, jó anyukám
Őrizze meg nékem.

Galamb Klári.

Az aratás

Eljött a nyár, elhozta a ragyogó napját,
Megérett a kalász, s várta az aratást.
Dolgos magyar kezek hamar learatták,
Marokba szedték, keresztbe rakták.

Aztán nem sokára jöttek a cséplések
A búza földekre kimentek a gépek,
Mentek a munkások, hogy elcsépeljenek
És zsákba rakják az évi kenyeröket.
Áldjuk a jó Istent, hogy kenyeret adott,
Mindenkinek boldog megélhetést nyujtott.
Minden nap belefoglaljuk az imánkba:
»Ami mindenapi kenyerünket add meg nekünk ma.«

Bagdi Ilona.

—=—

Az özvegy

Él egy szegény asszonyka,
Kinek nincsen boldogsága.
Magában van szomorkodik;
Igen sokszor siránkozik.

Gyakran jár temetőbe,
Ráborul egy sírhantra,
Ahol mélyen, némán fekszik
Az ő drága jó ura.

Oláh Erzsike
Téglaskerti el. V. o. t.

Öreg diófa

Kertünk végén korhadt diófa
száraz galyával rám tekint,
Ilyenkor eszembe jut nagyapám
s fejembe régi emlék kering . . .
Nemrég még alatta ült
olvasgatott, pipázva;
Mert biz a kényelem
ráfért öreg korára.
S mi unokák ráültünk
az ő gyenge térdére,
Lovagoltunk rajta sokat,
amig nekünk mesélt:
De az Isten e hű szolgáját
egyszer magához szólítá,
Azóta mink e fa alatt
sokszor gondolunk őreá:
Az eltöltött vidámságra,
Az áldott jó nagyapánkra.

Papp János.

A Nagyerdő

»Árnyas erdőben szeretnék
Élni nyáron át!«

Nagyon szeretem az erdőt! Nagyon, sőt végtelenül! Ki is használok minden szabad időt, hogy minél többet gyönyörködhessem az erdőben. Melynek csendjét is, zaját is, ezerféle zsibongását, színét szagát madárdalos kellemét nem győzöm csodálni.

A mi Nagyerdőnk már nem is igazi nagyerdő, el tudok képzelni nagyobbat is, erdőbbet is. Ez a rész amit mi látunk és ismerünk inkább egy nagy parknak nevezhető, mint erdőnek. Hanem azért így is nagyon szép. Ha leülök ott a Tóth Árpád emlékoszlopnál és északfelé nézek akkor látom igazán az erdőt. Eltünődöm, hogy az előttem levő zsenge hajtás mikor lesz oly terebélyes nagy fa, mint amelyik mellette áll. Nagy kedvem telik nézni, hogy a vastag kéregben élősködő hernyókat, pondrókat milyen szorgalommal, fáradhatatlanul keresi a harkály. Nem kell nagy utat tenni, hogy a tölgyesből felérjünk a fenyvesbe. — Nem is tudom melyik a szebb a tölgyes-e, vagy a fenyves-e. Emez csodálatba ejt hatalmasságával, emeznek magasságán ámulok. Tavaly őzikéket is látam, de most csak az etetőjüket. Ötletes találmány: egy kis jászol kecskelábon és kétereszes nádfedele. Aki nem fél az erdőben még el is alhatna benne.

De szép is az erdő, talán szebb is mint a hegy, megy a folyó. Nem hiába mondja a nóta, de én is, úgy vagyok vele: árnyas erdőben szeretnék élni nyáron át!

Habetler Márta
Női Felső Ker. II. b. évf.

A plébános szolgája

Franciából fordította:

Gyöngyössi Pethes Andor.

Egy nyugdíjas kapitánynak fából volt a keze és a lábszára. Egy szép napon elment meglátogatni testvérét, aki egy kis falu plébánosa volt. A derék pap nagy örömmel fogadta házában régóta nem látott testvérét.

Este, a lefekvéskor, a plébános átküldte szolgáját a kapitányhoz. A szolga egyszerű és tudatlan ember volt, aki még sohasem távozott el falujából. A tiszt ott ült egy karszéken, levetkőzve.

— Oh, milyen hideg van ebben a szobában! — kiáltott fel — és hogy fáj a fejem. Bizonyosan meghültem. Azért mindjást le is fekszem.

A kapitány leodota a szíjat, mely a műkarját tartotta és mondta a szolgának:

— Vedd le a karomat és tedd azt az asztalra!

A jámbor azonban úgy látszik, nehezen értette meg, mert a tiszt újból mondta:

— Hozzád beszélek. Vedd le tehát a karomat és tedd azt az asztalra!

A szolga megrémült arccal engedelmeskedett.

— Vedd le a lábszáram is, — mondotta újra a kapitány — és tedd a karom mellé!

A szegény ember néma csodálkozással szótfogadott, de a félelemtől úgy reszketett, mint a kocsonya.

— Most pedig vedd le a fejemet, — tette hozzá a tiszt, aki meg akarta tréfálni a naiv parasztot — aludni akarok!

E szavak eallatára a szolga borzasztóan megrémült.

— Az ördöggel van dolga, — kiáltotta s egy gyors lendülettel kiugrott az ablakon, mely ezer szerencse, nem volt magas.

Imre bácsi postájából

Kedves jó Imre bácsi!
Ismét két versemmel zavarom meg Imre bácsit. Ha jó, tessék szíves lenni közölni. Imre bácsit arra kérem, e két versemet, — ha jó — minél előbb tessék közölni. Tulajdon képen az egy versemet egy asszonyról írtam és szeretném, ha eltudná olvasni, mert párnap múlva utazik. Szeretettel, a levelet várva **Oláh Erzsike.**

Kedves Imre bácsi!
Beküldök egy »Öreg diófa« c. verset, szeretném ha közölhető lenne. S tessék mondani Imre bácsi a kis külső munkatársaknak nem volna jó, ha egy kirándulás alkalmával megismerkednénk. Tessék gondolkozni róla. Továbbra is jó egészséget és sok erőt a további munkálkodáshoz.
Tisztelettel: **Papp János.**

Kedves jó Imre bácsi!
Itt küldök két verset, ha jó, tessék szíves lenni közölni. Levelemre tessék válaszolni. Egyik hű munkatársa!
Szeretettel: **Oláh Erzsike.**

Kedves Imre bácsi!
Én is olvasója vagyok a Gyermekek Debrecenjének. Most nyárra szeretnék beállni kis lapunk táborába. Tehát itt küldöm »Az aratás« című versemet és egy rejtvényt. Szeretném, ha kedves Imre bácsi ezeket kis lapunkban szíveskedne közölni, mire nagyon szépen kérem. Nagyon boldoggá tenne kérésem teljesítésével. Vagyok hű munkatársa, tisztelettel:
Ferge Irén polg II. c.

Kedves Imre bácsi!
Nagyon kérem, Imre bácsit, hogy »Édesanyámról« című versemet közölni tessék. S ha lehet, a most vasárnapiba tessék szíves lenni kiírni. Üdvözlettel:
Galamb Klára.

Üzenet: A most küldött versed, sajnos, — nem vált be. Más vers beküldésével próbálkozz.

Üzenet: Szívesen veszem jelentkezésedet, de rejtvényt próbálj a lapunkban közölt mintára készíteni. Versed sorra kerül.

Üzenet: A gondolat jó. Irdd meg, hogy gondolod a terv kivitelét és esetleg szeptember elején megcsináljuk.

E heti könyvjutalmat Bakó András, Bánházi Teréz és Szabó Gusztáv kapták. Jutalomkönyvüket szerdán délután 5—6 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

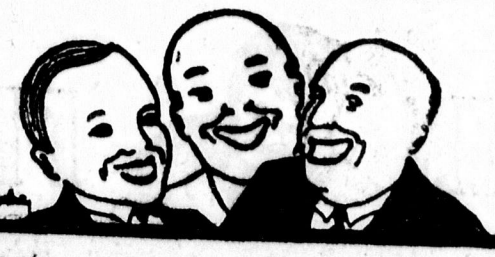

BUGYI SÁNDOR

e... Sámi Muskutály talyigás levele a régi jó cimborájához, röfögő Vad Mihályho, Amérikába.

Kőtt levelem Debrecenbe, 1938-ba, mikor a Peti unokám nígy tojást hozott le a tutubanka fiszkibül, de ojan ügyetlenül, hogy bele esett a fa alatt való gelegonya bokorba, oszt a sok fene tövis összeszurkálta a kis pofáját. Máskülönben megvagyunk egykapába, de nekem sok a bajom, mer minnyájig ott kell lennem, ahun baj van, a ragyogóját neki. Most jelenleg a mult hetekbe is a torkomra dugta egy csorvasz a pipájaszárát az igazságir, igen mer hogy nagy vásár vót, hát mondok a lacikonyhába befordulok. Be is fordultam. Kikirek háromdeci bort a közepibül, hát ehen tüstint hozza a jány, aut mekkínált fonatossal is. Ettem, mer eggy a, hogy éhes is vótam, más ammeg, hogy a jány rimítő takaros vót, hát mondok, nem vetem meg a szíves kínáját. Ahogy falatozok, meg iszok, mellém ül Sári, mer úgy hítták a jányt, valami csintalan bogár szemei van aszondom, mingya meg is mozdult bennem a korpaciberc. Oszt megöleltem a vikon derekát, aut az árva gelebemre billentettem az egisz jánt, oszt oda szorítottam a szalmásüveghe. Visitott, de azír szorítottam, oszt ahogy szorítom, eccer csak ehhen szorittya az én nyakamat is valaki, még pedig valami furcsán, mer mír azír, hogy a nyelvem mingy elkeszte Sárit legyezni. Sári elszalatt, oszt egy kík gatyás gulyásbojtár térgyelt az ölembe helyette, aut meg a hasamra térgyelt le, de mán akkor a födön vótam. Drót nekül szalatt a jány visitása a bojtárho, oszt erre ű is drót nekül szalatt a fonatossoron való lacikonyhába a jány segíccsígire. Ijen ez a rádió a happáré ájjik belé, nem csak a zivatart meg a fagyot zudittya a nyakunkba, hanem még a bojtárt is előrántya a Hortobágyrúl, oszt drót nekül, pedig én jobb szeretném, ha a sintér rángatta vóna, vagy rángatná még ezután is sárgaréz deróton, mer aszonta nékem, hogy hogy meren én az ű babájával csintalankodni?

— Gyuri te, a fene egyen meg, hát nem esmersz, eriggy mán a kődökömrül, hisz Bugyi Sándor vagyok én, a keresztapád. De még ki se tudtam eztet mán jól mondani, mán akkorára megkavarta bennem a fonatost, meg a borral ögyelített korpaciberét a pipaszárral. Vátig kírte osztán tüllem az engedelmet a keresztfiam, csakhogy mán akkorára kárbaveszett a fonatos, akkit megettem.

Na e megvót, kibíkültünk, oszt a bíkessíget még meg is fejeltük egy pár litrivel. Aut elbúcsúztam tülle oszt mentem kifelé a külső vásárba, hogy ragasztok magamnak egy pár jó gúnyát. Ahogy ballagok mán jó messzirül keztem obszerválni, hogy a Miklós-utca vígin valami furcsa komédiát jáccanak. Oda kocogok, hát akkor látom, hogy Kis Jankó komám, meg egy bika legyeskednek egymással, ugyancsak cirkalmoznak egy fa körül. Még a hasamat is fogtam, úgy röhögtem eztet a szíp játíkot; de oszt addig s addig röhögtem, hogy eccer csak ehen viszi mán Kis Jankót a bika a szarva hegyin, oszt foj a víre.

Iiiiiinyes az istiglincit neki, de mán e nem nevecsíg, így magamba, aval szaladok a bikáho, hogy mondok agyon ütöm a kezembelivel, akki tögyfafábúl van; megcilozom a vakszemit, oszt oda kondítok, hát ehen löttyen a födre Kis Jankó, útet cseszte búbon a bot víge. De azír hasznos ütís vót e, mer legalább lemaratt a bikárúl, hanem ekkor a bika mirgibe nekem jött, oszt úgy felhajított egy akácfára, hogy azt hittem kismadár vagyok. Meg is húzóttam egy ágon, oszt onnét csicseregtem a födi nípeknek, akki távojrúl tátogatta a száját, hogy mondok a varjú csemegézzík a nyakatokon, kergessítek el mán azt a bikát, oszt gyertek madarászni, vegyetek le innét, inkább fütyölök egy szípet. A bika meg csak ott kacsingatott felfelé; mirgembe kivertem a pipámbul a bagót, oszt a szeme közzé szórtam. De nem ártott neki, még nyalta az órárúl befelé, megkívánta. Akkor sajnáltam oszt, hogy a jukas fogamra be nem tettem. Nem sokára jött oszt két rendőr, hogy majd meglövik a bikát. Csakugyan elkezdenek cílozni. Montam Petinek, mer ű vót az egyik, hogy mondok el ne süsd azt a puskát te marha, mert ippen belelátok.

Pukk! — eldurrant a fegyver, oszt a derága szíp húszfilléres pipám úgy kirepült a számbúl, hogy a mai napig sem tom hova lett, a másik szamár meg egy kutyát lütt agyon a bika hejt.

Hogy az én jó Istenem vessen a fiastyukig benneteket, szavazok le a magosbúl, egyet ne lűjetek még, mer lehúzom a csizmámat oszt a fejetekhe vágom.

Nem is lüttek többet, mer a bika megijett, oszt úgy elszalatt, hogy meg se állott az óperecciás tengerig.

Szegín Kis Jankó két bejt is jukass vót, de mán azuta befótták a porófesszor urak a kílínyikon. Tuggya mán a pájinkát is innya, nem foj ki belőle, akkit onnét sejtek, hogy mikor a kukás háború vót a dohánbeváltóba, kegyetlenkíppen dűlt belőlle a szeszéjes illat.

Nahát aszondom, hogy ez is teshezálló verekedís vót. Uttörtínt, hogy Nagy Jankó meg Kis Jankó megkívánták a sámsoni muskutájt, oszt aszonták a kukásoknak, hogy aggyanak ecsecsomót jó pízír. Nem attak. Erre aszongya Kis Jankó Nagy Jankónak: vágd kípen mán azt a bugjost. Kípen lőkte. De azonba a kukások is vírszemet kaptak, oszt neki a két Jankónak. Kegyetlen szíp gabajodás lett belőle, mer mán a bicskák is előkerültek.

Énnye, hogy a szél verje össze a bokátokat, mondok, hát tik még veszekettek? Lepattantam a tajigárúl, mer önsaját magam is ott vótam jelenleg, oszt aló közéjek a lőccsel.

Ütöttem űket szanaszít ahun írtem. Hullottak körülöttem, mint a legyek. De én ippen csak azír ütöttem űket, hogy ne verekeggyenek, oszt aztat meg észre se vettem, hogy ehen jönnek a rendőrök. Elfogtak oszt bekísírtek éngem is. Még azt is megmutatták a hátamon, hogy máskor mikíppen verekeggyek.

Három napra le is pinecéztek.

Mejhez hasonló jókat kívánok, oszt vagyok hűsíges cimborád a sírig:

Bugyi Sándor
fuharos és magánrendőr
emké.

A SZOKÁS HATALMA

Mikor a bűvész a csirkét földarabolja.

MODERN TALÁLMÁNY

— Ajánlom önnek ezt a remek készüléket. Megnyomja az első gombot és rögtön kész a leltár, a második hamis mérleget csinál és ha a harmadikat nyomja meg, tűz üt ki a boltban!

CSÓNAKHÁZNÁL

— Nem bizalmatlanságból kérem előre a csónakbért, de egy kicsit lukas a csónak . . .

INDOKOLATLAN KÉRDÉS

— Mondja, fiatalember, mennyibe kerül ez a kocsi?

KEGYELEMDÖFÉS

A nagy autó vezetője odakiált az úton a kilyukadt gumiját foltozó kisautósnak: Sok baj van azokkal a szunyogokkal, ugy-e?

ÉNEKTANÁRNÁL

— Szeretném, ha a leányomnak kissé megerősítené a hangját . . . Még nem tudja teljesen födni a szomszédok tiltakozó kiabálását . . .

Csak egy mosolyt

TALÁLÓS KÉRDÉSEK

Hogy hívják a Fókát, ha kövér?!
Pufóka.

•

Hogy hívják a Bálnát, ha éhes?!
Zabálna.

•

Hogy hívják a rókát, ha kicsi?!
Apróka.

ISMERI AZ APJÁT

Tanító: Mondd meg nekem Móricka, ha apád elmegy vadászni és le lő öt nyul közül kettőt, hány marad ott?

Móricka: Mind.

Tanító: Miért?

Móricka: Azért, mert ha a papám elmegy vadászni, a nyúl, amelyre rálő, visszafordul, szalutál és tovább ugrik.

ÉRTHETŐ

— Hova rohansz?

— Rákot ettünk ebédre és az anyósom rosszul lett.

— Szóval orvosért szaladsz?

— Dehogy, rohanok még rákot venni.

MEGMAGYARÁZTA

Asszony: Miért vágsz oly savanyú arcot fiam, talán nem izlik a pecsenye?

Férj: De igen, csakhogy a hus mellett nagyon szeretem a savanyut.

NEHÉZ DOLOG

A fiatal segédet első üzleti körútjára küldi főnöke. Előbb alaposan kioktatja:

— Nappal szorgalmasan dolgozik, sorra járja az üzleteket, este bemegy egy olcsó vendéglőbe és egy pár meleg virslit eszik. Ha valamivel nincs tisztában, azonnal táviratozzon.

Másnap a következő sürgöny érkezik:

»Nincs meleg virsli, mit egyek?«

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Két adag fagylalt között!

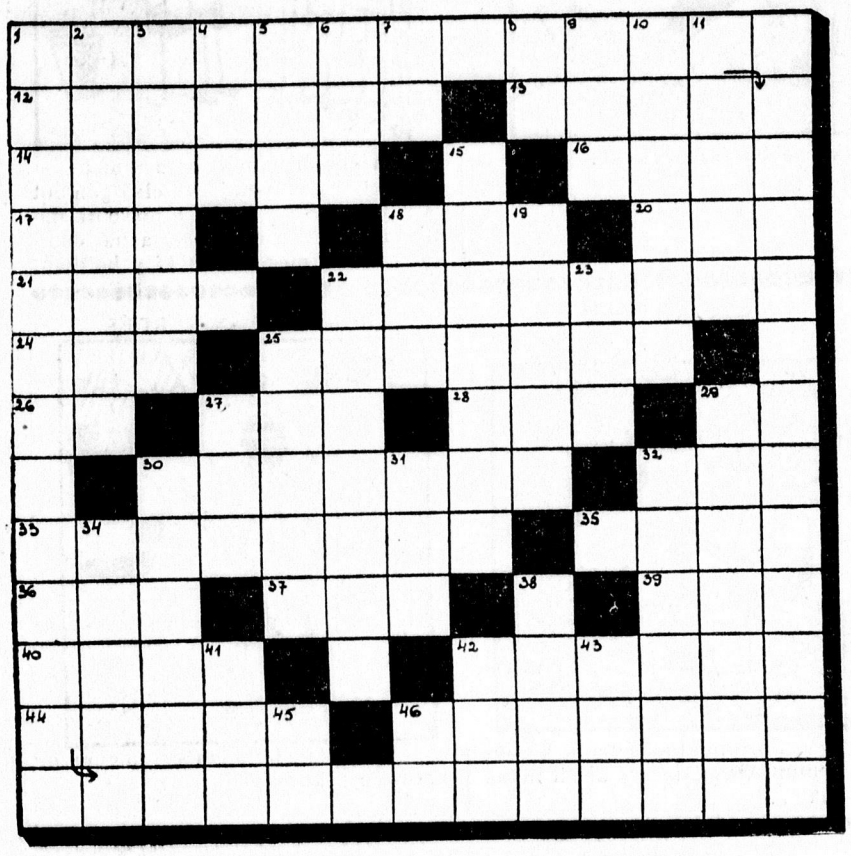

A megfejtés igazolására elegendő a két nyilas sor beküldése!

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Claudius Caesar Germanicus Nero római császár (54—68), a „véres költő" utolsó szavai.
12. Cukor.
13. Merev. (Ejnye, de nehéz!)
14. Ujjongó, hevülő.
16. Vissza: a búzakalász — a nóta szerint — ezt is teszi!
17. Edény.
18. L. O. O.
20. N. K. S.
21. Az X-láb ellentéte!
22. Kékgálicot szór a szőlőre.
24. Papköltő (Sándor).
25. Ütni, verni.
26. Földet munkál.
27. Hárfa a háztetőn.
28. Iesus Hominum Salvator.
29. Balogh Lajos.
30. Az U. S. A. egyik állama.
32. Sérülés.
33. Cselló.
35. Tenger — latinul.
36. Nem is ezé!
37. Markol — közepe.
39. J. G. N.
40. Alant.
42. Hirtelen ugrik, szökken.
44. Vakolatot szed a falról.
46. Heródiás leánya, aki anyja rábeszélésére Keresztelő Szent János fejét kérte Heródestől.

Függőleges sorok:

1. Marcus Tullius Cicero (Kr. e. 106—43) római szónok és államférfi „Pro Sestio" című beszédéből származik ez a szállóige. Ma gyakran a nagyképű semmitevésre alkalmazzák.
2. Eszményi.
3. Szobák a fogházban.
4. S. S. K.
5. Vissza: a spanyol-amerikai államok pénzegysége.
6. Város Erdélyben, 11.000 lakos.
7. Az ezüst vegyjele.
8. Vissza: alkotás, munka.
9. Vvvvvvvvv. (Ékezet felesleges!)
10. Éppen csak hogy megemlíti, beszél róla.
11. Tetűtojás.
15. Függöny.
18. Ipari növény.
19. U. S. A. város Nebraskában. — 192.000 lakos.
22. Szeszesital.
23. Az arisztoteleszi skolaztikus metafizika alapvető fogalma. Az, ami minden valóban közös!
25. Füstkarikák jelzője.
27. Vég — angolul.
29. Felsőolaszországi város, 72.000 lakos.
30. Becézett női név.
31. Régi ürmérték.
32. Présel.
34. Az egyik kis próféta.
38. Európai főváros.
41. Vissza: régi súlymérték.
42. P. S. U.
43. Vissza: mély női hang.
45. Részvénytársaság.
46. Fleta dala.

32. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:

Foglalkozás.

Pontos cím:

Szállóigék a magyar irodalomból!

6. Vörösmarty Mihály (1800—1855).

Vörösmarty Mihály „Szózat"-ából a harmadik szállóigévé lett idézetet közöljük!

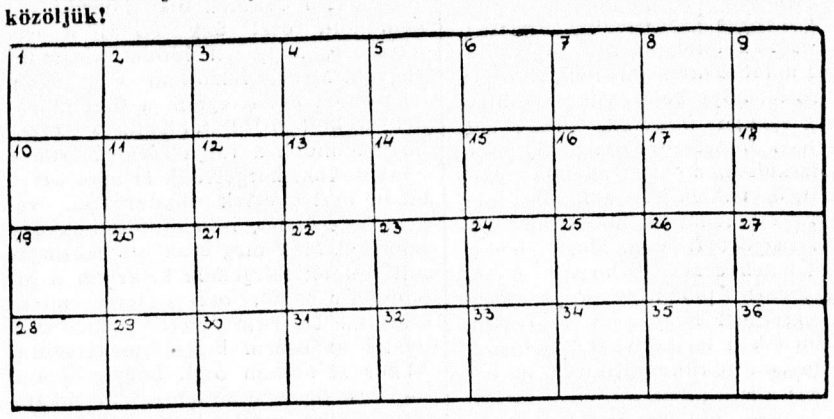

MEGHATÁROZÁSOK:

1. Még a nyultól is fél! . .	3	4	35	1	2
2. Fűszer	9	24	12	13	14
3. Lázcsillapító	18	17	16	8	7
4. A marha teszi a réten .	21	19	11	29	36
5. Bor-gyümölcs	27	28	6	20	15
6. Elnyütt szövet, vagy vászon	30	10	23	25	26
7. Elálló fülek jelzője . .	18	22	5	34	33
8. Csuszómászó	32	31	20	21	6

A meghatározások értelmében állítsunk össze nyolc ötbetüs fogalmat s a fogalmak betűit írjuk be a fenti ábrába! A számok azt jelentik, hogy a megfejtett fogalmak betűit melyik kockába kell beirni! Ezután 1—36-ig olvassuk össze a betűket s már meg is van a rejtélyes idézet!

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1938 augusztus hó 7-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Hámozza ki amíg meleg!
A hazájában senki sem próféta.
Aki tiltakozik, magát vádolja.

Szállóigék a magyar irodalomból! Vörösmarty Mihály: Az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért!

Betűrejtvények: 1. Portörlő. 2. Színházi vacsora. 3. Napóra. 4. Borravaló. 5. Egyetemes. 6. Jegeskávé. 7. Ingoványi.

Ki ez? Nagy Kató magyar filmszinésznő.

Betürejtvény

1.

CSÓSZÁMLA
F=N

2.

KASSZACA
R-S

3.

ANGYALHAJ
ANGYALLÁB —L
ANGYALKAR
ANGYALFEJ R=F
ANGYALKÉZ

4.

ÁL ÁL
\+ —

5.

FÉRJE JÓKEDVÜ
=F

6.

adakozzunk! tus

7.

8246 : 123
tölgy —0

8.

testalkat
H orca T

9.

keringő keringő
C=T —F

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.

2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.

3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között »*Rejtvényfejtők figyelmébe*« cím alatt helyeztük el.

4. Szelvényt mellékelni kötelező.

EHETI DIJAINK:

6×1—1 kötet könyv

A Debreczen rádióműsora

1938 augusztus 14-től augusztus 20-ig

VASÁRNAP

AUGUSZTUS 14.

BUDAPEST I. 9: A nemzetközi céllövőverseny és magyar lövészbajnokság versenyének megnyitása. — Közvetítés a Budapesti Polgári Lövészegyesület Marcibányi-téri lőteréről. Beszél Lőrinczky Gyula.

9.40: Hírek.

10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — Prédikál Uray Sándor debreceni lelkipásztor, egyházkerületi főjegyző.

11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Hóka Imre érseki tanácsos, dorogi bányalelkész mondja. Énekel a Felsőkrisztinavárosi Keresztelő Szent János egyházközség Harmonia Sacra vegyeskara Jurassa Endre vezényletével. A szólórészeket Ritz Gabriella és Balogh Szendrő énekli. Orgonál Szücs Miklós. Énekek: Christus vincit (Vatikáni dallam), Bárdos Lajos: Zeng a harang; Harmat Artur: Ah, hol vagy magyarok; Deák Bárdos György: Ave Maria; Sanctus: Benedictus; Goller: Agnus Dei, Farnek Caesar: Panis Angelicus a „Missa Solemnis"-ből; Himnusz.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Vaszy Viktor: Vígjáték nyitány. 2. Liszt: Három királyok indulója a „Krisztus" oratóriumból. 3. Visky János. Szimfónikus szvit. 4. Kodály: Marosszéki táncok. 5. Dohnányi: Szimfónikus percek. 6. Rékai Nándor: Csürdöngölő.

Közben kb. 13.05: A rádió tárgysorsjáték ismertetése.

14: Operett- és filmrészletek (Hanglemezek).

15: 1. „Az őszi magvak előkészítése." Tunyoghi Szüts Árpád előadása. — 2. „A szüret kivitele értékesítés szempontjából." Kovács Miklós szőlészeti és borászati felügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Lincke: Nakiri lakodalma — nyitány. 2. Kigyósi Árpád: Szerelmi üdvözlet. 3. Fall Leó: Az elvált asszony — egyveleg. 4. Scassola: Karaván — intermezzo. 5. Szirmai Albert: Dal az „Alexandra" című operettből. 6. Poldini: a) Rózsák; b) Fegyvertánc.

16.30: „Székesfehérvár, Szent István városa." Say Géza előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

17: Klamár Sándor magyar nótákat énekel, kísér Kis Lajos cigányzenekara. — Dalok: Balázs Árpád: Itthagyom a falutokat: Marthon Géza: Megugrattak Hortobágyon; Vörös bort ittam az este (népdal); Dóczy József: Édesanyám kössön kendőt; A Csap uccán, Édesanyám vett nekem (népdalok); Szávozd Richárd: Napraforgó; Pete Lajos: Betyárnóta; Nyírbátorban van egy asszony (népdal); vitéz Kókay István: Piros pünkösd napján; Fráter Loránd: Ott ahol a Maros vize; Ha még egyszer szerelmes lehetnék (népdal).

17.50: Látogatás a Velencei tónál. Közvetítés a velencei, gárdonyi és agárdi fürdő- és sportéletről. Beszél Budinszky Sándor és Rákóczy Péter. (Lemezfelvétel.)

18.35: A Székesfővárosi Zenekar műsorának közvetítése a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. Vezényel Bor Dezső. Közreműködik Németh Anna, az Operaház tagja. Magyar est. — 1. Schubert—Liszt: Magyar induló. 2. Erkel Sándor: Csobánc — nyitány. 3. Dohnányi: Pierette fátyola — szvit. 4. a) Kacsóh Pongrác: Késő ősz van; b) Lavotta Rezső: Valahol messze (Németh). 5. Losonczy Dezső: Leánykérő falun. 6. Liszt: IX. magyar rapszódia (Pesti karnevál).

19.30: Részletek Magyarország 1938. évi atlétikai bajnoki viadaláról. — Közvetítés a Beszkárt sporttelepről. Beszél Pluhár István. (Viaszfelvétel.)

20: Sportközlemények.

20.10: „Nagyszalontától a Margitszigetig." (Arany János élete versekben.) Előadja Kürti József, a Nemzeti Színház örökös tagja.

20.45: Hírek.

21: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Michnay Ödön. 1. Beethoven: Coriolán — nyitány. 2. Volkmann: F-dur szerenád. 3. Sieracki: Szimfónikus óda. 4. Böhm Gusztáv: A debreceni bíró — nyitány. 5. Benedek Ernő: Szerenád. 6. Liszt: Mefisztó-keringő.

Közben kb. 21.45: Időjárásjelentés.

22.30: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál.

23.15: Közvetítés a Gellért-szállóból. Hniczky László jazzenekara játszik, Lányi László énekel.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.30: Magyar nóták. (Hanglemezek.)

15: A rádió szalonzenekarának műsora.

17.30: „Andris." Örley István elbeszélése.

18.40: „Ötvenéves a beszélőgép." Felolvasás hanglemez és fonográf hengerlemez bemutatással.

19.40: „Három magyar komikus." (Megyeri, Vizvári és Kassai.) Ditrói Mór előadása.

20.10: Furka Gizella zongorázik.

20.45: Lóversenyeredmények.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteren, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Deutschlandsender 14.30: Svéd Sándor magyar dalestje Budapestről. München 19: Mozart: Figaro házassága Salzburgból. Oslo 20.05: Gounod: Faust.

TÁNCZENE: Luxemburg 21.45, Frankfurt22.30, Kalundborg 23.15, Strassbourg 23.

HÉTFŐ

AUGUSZTUS 15.

BUDAPEST I. 9: Hírek.

9.30: Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi Szent István bazilikából. A szentbeszédet Serédi Jusztinián biboros érsek, hercegprimás mondja.

11.20: Az esztergomi ásatások ünnepélyes felavatása. Beszél Budinszky Sándor.

12: Közvetítés a Keller étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13: A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. — Vezényel Figedy Sándor. 1. Óvári József: Ózdi frontharcosok indulója. 2. Doppler: A két huszár — nyitány. 3. Borsai: Kurue ábránd. 4. Barna: Intermezzo. 5. Ruszinkó Nándor: Második keleti szvit. 6. Friesay Richárd: Cinka Panna — magyar ábránd. 7. Donáth Jenő: Ép testben ép lélek — induló.

Szünetben kb. 13.30: „A Szent Korona szépsége." Dercsényi Dezső előadása.

14: Hanglemezek.

15: „A Mezőgazdasági Muzeum mezőgazdasági osztályai." — Mesterházy Jenő előadása.

15.30: Várhelyi Antal orgonál. Közvetítés a budavári koronázó főtemplomból. — 1. Liszt: Változatok Bach „Weinen und Klagen" kantáta témájára. 2. Kodály: Előjáték. 3. Antalffy—Zsiross Dezső: a) Legenda; b) Ünnepi ének.

16.05: „Horgászat a Velencei tavon." Igali Mészáros József előadása.

16.35: Tánclemezek.

17.25: „Sipulusz tréfáiból." Elmondja Sala Domokos. Bevezetőt mond Kárpáti Aurél.

18: Basilides Mária, az Operaház örökös tagja énekel, zongorakisérettel.

18.30: „Szűz Mária néphagyományainkban." Bálint Sándor egyetemi m. tanár előadása.

19: Közvetítés a városligeti Központi Tejcsarnokból. Melles Béla zenekarának műsora. Vezényel Melles Béla. 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa — nyitány. 2. Halévy: A zsidónő — ábránd. 3. Strauss Oszkár: Részletek a „Varázskeringő" operettből. 4. Kálmán Imre: Cigányprimás — keringő. 5. Lehár: Cigányünnep.

Közben 19.15: Hírek szlovák nyelven.

20: „Boldog Erzsébet megkísértése." Történelmi játék két részben. Irta Kárpáthné Nagy Rózsa. Rendező Csanády György. Személyek: Erzsébet — Horváth Magda; Adelheid — Zala Karola; Henrik — Szilassy Gyula; Borsa — Onody Ákos; Aba — Homonnay Rezső; Ákos — Szakáts Zoltán; Matild — Gárdos Kornélia; Hildegard — Sir Alice; Egy hang — Ditrói Mór.

Utána kb. 21: Hírek.

21.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Polgár Tibor. 1. Erkel—Doppler: Erzsébet nyitány. 2. Dohnányi: Ruralia Hungarica. 3. Bartók: Két arckép. 4. Siklós Albert: A tükör — ábránd.

Szünetben kb. 21.55: Időjárásjelentés.

22.30: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

23.30: Tánclemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.30: Részletek Magyarország 1938. évi atlétikai bajnoki viadaláról. Közvetítés a Beszkárt sporttelepről. Beszél Pluhár István.

18.20: Zenekari művek. (Hanglemezek.)

19.30: „Kőszeg a magyar irodalomban." Bognár Gyula előadása.

20: Hírek, lóversenyeredmények.

20.25: Közvetítés a városligeti Központi Tejcsarnokból. Melles Béla zenekarának műsora. Vezényel Melles Béla.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Berlin, Bécs 19: Mozart: Don Juan, Salzburgból.

TÁNCZENE: Olasz III. 21.10, Paris P. T. T. 22.45, München 22.20, Varsó 22.05, R. Paris 23.

KEDD

AUGUSZTUS 16.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Pécsi József: Pátria — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Avignon: Platánok alatt (Robert zenekara). 3. Siede: Annami varázsló (Mandolin zenekar). 4. Csárdások (Magyari Imre cigányzenekara), 5. Zeller: Imbolygó fények — keringő (Bécsi Bohém Zenekar).

Kb. 7.20: Ettrend, közlemények.

9: Mikrofonnal a Szent Korona előtt. Közvetítés a királyi palota márványtermében. Beszél Budinszky Sándor.

9.40: Hírek.

10.10: A Magyarok Világkongresszusának megnyitó ünnepsége. Közvetítés a Nemzeti Muzeum kertjéből. Beszél Budinszky Sándor.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Tamás Ilonka, az Operaház tagja énekel, zongorakisérettel.

12.35: Hírek.

12.50: Zeitinger Jenő zongorázik.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Csengeri Ilona meséi: 1. Birike és a barika. 2. Misi kalandja.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Arany, ezüst és réztermelés Magyarországon." Pantó Dezső m. kir. főbányatanácsos előadása.

17.15: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Seregi Artur: Szent István — induló. 2. Pécsi József: Petőfi nyitány. 3. Huszka Jenő: Aranyvirág — egyveleg. 4. Kossovits József: Lavotta szerenádja. 5. Seregi Artur: Az én nótáim — egyveleg. 6. Borsai: A csikós — magyar ábránd.

Közben 17.55: „A debreceni áruminta-vásár." Radó Rezső, a debreceni kereskedelmi és iparkamara főtitkárának előadása.

18.30: „Szent István, a katonakirály." Erdélyi Gyula szkv. százados, egyetemi m. tanár előadása.

19: A rádió szalonzenekara. 1. Gabriel-Marie: La cinquantine. 2. Nagy Frigyes: Tiroli tánc. 3. Frederiksen: Grönland — szvit. 4. Lehár: Keringő — intermezzo. 5. Garami Béla: Románc. 6. Schwalb Miklós: Csak egy kis keringő.

19.45: Mikrofonnal a Szent Korona előtt. Közvetítés a királyi palota márványtermében. Beszél Budinszky Sándor (auguszt. 16. 9 órai adásunk megismétlése viaszfelvételről.)

20.20: Hanglemezek.

20.50: Néhány szó az amerikai közvetítés előtt.

21: Az északamerikai magyarság üdvözlő műsora a magyarok második világkongresszusa alkalmából. Az amerikai N. B. C. rádiótársaság közvetítésével. — 1. Major Gyula: Két népdal. 2. Balásy Antal washingtoni m. kir. ügyvivő üdvözlő szavai. 3. Varga J. Mihály, a Verhovai Egyesület első kinestárosának üdvözlete. 4. Monchak István, az „Editor and Publisher" szerkesztőjének beszéde 5. a) Csopják: Dal; b) Szabados Béla: Hiszekegy. Előadja a magyar dalárda.

21.20: A magyarok világkongresszusának megnyitó ünnepsége. Közvetítés a Nemzeti Muzeum kertjéből. (1938 aug. 16-i 10.10 órás adásunk megismétlése viaszfelvételről.)

22: Időjárásjelentés.

22.05: Közvetítés a Baross-kávéházból. Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.

23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Hanglemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.25: Liszt: H-moll

szonáta. Zongorán előadja Alfred Cortot. (Hanglemez.)
19: „Szerelmi vallomás." Molnár Ákos elbeszélése. (Felolvasás.)
19.30 A földmüvelésügyi miniszterium mezőgazdasági félórája.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Zágráb 20: Carmen, opera. Bécs 21: Filharmónikusok hangversenye.
TÁNCZENE: Köln 20.30, Berlin 21, London 22.50, Kalundborg 23, Droitwich 23.10.

SZERDA

AUGUSZTUS 17.
BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Linka: Rákóczi emléke — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Schaeffer-Paepke: Magyar virág — keringő. 3. Popy: Órjárat. 4. Bode: Koboldok — valse caprice. 5. Csárdások (Farkas Jenő cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Az utolsó honvédtábor 1849-ben." Irta Molnár Endre. (Felolvasás.)
10.45: „A Szent Jobb." — Irta Nagy Lenke. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyteemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A Magyarok Világkongresszusa ülésén vitéz leveldi Kozma Miklós m. kir. titkos tanácsos beszéde. Közvetítés a Vigadó nagyteréből.
12.35: Hírek.
13: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. — 1. Kéler Béla: Hangverseny nyitány. 2. Jacobi: Leányvásár — keringő. 3. Hubay: A cremonai — hegedüs — ábránd. 4. Huszka Jenő: Részletek a „Gül Baba" c. operettből. 5. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő — egyveleg. 6. Lehár: Lyuk, lyuk — induló.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „A gyermek Vörösmarty." Marék Antal előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Közvetítés a városligeti Gerbeaud-pavillonból. Suki Tnói cigányzenekara muzsikál.
17.45: „Festészetünk magyarsága." — Farkas Zoltán előadása.
18.15: Tánclemezek.
19.15: A rádió külügyi negyedórája.
19.30: Zsurka Péter hegedül zongorakisérettel.
20: „Bumerang." Vidám hangjáték. Irta Tokaji György. — Személyek: Baba — László Lili; János — Somló István; Horányi bankvezér — Vándory Gusztáv; Gyulai, bankigazgató — Harsányi Rezső; Szirmai, rendőrfelügyelő — Solymossy Sándor; Altiszt — Balassa János; Utas — Kertész Lajos.
Utána kb. 20.50: Hírek.
21.10: Csóka Béla régi magyar dalokat énekel, zongorakisérettel.
21.40: Időjárásjelentés.
21.45: A Magyarok Világkongresszusa ülésén vitéz leveldi Kozma Miklós m. kir. titkos tanácsos beszéde. (1938. aug. 16-i 12.05-ös adásunk megismétlése viaszfelvételről.)
22.05: A rádió szalonzenekara.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 19.30: „Turkesztánon keresztül." Mihók Béla útleírása.
20: Hírek.
20.25: Brahms-művek. (Hanglemezek.)
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—3 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Berlin 21: Mozart-est Salzburgból.
TÁNCZENE: Droitwich 22.25, Szófia 22.35, Luxemburg 22.50, Zágráb 22.20, Kalundborg 23.

CSÜTÖRTÖK

AUGUSZTUS 18.
BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Szöllössy Ferenc: Rendőr díszmenet induló. 2. Freundorfer: Berchtesgadeni örömök — Ländler. 3. Manfred: Babaparádé. 4. Csárdások (Magyari Imre cigányzenekara). 5. Waldteufel: Espana — keringő.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Nyári zivatarok és a villámlás." Irta Szabó Béla. (Felolvasás.)
10.45: „Szent István napa a tiszamenti kis tanyák közt." Irta Bodnár László. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: B. Weisz Margit zongorázik.
12.40: Hírek.
13: A rádió szalonzenekara. 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban. 2. Strauss János: Déli rózsák — keringő. 3. Friml: Egyiptomi tánc. 4. Losonczy Dezső: A néma levente — zenesorozat. 5. Szirmai Albert: Andaluziai szerenád. 6. Huszka Jenő: Huszár dalol a Dnyeszter mentén. 7. Polgár Tibor. Gondoladal. 8. Pachernegg: Bécsi keringő. 9. Bertha István: Napkeleti tangó. 10. Lassu és csárdás a „Cigányszerelem"-ből.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi szerárak.
16.15: Vizváry Mariska háztartási előadása. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
16.55: A magyar országgyülés ünnepi ülése a Szent István év alkalmából. Közvetítés Székesfehérvárról, a városháza udvaráról. Beszél Budinszki Sándor.
Majd: A székesfehérvári romkerti ünnepségek közvetítése. Beszél Puszta Sándor.
Utána: Szent István szobrának leleplezési ünnepsége Székesfehérvárott. Beszél Budinszky Sándor.
19.15: Hírek szlovák nyelven.
19.20: Móricz Pál emlékezete. Bevezetőt mond Haraszthy Lajos. Móricz Pál „Mint a mező vadvirága . . ." c. novelláját felolvassa Sala Domokos.
19.55: Néhány szó a „Bánk bán"-ról.
20: Részletek Erkel „Bánk bán" c. dalművéből. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Osváth Julia, Budanovits Mária, Halmos János, Palló Imre, Vermes Jenő, az Operaház énekkara Roubal Vilmos karigazgató vezetésével és az Operaház tagjaiból alakult zenekar.
21.10: Hírek.
21.25: Nemzetközi céllövőverseny és magyar lövészbajnokság. (Lemezfelvétel.)
Utána kb. 21.50: Sporteredmények. időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés a margitszigeti Pólóbárból. Szabó Kálmán jazzhármasa játszik.
22.45: Dr. Milleravna, a lengyel népegészségügyi intézmények vezetője és Csorba Tibor dr. lengyel nyelven beszélgetnek magyarországi benyomásaikról.
23: Hírek német és olasz nyelven.
23.10: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.25: „Tünet és betegség." Liebermann Tódor dr. főorvos előadása.
19.15: Balettzene (Hanglemezek).
20.10: Hírek.
20.35: Veres Elek és cigányzenekara.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Stuttgart, Oslo, Köln, és Stockholm 19: Verdi: Falstaff, opera, Salzburgból.
TÁNCZENE: P. Parisien22.30, Zágráb 22.20, Luxemburg 22.55, Droitwich 23.10.

PÉNTEK

AUGUSZTUS 19.
BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Lehár: Losonci induló (2. h. gy. e. zenekara). 2. Translateur: A bécsi Práterben — keringő (Walter Fenske zenekara). 4. Kletsch: Harlekin — harminokapolka (Ludwig Kletsch). 5. Csárdások (Magyari Imre cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: A Magyarok Világkongresszusa záróülése. Közvetítés a Vigadó nagytermében.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Barabás Lidia hegedül, Szomolányi János, az Operaház tagja énekel, zongorakisérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllössy Ferenc. 1. Kéler Béla: Rákóczi nyitány. 2. Járay István Szigetvár ostroma. 3. Barna: Helikoni ünnep — ábránd. 4. Szöllössy Ferenc: Az 1848—49-i szabadságharc zenegyöngyei.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Örökéletű szerszámok." Szilády Zoltán előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: A rádió szalonzenekara. — 1. Lehár: Az eszményi férj — nyitány. 2. Mya Tamás: Keringő-szerenád. 3. Mahr: Elégia (celesztaszóló). 4. Strauss János: Részletek az „Egy éj Velencében" c. operettből. 5. Hubay: Alkonyat. 6. Sztára Sándor: Két toborzó. 7. Amadei: A forrás dala. 8. Szántó Jenő: Spanyol szerenád. 9. Poldini: Marionettek — szvit.
Közben kb. 17.45: Sportközlemények.
18.30: „II. Szilveszter pápa." Balogh József előadása.
19: Magyar művészek hanglemezei.
19.30: A magyar Himnusz ünnepe a Gyöngyösi István Társaság rendezésében. Közvetítés az ügetőverseny pályájáról. Beszél Dövényi Nagy Lajos.
Utána kb. 20.10: Hírek.
20.30: Lászlóffy Margit Liszt-műveket zongorázik.
21.10: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál.
21.45: Időjárásjelentés.
21.50: A Magyarok Világkongresszusa záróülése. Közvetítés a Vigadó nagyteréből. (1938 aug. 19-i 10 órai adásunk megismétlése viaszfelvételről.)
22.45: Habán Jenő angolnyelvű előadása.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Szalonötös.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: Paksy Jenő és Kárpáth Zoltán magyar nótákat zongorázik.
19: „A táblabíróvilág orvosai." [illegible] György előadása.
20.10: Hanglemezek.
21.30: Hírek, időjárásjelentés.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bukarest 20.25: Rigoletto, lemezről. München 20.10: Olasz-német ünnepihangverseny, Lauri Volpi együttessel.
TÁNCZENE: London 22.20, Luxemburg 23, Kalundborg 23. Droitwich 23.10.

SZOMBAT

AUGUSZTUS 20.
BUDAPEST I. 8: Hírek.
8.30: Szent István napi körmenet közvetítése a Várból. Beszél Puszta Sándor.
Utána 9: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet Serédi Jusztinián bíboros érsek, hercegprimás mondja. Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezényletével.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. — Prédikál Kapi Béla püspök.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.35: Őrségváltás a budavári királyi várpalotában. Beszél Budinszky Sándor.
13.25: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
14.35: I. számú regős csoport műsora.
15.10: Harsányi Gizi mesél: „Magyar mondák és legendák." (Felolvasás.)
15.35: A rádió szalonzenekarának műsora. 1. Zakál Dénes: Rodostó — nyitány. 2. Kacsóh: Részletek a „János vitéz" daljátékból. 3. Karsóh: Az alvó tábor. 4. Beresényi nótája. 5. Losonczy: Hullámzó buzatenger. 6. Cinka Panna nótája. 7. Liszt: VI. rapszódia (hangszerelte Siklós Albert). 8. Rákóczi induló.
16.45: Három erdélyi író: Koós Károly, Nyirő József és Tamási Áron. Zágoni Dezső előadása.
17.10: Néprajzi hanglemezek. (Rövid ismertetéssel.)
17.50: „Szent István a magyar századok tükrében." Összeállította Csapody Csaba. Felolvassa Fáy Béla.
18.20: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
19.30: „István király." Hangjáték két részben. Irta Sik Sándor. Rendező Németh Antal.
Utána kb. 21: Hírek.
21.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor.
Szünetben kb. 22: Időjárásjelentés.
22.50: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Sárai Elemér és cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.
Közben kb. 23: Hírek német és olasz nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 11.15: Hanglemezek.
17.50: Kerpely Jenő gordonkázik.
18.30: Vitéz Szarka Géza elbeszélései: 1. Bakonyi legenda, 2. Fehér bot az országúton.
19: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.35: Közvetítés a margitszigeti Központi Tejesarnokból.. Az Országos Postászenekar műsora.
20.35: Hírek, lóversenyeredmények.
20.55: Tánclemezek.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 24—1 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Oslo 20: Offenbach: Hoffmann meséi. Olasz III. Szimfónikus hangverseny.
TÁNCZENE: Lahti 21.30, Hamburg 22.45, Kalundborg 23, Bruxelles 23. R. Paris 23.

TANKÖNYVEK
az összes iskolák részére már most előjegyezhetők, iskolai füzetek, író- és rajzszerek igen olcsón beszerezhetők a „MÉLIUSZ" könyvkereskedésben.

Az ősi Kollégium 400 éves története

Tanitási szünet, mert egy hónapban nyolcezernél több volt a halott

Harc a Kollégium megtartásáért

Martonfalvi rektorsága alatt nagyot fejlődött a Kollégium, úgy anyagiakban, mint erkölcsiekben. A bölcs és nagytudású rektor valósággal megszelidítette a lázongó diákokat. Annyira megszerették és igyekeztek kedvében járni, hogy maguk kérték, hogy ne legyen rektorváltozás, legyen az örökös rektor Mártonfalvi György. A diákoknak ez a kérése teljesült is.

Martonfalvi alatt épült meg az iskola két újabb szárnya, a keleti és a déli. Igy lett négyszögű az épület.

Az iskola ebben az időben igen népes volt már. A diákok száma 1660-ban elérte az 1016-ot és néhány év mulva már 1117 növendékről van feljegyzés.

Atok sulya alatt...

A kiváló rektort **Apafy** fejedelem nagyrabecsülte és nemesi rangra is emelte. Martonfalvi idejében létesült egy alapítvány, évi 2000 mázsa kősó, melyet Apafy Mihály fejedelem adott a kollégiumi diákoknak. Az alapítólevélben hangsúlyozzák, hogy az alapítványt csakis a külföldi tovább tanulás céljára szabad felhasználni. Az alapítólevélben azt is megírták, hogy

átok legyen azon, aki az alapítványt később más célra használná föl.

A külföldön tanuló diákot kötelezték arra, hogy ha visszatér és már jövedelmező állása van, a külföldi útra kapott pénznek felét vissza kell fizetni. Igy növelték az alapot és lehetővé tették, hogy minél több tehetséges magyar diák tanuljon külföldi egyetemen. A külföldön való tanulástól nem kellett félteni a debreceni iskola diákjait, mert

távol a hazától, talán még jobban szerették hazájukat, nemzetüket.

A kiváló, értékes magyar hazafiaknak hosszú sora került ki azokból, akik külföldi egyetemen tanultak.

A diákok idehaza tanuló serege maga

kezdeményezte, hogy magyarul tanítsanak a Kollégiumban.

Igen merész volt ez a kérés abban az időben és csak Martonfalvi mert szembehelyezkedni korával és teljesítette a diákság kérését. Magyarul adta elő a bibliai történeteket. Arra, hogy ez a magyar nyelven való tanítás, milyen merész kezdeményezés volt, bizonyítja az, hogy

a latin tanítási nyelvet csak 150 év mulva tudta végleg kiszorítani a magyar.

Martonfalvi új korszakot jelentett a Kollégium életében, ő hozta be a jegyzetek, diktált előadások helyett a nyomtatott könyvek rendszerét. A debreceni Huszár Gaál nyomdában adta ki könyveit a felső oktatás ügyének előmozdítására a kiváló rektor.

Megpróbáltatások ideje

A Kollégiumra nehéz idők szakadtak ebben a korban, mert anyagi forrásaitól elszakadni kényszerült s meglévő javait is pusztulásra sodorták az ellenséges hadak. Nem szükséges részletezni, hogy mit jelentett Caraffa császári főparancsnok rémuralma Debrecenben, mely 1685-ben kezdődött. Ezekben az időkben tünik ki a város vezetőinek bölcsessége és emelkedett szelleme.

Ők már tudták, hogy elvész a nép, mely tudomány nélkül való. A vészes években a város urainak a Kollégiumon a szeme.

Vigyáznak a város drágakövére, segítik, támogatják a Kollégiumot, pedig maga a város is segítésre szoruló. A megszálló idegen német csapatok vezéreitől kegyelmi iratokat kérnek a Kollégium részére és kapnak is. Adott maga Caraffa, Heister, Lothariagiai Károly herceg, de a kegyelmi iratok már nem sokat értek Rabutin, Herbeville tábornokok szemében. Az ő csapataik

térdig gázolták a kollégiumi iratokat, könyveket.

Elmaradtak ez időben az erdélyi fejedelmek támogatásai, alapítványai. Az elmaradt támogatásokat kérő folyamodványokat 1715-ban eltiltotta a császári kormány. Gazdasági blokád készült a Kollégium ellen, hogy forrásaitól elzárva, elpusztuljon.

A magyarság ezt a szellemi fellegvárat azonban nem hagyta elpusztulni.

Hirdették, hogy a Kollégium nemcsak Debrecené, hanem az egész Tiszántúlé és az egész Tiszántúlnak adni kell, hogy erős legyen és megmaradjon. Ugyszólván a legnehezebb időkben a város megalapítja a negyedik tanszéket a Kollégiumban, pedig II. Rákóczi György által alapított második tanszék célját szolgáló jövedelmek is elmaradtak, valamint a harmadik tanszék javára adott évi 3000 mázsa kősó, az Apafy alapítványt sem kapja már meg a Kollégium. A város áldozatos szívvel vállalja a terheket a Kollégiumért. A Kollégium népessége erősen csökken, mert a harcok során a magyar lakosság megcsappant erősen, a német elnyomás és nyomor is hozzájárult a bajhoz és így történt, hogy 1709-ben csak 368 beiratkozás történt.

A nehéz időkben nagy szerencséje Debrecennek és a Kollégiumnak, hogy erős kezű főbírót kaptak **Dobozi** István személyében, aki látva a kezdődő pusztulást, szigorusággal szedte rendbe az embereket és fegyelmezéssel, példás renddel tette képessé őket arra, hogy kivédhessék az ártó hatásokat. Nyomtatásban is kiadják az úgynevezett Dobozi-féle törvényt, mely a Kollégiumnak is második törvénykönyve.

Igen szigorú eszközökkel fordul a diákok felé. Nem riad vissza testi fenyítéstől sem, melyet nyilvánosan hajtatnak végre.

A diákok kérték, hogy tegyék félre az új törvényt, de azt bizony nem tették, sőt kíméletlenül alkalmazták.

A Kollégium ellen felsorakozó erőkhöz csatlakozott a kolerajárvány is, mely egy esztendőre megbénította az iskolát.

Debrecenben 1711-ben pestisjárvány volt, de 1739-ben tombolt teljes erejével e veszélyes járvány. Annyira hatalmába kerítette a város népét a pestis, hogy 1739 októberében 8594 embert temettek el.

Rémület ülte meg a várost. Az iskolában szünetelt a tanítás, a diákok szerteszéledtek. A város maga egy siralomház volt és 9 hónapon át volt vesztegzár alatt.

A Kollégiumi Kántus kezdete

A Kollégium kiváló tanárainak és rektorainak sorából említeni kell **Maróthy** Györgyöt, aki hét éven át tanult külföldi egyetemeken és azután jött haza tanítani a Kollégiumban. Igen nagytehetségű tanár volt. Az ő nevéhez fűződik a Kollégiumi Kántus megalapítása.

Ő tanította először a lakásán a diákokat több szólamra énekelni.

Ez volt a mag, melyből kisarjadt a híres Kántus. Ő vezette be a nyilvános közvizsgát, ő készít tantervet az iskola részére 1740-ben. Ez a tanterv kéziratban megmaradt. Maróthy alatt nagyon haladt előre az iskola ismét.

A nehézségek azonban egyre sujtották, mert megjelent például egy császári rendelet, hogy sem a katolikusok, sem a protestánsok iskolái községi, városi támogatást nem kaphatnak. Ez az 1749-ben megjelent rendelet súlyos csapást jelentett a Kollégiumra, mert a város volt a főtámogatója. A házipénztár adott évente 4500 forintot és ez igen tekintélyes összeg volt abban az időben. A város a tanárok fizetésére 1200 forintot adott.

Következett a második csapás s a másik segélyforrás megszüntetésére. Eltiltották a legációt, vagyis a diákok által eszközölt gyüjtéseket a városban és a megyékben.

A legációba ment diákokat börtönbe vitték és a pénzüket elkobozták.

Ez a gyüjtéstilalom úgy a katolikusokra, mint a protestánsokra vonatkozott. A Kollégiumot jobban érintette a tilalom, mert jobban rászorult az adományokra.

Jellemző, hogy még a kollégiumi diákok részére az ételek készítésénél dolgozó

főzőasszonyokat is pénzbüntetés terhe mellett eltiltották attól, hogy a diákoknak főzzenek.

A főzőasszonyok azonban csak tovább főztek a diákok részére.

Nagy előnye volt a Kollégiumnak, hogy a külföldön tanult diákok seregét helyezhette el és ez igen nagy hatással volt a szellemi értéknövekedésre. A Kollégium anyagi helyzetének rontását eredményező intézkedések sora után a szellemeiekre is sor került. Rendelet jelent meg arról, hogy

külföldre csak olyan diákok mehetnek tovább tanulni, akik nemesi származásuak és vagyonosak.

A Kollégium növendékei pedig nyilvánvalóan szegények voltak nagy többségükben és nem nemesi származásúak. Híres rektorai sem voltak mindig nemesi származásuak, szegény diákokból lettek, nagy tudásuk, szorgalmuk révén az iskola vezetői. Ez a tilalom tehát a tovább tanulásban gátolta volna meg a tehetséges nem nemes szegény diákokat, akiknek különben az alapítványokból, adományokból rendelkezésükre állt a külföldön való tovább tanuláshoz szükséges pénz.

Megtörtént tehát az, hogy

álruhában kellett szökni az országból annak a diáknak, aki külföldi egyetemen akarta magát továbbképezni.

A debreceni Kollégium diákjai tarsolyukban a kapott pénzel szöktek át a határon, hogy tanulhassanak, mert tudták, hogy azzal tesznek szolgálatot hazájuknak, nemzetüknek, ha tanulnak tovább.

Igen bölcs intézkedése volt a vezetőségnek az, hogy a külföldön tanuló diákoknak kötelességévé tette, hogy a külföldön megjelenő tudományos müveket megszerezzék és hazatérésük után egy-egy példányt a Kollégiumnak adjanak át. Ilyen módon értékes könyvtár került össze és

a legújabb könyvek álltak rendelkezésére tanároknak, tanulóknak, akik lépést tarthattak a fejlődéssel.

József császár és a könyvcenzura

A Kollégiumnak a külföldről való könyvek gyüjtésével való gazdagodását is megakadályozta egy időben az a császári rendelet, mely a cenzurát léptette életbe és a hazatérő diákoktol elvette a könyveket.

Megtörtént, hogy a lefoglalt könyvek kiadásáról évtized mulva sem döntöttek.

A cenzura őrizte a könyveket és nem adta át jogos tulajdonának. Ezen a cenzurán ütött egyszer rést **Szilágyi** Sámuel, aki 1770-ben, mikor **József** trónörökös, a későbbi császár, Debrecenben járt, bátran elpanaszolta a cenzura tulkapásait. Elmondotta, hogy az ő Márton fia külföldi tanulásából hazafelé tartva értékes, tudományos könyveit nem hozhatta Debrecenbe, mert elszedték a cenzurán a könyveket és hiába kérik, nem adják vissza.

József trónörökös a panaszt meghallgatta és azonnal intézkedett, hogy Szilágyi Sámuel fia Márton megkapja lefoglalt könyveit.

Gyors postán hozatta József trónörökös a könyveket a cenzurától Debrecenbe.

Az elnyomatás nem gyengítette, hanem lélekben erössé tette a Kollégium vezetőit.

A hivatalos támogatások megvonásával nagyarányú adakozás indult meg, melynek sorát Szeremley Sámuel főbíró nyitotta meg.

Igénybe vették a külföldi protestánsok segítségét is. Angliában alapot gyüjtöttek, melynek évi kamatát 300 forintot pontosan elküldték a Kollégiumnak. A hollandok 34 éven át 220 forintot küldtek, a svájciak 25 éven át 400 forintot adtak.

Debreceni ember
Csokonai Ásványvizet iszik!
Kérje mindenütt!
Szállító: Szliuka szikvizgyár. Telefon 21—11.

Egyes pár cipők
Női 5.50 6.50 7.—
Gyermek fél 23—29-ig
2.50 3.— 3.50
Nemes Cipőüzlet Piac u. 39.

Két világrész magyarjainak találkozása a Magyar Reformátusok Világgyülése

Kárpátaljától Braziliáig a világ minden részéből jönnek a gyülés résztvevői. — Beszélgetés dr Vasady Béla egyetemi tanárral, a nagygyülés programjáról.

Két világrész elszakadt magyarjai jönnek össze az ősi kálvinista Rómába az augusztus 23-iki világgyülésre. Olyan lesz Debrecen ezeken a napokon mint egy nagy, kitárult, lüktető emberszív, melyben ezer ér-csatornán keresztül áradnak, tódulnak a külföldi magyarok. Csak az utódállamokból közel 2000-ren jönnek. De legtávolabb helyről: Franciaországból, Észak-Amerikából, Dél-Amerikából is eljönnek a magyarok a hajdúság nagy városába. Egy nagy találkozása lesz a világgyülés . . . messze elkerült és ismét egymásra talált testvérek találkozása.

Dr *Vasady Béla* egyetemi tanártól, az ORLE főtitkárától érdeklődött a »Debreczen« munkatársa a gyülés vendégei, programja és érdekessége felől.

— A világ magyar reformátusságának eddig még sohasem volt ilyen hatalmas seregszemléje — mondotta Vasady professzor. — A világgyülést az Országos Református Lelkészegyesület rendezi, amelynek szokásos évi konferenciája közvetlenül követi a világgyülést.

Csehszlovákiából 1300 magyar jön

— A világgyülésre nagyon szép számmal jelntkeztek a különböző országok magyar reformátusai. Országos szervezés és előkészítés után a legnagyobb lelkesedéssel jönnek a csehszlovákiai magyar reformátusok. Négy csoportban összesen 1300-an érkeznek. Csehszlovákiai református magyar testvéreink az új politikai helyzetben szabadabban mozoghatnak, a hatóságok úgy látszik nem gördítenek akadályokat a jövetelük elé.

— Másképpen áll a helyzet Romániában. Onnan mindössze 50—100 tag érkezésére számíthatunk, de 1000-ren felül lett volna számuk, ha megkapják a közös útlevelet. Még így is lehetséges, hogy az utolsó napokban innen is sikerül nagyobb csoportok érkezését lehetővé tenni.

150 esztendő ünneplése

— A jugoszláviai, közelebbről bácskai magyar reformátusok látogatását az teszi különösen kedvessé és emlékezetessé, hogy közvetlenül a világgyülés után valamelyik kunsági egyházközséget, Kunhegyest, Kunmadarast, Karcagot, vagy Kisújszállást keresik fel, ahonnan 150 évvel ezelőtt települtek át a Bácskába a magyar reformátusok. A múlt esztendőben tartották ennek nagy ünnepélyét Bácskában, ahova azonban az ősegyházak képviselői nem tudtak elmenni. Most a bácskai magyar reformátusok, akik körülbelül 200—300-an jönnek különvonattal, nagy lelkesedéssel készülnek a kunságban ünnepelni meg egy évi késéssel az évfordulót.

A tengeren tulról is jönnek Debrecenbe

— Az Egyesült Államokból — mondotta dr Vasady Béla — az amerikai Magyar Református Egyesület szervezte az érkezők közel 100 főnyi csoportját. Dr Ujlaky, dr Takaró és Béky Zoltán amerikai ref. lelkészek az ORLE konferencia után három hónapig ige hirdetési körúton számolnak be az amerikai magyarság életéről, sorsáról hazatérésük után pedig idegenbe szakadt véreinknek fognak előadásokat tartani az óhazában szerzett tapasztalatokról. Ennek a missziói kör útnak tehát minden nemzeti, minden egyházi szempontból nagy jelentősége van.

— Jönnek a franciaországi magyar reformátusok is, a roubaixiak magyar református egyesületének új zászlaját a világgyülésen ünnepélyes keretek között Ravasz László püspök fogja felavatni. A roubaixi küldöttség tagjai egyszerű munkás emberek, akik azonban semmi töredelmet és anyagi áldozatot nem kímélve jönnek haza, hogy itthon felavatott zászlójukat visszavihessék és ezzel is propagálják a magyar és református érdekeket egy olyan területen, ahol a bosevizmus szelleme meglehetősen hódít a munkásság körében.

— A délamerikai magyar reformátusok lelkipásztora, Apostol János betegsége miatt nem tud eljönni.

Megható jelenet lesz az, amikor Dobos Károly a világgyülés színe elé vezeti a braziliai magyar reformátusság egyetlen képviselőjét: egy 15 éves cserkészfiut, aki a braziliai 11 tagu magyar cserkészküldöttséggel érkezett és előreláthatólag ő lesz az egyetlen braziliai magyar református, aki a debreceni világgyülésen résztvehet. A világgyülés rendezősége igéretet tett a cserkészküldöttség vezetőségének, hogy ezt a Braziliában született 15 éves magyar református cserkészfiut egy hétre Debrecenben látja vendégül. Ezuttal is felhivjuk e cserkészfiura, akinek Ragály János a neve, a figyelmét a debreceni református társadalomnak. Az a család, amelyik őt vendégül látná augusztus 23-tól 31-ig, jelentse ezt dr. Vasady Béla egyetemi tanár, ORLE tanulmányi főtitkárnál a Központi Egyetem 3-as számú szobájában.

A világgyülés progrmját már külön többször közölte a rendezőség. Itt meg említjük a világgyülést a város és az egyházközség nevében előreláthatólag dr. Kölcsey Sándor polgármester, egyházközségi főgondnok üdvözli. Ezután következik a világgyülés üdvözlése a magyarországi és külföldi magyar reformátusok képviselői által. A magyarországi reformátusság nevében dr. Balogh Jenő volt igazságügyminiszter, egyházkerületi főgondnok, az egyetemes konvent világi elnöke üdvözli, az amerikai magyar reformátusság nevében dr. Ujlaky Ferenc toledói lelkész, az Amerikai Magyar Református Egyesület elnöke, a csehszlovákiai magyar reformátusok nevében Bertók Béla püspök, az ottani egyház egyetemes konventjének lelkészelnöke, az erdélyi magyar reformtáusság nevében előreláthatólag dr. Imre Lajos kolozsvári theológiai professzor, a jugoszláviai magyar reformátusság nevében Gahar János torontálvásárhelyi esperes, a franciaországi magyar reformátusság nevében Kulifay Imre párisi magyar ref. lelkipásztor, a braziliaiak nevében a már említett Dobos Károly, a bécsi magyar reformátusok nevében pedig beszolgáló lelkipásztoruk dr. Incze Gábor budapesti vall. okt. igazgató. Az elhangzó üdvözlésekre dr. Ravasz László dunamelléki püspök ORLE elnök fog válaszolni. Ezután következik a Magyar Református Világgyülés ünnepélyes hitvallásos deklarációjának felolvasása, amelyet dr. Vasady Béla egyetemi tanár, ORLE tanulmányi főtitkár fog felolvasni. Igen fontos határozati javaslatok következnek, amelyeknek mindegyikét más és más országból jövő magyar református ember fog előterjeszteni.

A világgyülés után a Kossuth-szobor megkoszoruzása következik. Dr. Takaró Géza newyorki lelkipásztort kérte fel a rendezőség az ünnepi beszéd tartására, miután Amerikában New-York városában van másik két Kossuth-szobor. Ezután még a Kollégium falán levő Kölcsey emléktáblát koszoruzza meg a világgyülés résztvevő serege. Az ebéd a Kollégium udvarán felállított nagy sátor alatt lesz. Itt dr. Boér Elek közigazgatási bíró, a magyar reformtáus egyház külügyi bizottságának elnöke köszönti a külföldi magyar reformátusokat, akiknek nevében Csernák Béla nagyváradi lelkipásztor, a királyhágómelléki egyházkerület főjegyzője fog válaszolni.

Délután előre felkért csoportvezetőkkel a város megtekintése következik. Este 6 órai kezdettel az Arany Bikában műsoros est lesz dr. Ravasz László, dr. Makkai Sándor, dr. Tasnádi Nagy András, Koréh Endre, Bódás János és Haydu István közreműködésével. Ezt a műsort a rádió is közvetíti. (?)

Körlevelet, levelezőlapot
olcsón, gyorsan, ízlésesen készit
Lapunk nyomdája
Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó rt.
József k. herceg-u. 1.
Bika-bérház

Csökkenni fog a drágaság

Dr. Laky Dezső árkormánybiztos fontos megállapításai — Számitani lehet a kenyér árának leszállitásával s lényegesen olcsóbb és könnyebb lesz a megélhetés

Dr. Laky Dezső árkormánybiztos tegnap rendezett sajtóankétja során biztató kijelentéseket tett a drágaság csökkenéséről s a megélhetésnek egész vonalon olcsóbbá válásáról. Az árkormánybiztost, mint ismeretes a kormány rendkivül széles hatáskörrel ruházta fel. Ellenőrizheti a vállalatok kalkulációit s konkrét előterjesztéseket tehet az ár megállapítására. Az árkormánybiztos legfőbb célja az volt, hogy pénzünk vásárló erejét csorbitatlanul fenntartsa és sikerült is. A kormánybiztosságon dr. Laky árkormánybiztos mellett 20 hites könyvszakértő és 12 tisztviselő dolgozik.

Az árkormánybiztos munkájának hatását a következőkben ismertette:

— A kartelált árak felemeléséhez, mióta az árkormánybiztosság működik hozzájárulása szükséges. A kartelek a tavasz óta nem is kisérleteztek áremeléssel s a néhány előfordult ilyen kisérlet teljes kudarccal végződött.

— Az árirányitás is eredményes volt — mondotta dr. Laky kormánybiztos — majd foglalkozott a drágaság kérdésével. Egyes kiragadott cikkeknek, például a kenyérnek drágulása nagy nyugtalanságot kelt, ha közben az általános árszinvonal meg sem mozdul is. Az árkormánybiztosságnak az a célja, hogy a beruházási program idején mindenkinek javuljon a helyzete. A kenyérárak stabilizálása és bizonyos mértékig való leszállitása az első feladat volt, ami azonban nagy nehézségekbe ütközött. A buza, liszt ára emelkedett s ezzel együtt a pékek is kénytelenek voltak a kenyérárakat emelni.

— Meg kell védenem a pékiparosokat — mondotta az árkormánybiztos, — akik csak a legnagyobb nehézségek árán tudták fenntartani ezeket az árakat és csak úgy, hogy a kisebb pékeket a malmok áldozatkészsége folytán elláttuk kilencven vagon olcsó liszttel. A húszpengős fixirozott árú búza mellett azonban nemcsak stabilizálni lehet a kenyérárakat, hanem esetleg leszállitani is. Itt azonban, — hogy milyen óvatosan kell eljárni, arra jellemző az, hogy a kétfilléres árleszállitás évenként 1,800.000 pengős eltolódást eredményez. A kormány fenn akarja tartani a rendet az árak frontján. Elsősorban azoknak a cikkeknek az árát stabilizálják, melyeket a falu lakossága fogyaszt leginkább. Igy már jelentékenyen csökkentette az árkormánybiztosság a jutaszövetek, zsákok, kasza, állati oltóanyagok és színszappan árát. A falu olcsóbb rádiót kap.

Összegezve a feladatokat dr Laky Dezső árkormánybiztos annak a reményének adott kifejezést, hogy a megélhetés a közeljövőben már lényegesen olcsóbb és könnyebb lesz az egész vonalon.

Trianon

Utazni mész? Ne menj északra!
Igaz barátra ottan nem találsz.
Alig-alig, hogy ráismersz házádra
Ellenség van ottan mindamerre jársz.
Egy szikla áll ott, egy fájó tilalom:
Egy kőbe vésett, vérrel irott egyetlen
szó: Trianon.

Utazni mész? Ne menj nyugatra!
Ellenség van ott, s nem magyar az úr,
Nagyon vigyázz, te hü magyar
magadra
Még ha imádkozol, se tedd azt
magyarul
Mert ott áll a szikla, a fájó tilalom:
A kőbe vésett, vérrel irott egyetlen
szó: Trianon.

Utazni mész? Ne menj le délre!
Mások aratnak arany, magyar kalászt.
Bilincs szorúl a magyarnak kezére
S magyarok között csak könnyezőt
találsz.
Mert ott áll a szikla, az égő fájdalom:
a kőbe vésett, vérrel irott egyetlen
szó. Trianon.

Utazni mész? Ne menj keletre!
Erdélyben is áll a gyilkos tilalom.
Magyar szokás már mind el van
temetve.
Ami magyarnak megmaradt, csupán
a fájdalom.
Gyönyörű szép Erdély drága területén
Csak a sziveknek mélyén él még egy
remény,
Hogy leáll a szikla, a fájó tilalom:
Egy kőbe vésett, vérrel irott egyetlen
szó: Trianon

SEREGI GABRIELLA.

IRÓGÉPEK JAVITÁSA **HURAY,** Iparkamara T: 17-53

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Kitartóan folytatni kell a kártevők elleni védekezést

A gyümölcstermesztéshez mindenekelőtt kitartás kell. A kártevők elleni védekezés csak úgy vezet a megkívánt eredményre, ha minden szükségszerű óvóintézkedést a maga idejében feltétlenül foganatosítunk. A legcsekélyebb elhanyagolás is súlyosan megbosszulhatja magát. A magyar gyümölcstermesztő rendkívül hajlamos pillanatnyi behatások következtében lehangolódásra és gyümölcsösének ideig óráig való elhanyagolására, aminek súlyos következményeire aztán az utolsó órában ébred rá. Ilyen esetben pedig a segítség már többnyire elkésett.

A városi növényvédelmi iroda és a gyümölcstermelők egyesülete ügyviteléből most az látszik, hogy a szerencsétlen tavaszi időjárás előidézte gyenge termésű esztendő ilyen elhanyagolás tömeghangulatát idézte elő. Ez pedig feltétlenül megbosszulja magát, mert a gyümölcsfákat minden körülmények között akkor is ápolni kell, ha azokon termés egyáltalán nincsen, mert a folyó évi ápolás, illetőleg elhanyagolás rendkívüli kihatással van a jövő évi termésre és a jövő évben felmerülő ápolási költségekre egyaránt.

Különösen ápolni kell az olyan fákat, amelyeken termés van, mert ezt az idei magas gyümölcsárak mindenképen indokolttá teszik. Almából, körtéből és szilvából meglehetős termés van, mégis a növényvédelmi iroda ügyviteléből látszik, hogy **különösen az almamoly elleni védekezést hanyagolják el a termelők. Az almamoly második nemzedéke pedig a mostani meleg időjárás mellett tetemes károkat okoz** és az eddigi védekezések eredményét illuzórikussá teszi, pedig még a harmadik generáció kártételével is számolni kell.

Az almamoly elleni permetezéseket két hetes időközökben ismételni kell fél százalékos bordói lébe kevert, 100 literenként számított 30 deka mészarzenáttal az érést, illetőleg a szedést megelőző harmadik hétig. A körtetermést ugyanilyen permetezésekkel védjük.

Folytatni kell a gombaírtó permetezéseket az almafalisztharmat betegsége ellen nyári higitású mészkénlével, a termésesl megrakott fák gyümölcsét monilia ellen bordói lével védjük.

A rovarírtó permetezések közül a levéltetvek, vértetű és a pajzstetvek (kaliforniai) elleni nikotinos permetezéseket a szükséghez mérten időközönként ismételjük.

Jegyezzük meg, **általában sokkal könnyebb gyümölcsfáink egészségét rendszeres ápolással, kis költséggel megőrizni, mint az elhanyagolás következtében elhatalmasodó kártévőktől hosszú munka és tetemes költségek árán megszabadítani és jövő terméskilátásainkat veszélyeztetni.** A rendszeresen ápolt gyümölcsfa fokozott fejlődése folytán a ráfordított költségeket kamatosan megtéríti.

Balogh Vilmos.

Kertmunkásképző tanfolyamot indit a Kamara

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara vezetői elhatározták, hogy még ebben az évben kertmunkásképző tanfolyamokat rendeznek, mert nagy hiány van megfelelően képzett kerti munkásokban, akik a gyümölcsfa kezelését értik. A gyümölcsösök telepítése igen szépen halad előre és egyre nagyobb területen virulnak a fák, melyek megkívánják a gondos ápolást. A gyümölcsösök tulajdonosai már a tavaszon tapasztalták, hogy nincs elegendő szakmunkás a kertek részére és nem kaptak elég számú megfelelő munkást. Olyan munkásokat a gyümölcsösbe beállítani, akik nem tudják jól a mesterségüket, csak több kárt okoznak, mint hasznot.

A Növényvédelmi Iroda vezetőjétől **Balogh** Vilmostól is olyan tömegben kérték a szakmunkásokat a gyümölcsöskertekbe, hogy nem tudott eleget tenni a kéréseknek, bár igyekezett beosztani a rendelkezésére álló munkaerőket és mégis megtörtént, hogy napokig kellett várni, míg munkáshoz tudtak jutni az igénylők.

Ezen a helyzeten javít most a Kamara a kertmunkásképző tanfolyamok felállításával. Már az ősszel megkezdik az első tanfolyamot és 1—2 hét alatt képezik ki a jelentkezőket. Igyekeznek minél több embert kiképezni, hogy a tavaszi munkálatokhoz már legyen elegendő szakmunkás a debreceni határban.

Fajtaverseny szilvára, dinnyére

Az Országos Pomológiai Bizottság fajtaveresnyt rendez dinnyére és szilvára. Azok, akik dinnyével akarnak a versenyre benevezni, augusztus 20-ig küldjék be a dinnyét és pontos címet a bizottság címére Budapestre, Nagyboldogasszony út 45. szám alá. A szilvából lehet küldeni az érés idején beszterceit, olasz kék és muskotály szilvákat.

A bizottság 250 pengős díjakat tűzött ki a legszebb és legizesebb gyümölcsök beküldői részére.

A legutóbbi versenyen a városi kertészet részt vett a meggy és cseresznye termésével és díjat is kapott a szép gyümölcsökért. Debrecen tehát ismét előtérbe került és díjakat hoz el az itt termelt gyümölcsökkel onnan, ahol Kecskemét és Nagykőrös állítja ki európai hírű gyümölcsöseinek remekeit. Örvendetes ez, mert azt bizonyítja, hogy nem sok idő mulva Debrecen is komolyan számító lesz a gyümölcstermelés terén.

—=—

A tenyészkoca és a karikázás

Tenyészsertéseknek az orrába karikát alkalmazni, hogy ne túrjassanak, nem célszerű és nem gazdaságos. A tenyészállatnak ugyanis nagyon sok olyan tápanyagra van szüksége, amelyet túrás közben talál meg. Ilyenek a csigák, bogarak, pajorok és hasonló csemegék a sertés számára. Nagyobb gazdaságokban a sertések részére külön területet művelnek abból a célból, hogy legyen túróhely. Ilyen területet a csicsókás, a nyári burgonya talaja felszedés után, sőt a lóherés és lucernás is, melyet ha megritkult, kiszántás előtt sertésekkel szoktak feltúratni, hogy azok a kártékony rovarokat, pajorokat felfalják. A kocának az ólban mutatkozó túrása és farészek rágása arra következtet, hogy takarmányában kevés a mész- és foszfortartalom. Nem kap a koca puha csontokat, amit megszokott rágni. Azonkívül fonnyasztott zöld lucernát és lóherét sem kellő mennyiségben, pedig ezek mészben gazdagtartalmú takarmányok. Ilyenkor vásároljon tápmeszet, tápcsontdarát és azt etesse a kocával, a malacokkal a lágy eleség közé keverve.

A tenyészállat orrába karikát tenni nem ajánljuk, mert ez csakis a hizósertéseknél szokás, abból a célból, hogy több hizlaló takarmányt fogyasszon, amelyek ne töltsék az időt a túrással, csemegekereséssel. A kocának az ólban mutatkozó túrása és faragása nyugtalanságot is jelenthet az anyaállatnál, tehát fel kell bugatni, hogy az izgalmak lecsendesüljenek. Ugyanis az angol kocák évente kétszer fiadzanak.

A százlábuak kárt okoznak a gazdának

Ismert bogár a százlábú, mely néha igen nagy számmal fordul elő, irtásával nem törődtek a gazdák és nem törődnek ma sem, mert úgy tudják, hogy a százlábu nem kártékony, mert csak korhadó anyagokat eszik. A százlábuak azonban nem is olyan ártatlan bogarak, kiderült, hogy kártékonyak.

Több eltűnő eset szükségessé tette, hogy kísérleteket végezzenek erre vonatkozólag. A kísérletek azután olyan meglepő eredményekkel jártak, melyek megváltoztatták a szakkörök eddigi felfogását. Bebizonyult ugyanis, hogy a százlábuak teljesen ép vetőmagvakat is jóízűen elfogyasztottak, ha azok a nedves földben megpuhultak. Borsó- és csillagfürtmagvakon kívül különösen szívesen fogyasztják a búzaszemeket. A teljesen ép, puha búzaszemeket pár nap alatt maradéktalanul megeszik. Egy kísérlet során tíz búzaszemet egyetlen nap leforgása alatt nyolc helyen kezdtek ki. Chaboussu francia tudós szerint a búzaszemek keményítőjét megemészteni nem tudják, mert az emésztőszerveikben nincsen amylase nevű anyag, mely a keményítőt felbontja és ezzel lehetővé teszi annak felhasználását, azaz megemésztését. Valószínüleg ezért rágják meg elsősorban a búzaszemek csiráját, mert ebben a csirázás közben cukorszerű, könnyen emészthető anyagok keletkeznek. Ez a kellemetlen szokásuk természetesen csak súlyosabbá teszi kártételüket. A m. kir. Növényegészségügyi Intézetbe gyakran küldtek be ilyen módon károsított vetőmagot. Érdekes, hogy mihelyt a búzaszem csiralevele megjelenik, nem nyulnak többé a csirához. Ugylátszik tehát, hogy ekkor a búzaszemben olyan folyamat megy végbe, mely a százlábuakra nézve kedvezőtlenül megváltoztatja a táplálékot és ezzel a százlábuakat visszatartja a búzaszemek megrágásától. A százlábuak nem olyan ártatlan báránykák tehát, mint eddig hittük. Németországban másféle kártételüket is megfigyelték. Egyes helyeken korai burgonyafajták fiatal gumóiról csaknem teljesen lerágták a vékony héjat, a gumók belseje azonban sértetlen maradt. Sok esetben azonban csak egyes foltokon rágták le a burgonyagumók héját és a rágáshelyen vastag parás sebhely keletkezett. Valószínüleg azért részesítik előnyben a korai burgonyafajták gumóját, mert a héjuk puhább. Azt gyanítják, hogy a százlábuak junius—juliusban a szárazságtól szenvedve rágják meg a burgonya gumóját. Ez a gyanú igen nyomatékos, mert időjárási adatok is alátámasztják.

A süldők étvágytalansága

A süldők étvágytalanságának több oka is lehet. A kocáknál a búgás idézi elő az étvágytalanságot. Lehet a sertéseknek gilisztájuk, amit először el kell hajtani. A félvér, tehát hússertés valóban nem kedveli a sok kukoricát és csak kukoricával nem is hízlalható fel. Az étvágy javítására víz helyett használjon fűszernövényeket, mindennap más és más főzettel itassa víz helyett az állatokat. Jól bevált fűszernövények: fokhagyma, vöröshagyma, ánizs, kömény, fodormenta, majoránna, kapor. Ez alkalommal különösen a fokhagyma főzetét lehet négynaponként megismételni, úgyhogy a moslékot is okhagyma-főzettel keverje. A moslékot készítse főtt burgonyát széttörve, korpával, árpadarával keverve. Szórjon bele kevés sót, pici faszénport, valamint a tápmész és tápcsontdara adagolását se mulassza el, ami szintén a moslékba vegyítendő. Félvér sertésekenek a hízlalásához nagyon is szükséges a lefölözött tej, amit kitűnően értékesítenek és litere csak pár fillérbe kerül vidéken.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
Magyar Gépgyári Művek R. T. vezérképviselete és főraktára
Nyersolaj traktoraink tükörkormányú acélekéink, »Gazda-Drill« sorvetőgépeink, acélboronáink borsajtóink világhirűek.
Ráhmer Sándor Debrecen, Deák Ferenc-u .11.
Telefon 29-62. Olcsó árak. Kényelmes fizetési feltételekkel.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Tanitsák meg kalkulálni az iparost

A kisiparosoknak létérdekük, hogy becsületes munkájukból megélhessenek. Nagyon sok baj van amiatt, mert az iparosok egy része nem tud helyesen kalkulálni, ennek következtében nagyon olcsón, nem egyszer áron alul vállal munkát. Természetesen erre ráfizet és mivel ráfizetésből senki sem élhet meg, vagy az anyag árával marad adós, vagy a köztartozásokat nem fizeti ki. Mind a két esetben a kötelezettségeit becsületesen teljesítő iparosokkal szemben jogtalan és meg nem engedhető előnyt élvez.

Az iparoskérdések egyik legfontosabb pontja tehát, hogy tanítsák meg már a tanoncokat és segédeket a helyes kalkulációra. Csak így lehet megakadályozni, hogy az árrombolások és a bekerülési áron aluli vállalkozások, a tisztességtelen verseny ne végezzen ki kisiparos egzisztenciákat.

Külföldön akadémiákat és kutató intézeteket állítanak fel, hogy elérjék a kisiparosok versenyképes termelését, fejlődését és boldogulási lehetőségét. Mindezt a reális kalkulálásra való neveléssel érik el.

A magyar iparos szívesen tanul, módot kell adni rá az önálló iparosoknak is, hogy tanuljanak meg kalkulálni, de a segédeket és tanulókat is úgy kell képezni, hogy ilyen szellemben nevelkedjenek fel.

Fényképes munkakönyvvek bevezetését tervezik

Budapestről jelentik, hogy az IPOK legutóbbi választmányi ülésén tárgyalták a jászberényi ipartestület javaslatát, mely arra vonatkozott, hogy a jövőben fényképpel ellátott munkakönyveket adjanak ki.

A választmány a javaslatot egyhangúlag elfogadta és elhatározta, felíratban kéri az iparügyi minisztert, rendelje el, hogy a jövőben olyan munkakönyvet adjanak ki, amelyekben az illető segédek arcképeit is beragasztják.

Erősen üldözik a kontárokat

Rendkívül erélyes mozgalom folyik az iparosság megélhetését veszélyeztető és a községekben nagyon elszaporodott kontárok működésének letörésére a salgótarjáni járásban. A főszolgabíró, mint kihágási bíróság a legteljesebb szigorral jár el a naponta megismétlődő feljelentések elbírálásánál. Legutóbb egy cipészsegédet, akit másodszor jelentettek fel kontárkodásért, 50 pengő pénzbüntetésre, vagy 15 napi elzárásra és szerszámainak elkobzására ítélt. A kontár még a tárgyaló teremben tartózkodott, amikor telefonon utasította a főszolgabíró a csendőrőket, hogy a kontár szerszámait kobozzák el, nehogy azok egyrészét elrejthesse.

A főszolgabíróság 30 egyént, a női szabó iparban kontárkodókat büntetett meg egyetlen napon.

Az erélyes fellépésnek köszönhető, hogy a salgótarjáni ipartestület területén mindinkább szűnőfélben van a jogosulatlan iparűzés és így a nehéz helyzetben levő kisiparosok visszanyerik elvesztett megrendelőiket.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter nagy beszédet mond a debreceni iparos kongresszuson

Megírtuk, hogy szeptember 3-án Debrecenben országos iparos kongresszust tartanak, amelyen nyiltan föltárják a kisiparosok megoldatlan kérdéseit és megmondják őszintén a bajokat az iparügyi miniszter előtt.

A kongresszuson résztvesz Bornemisza Géza iparügyi miniszter is, aki az iparosságot érintő kormányintézkedésekről, a várható reformokról, különösen az iparosok aggkori ellátásának régóta vajudó problémája megoldásáról nagy beszédet mond. A miniszter beszédét a rádió is közvetíti.

A hadirokkant iparosok sulyos sérelmeit tárgyalták a Honsz választmányi ülésén

A HONSz legutóbbi választmányi ülésén fontos bejelentés hangzott el. Az egyik választmányi tag azt a sérelmet tette szóvá, hogy a közmunkákban a hadirokkant iparosokat nem részeltetik olyan mértékben munkákban, amint ez méltányos volna.

Az ülésen jelen volt dr. **Veress** Géza városi tanácsnok is, aki megígérte, hogy a városi ügyosztályvezetőknél közbenjár a hadirokkant iparosok felhívása érdekében olyan esetekben, amikor közmunkákat akarnak kiadni. Kérte, küldjék be a rokkant iparosok névsorát.

Az ülésen nagy vita fejlődött ki a hadirokkant iparosok foglalkoztatásának mellőzése miatt. Több különféle irányú javaslat hangzott el, amelyek összegezése az lett, hogy a választmány utasította az elnökséget, küldöttségileg keresse fel **Lossonczy** István főispán és hasonlóképpen ds Kölcsey Sándor polgármestert, tárják fel előttük a hadirokkant kisiparosok sérelmeit, amelyeket a munkák kiadásánál szenvednek és kérjék, utasítsák az illetékeseket, hogy **a munkák kiadása előtt hívják fel a HONSz elnökségét, sőt magukat a hadirokkant iparosokat is, hogy adjanak ajánlatot az egyes munkákra.**

Kifejezetten kérik a hadirokkantak azt is, hogy

ne csak a meghirdetett munkáknál járjanak így el a közhivatalok, hanem az ezerpengőn alulli munkáknál is.

Ezeknél ugyanis az a helyzet, hogy itt csak egyszerűen megbízást adnak az iparosoknak. Tehát kérik, hogy

a hadirokkant kisiparosokat is részesítsék ilyen megbízás útján kiadott munkákban.

Kétségtelen, hogy úgy Lossonczy István főispán, mint dr. Kölcsey Sándor polgármester támogatják a hadirokkant kisiparosok méltányos kívánságait.

Tessék lakásokat felajánlani az ideérkező iparosok részére

Az Iparoskongresszus alkalmából nagyon sok idegen iparos érkezik Debrecenbe. Mivel ezek a napok egyébként is nagyon igénybe vettek lesznek az idegenek által, ezért az iparosok elszállásolásáról az Ipartestület képtelen gondoskodni.

Az Ipartestület tehát ezuton arra kéri a város közönségét, szíveskedjenek lakásokat felajánlani az érkező iparosvendégek elszállásolására. Mindössze néhány napról van szó.

Minden felvilágosítást készséggel megad az Ipartestület.

A szivbeteg iparosok gyógytelepet kapnak

Az IPOK igazgatási és közigazgatási bizottsága együttes ülést tartott, amelyen Papp József elnök bejelentette, hogy Bornemisza Géza iparügyi miniszter jóváhagyta a balatonfüredi iparos gyógytelep megvásárlását.

A telep előreláthatólag még ebben az évben a gyógykezelésre szoruló szívbeteg iparosok rendelkezésére áll.

A bizottság köszönetet mondott Papp József kormányfőtanácsos elnöknek fáradságot nem ismerő munkájáért, amellyel az iparosgyógytelepek fejlesztésének ügyét felkarolta. A következő évben 118 rászoruló szegény iparos kap ingyenes üdültetést az IPOK gyógyházaiban.

Aron alul nem lehet jó hencsert szállitani

A kárpitos szakosztály ezuton hívja fel a közönség figyelmét, hogy a napiron alul forgalomba kerülő henceserek előállítása új anyagokból teljesen lehetetlenség. A követelményeknek megfelelő, a legolcsóbban előállítható henceserek ára a jelenlegi nyersárakat figyelembe véve 50 pengő, ha a legolcsóbb anyagokból van kivitelezve.

Az ócska anyagok felhasználása, tekintve a sokévi használatot, az egészségre igen káros hatású lehet.

Igazolvány nélküli iparüzés is adóköteles

Az iparosok közül sokan visszaadják iparigazolványukat abban a reményben, hogy így kérhetik a kereseti adójuk törlését. Ez a felfogás téves, mert magának az iparigazolványnak visszaadása nem jogosít a kereseti adó törlésére. Az iparigazolvány nélkül folytatott tevékenység után is kereseti adót vetnek ki és azt meg is kell fizetni.

Csatornát épitenek a Székely utcán

A polgármester versenytárgyalást hirdetett a Székely utcán 230 méternyi csatorna építési munkájára. Augusztus 16-án délelőtt 10 órakor bontják fel az ajánlatokat. Kiirási művelet díjtalanul kapható a műszaki ügyosztálynál.

Érdekes öregségi biztosítás Görögországban a kisiparosok részére

Most lépett életbe Görögországban az önálló kisiparosok öregségi biztosítása. A pénztár öregségi és rokkantsági járulékokat fizet.

Az öregségi járadék előfeltétele az, hogy a kisiparos 8 hónapon át járulékot fizessen és ha férfi, akkor 64 éves, ha pedig nő, a hatvanadik évét betöltötte legyen.

A rokkantsági járadék előfeltétele az, hogy 96 hónapon át fizessen a biztosított járulékot, ha beteg, hat hónapnál tovább tartott légyen ez a betegsége és hivatása gyakorlásában megakadályozza.

Halálozás esetén az özvegy és a 18 éven aluli gyermek olyan mértékben kapják a járadékot, ahogyan az elhunyt kisiparos családját eltartotta.

A rádió közvetiti a Csokonai dalosünnepélyt

A debreceni iparosnap alkalmából rendezendő Csokonai dalosünnepély egész lefolyását a rádió is közvetíti, még pedig úgy, hogy az első részét az I. adóállomás, a második felét a II. rádió adja le.

A rádió mérnökei már itt jártak Debrecenben az Ipartestületnél és megbeszélést tartottak Galamb Ferenc elnökkel és a többi vezetőkkel a leadással kapcsolatos részletekről.

Épitési engedélyt kérnek

Özv. Stégmüller Árpádné Simonyi u. 12., toldalék és átalakítás, Szepesi István Aponyi u. 43. lakóház, Bogo Gyula István út 33. toldalék, lakóház, Koretsek Kornél Kossuth u. 5. W. C. átalakítás, özv. Vollay Ferencné Csapó u. 63. tatarozás, Fogarasi Istvánné irály Ferenc u. 20. lakóház, Vida József Károly F. József u. toldalék, Fábián József és neje Zvingli u. 4. lakóház, M. kir. fémipari szakiskola, átalakítás.

Uj iparok: Molnár Ede cipész, Szelecsényi János kártyakereskedés, Aicser Ferenc kelmefestő és vegytisztító, Csontó Lajos baromfi tojás keresk., Erdei Árva Károly dohányzási mellékcikk keresk. Fülöp István építési vállalkozó, Gál János gy. gyümölcs stb. keresk., özv. Jóga Mihályné ószeres, özv. Orosz Györgyné ószers, Szemere Oszkár zsibárus, Szilágyi Kálmán üveg és textilkereskedés, Takács János férfiszabó, Telenkai János szatócs, Wieder Azriel Leopold rövidáru ker., Deli Istvánné gyümölcs stb. keresk., Friedmann Henrik özvegye Parkettgyára Kft. parkett-gyár, özv. Grosz Nagy Lajosné termény adás vételének közvetítése, Kiss Jánosné gyümölcs stb. keresk., Silbermann Sámuel zsák, ponyva keresk., Csősz Róza ló és szekér szállásadás.

A szobafestő, mázoló és rokonszakmabeli mesterek augusztus 19—22-ig tartják meg nyolcadik nagygyűlésüket Budapesten. A kongresszus gazdag tárgysorozatot vitat meg, így többek között az árrombolás elleni védekezés, a házilagos munkák elleni küzdelem, a lenolaj-kence irányárainak megállapítása szerepelnek.

HIRDETMÉNY.

az országgyűlési képviselő választói névjegyzék tervezetnek közszemlére tételéről.

Az 1938. évi XIX. tc. 38. §. (3) bekezdése, illetve az 500—1938. B. M. sz. rendelet 14. §-a értelmében az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzék tervezetét 1938. aug. 21-től, aug. 31-ig közszemlére teszem ki. Ez alatt az idő alatt a névjegyzék tervezetet a városházán földszint 18. sz. szobában általam kijelölt tisztviselő jelenlétében reggel 8 órától, déli 12 óráig naponként — vasárnap is — mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2 órától, 6 óráig lemásolhatja. Ugyanez alatt az idő alatt, vagyis 1938. aug. hó 21-től aug. hó 31-ig a névjegyzék tervezet 1 példányát a debreceni kir. járásbíróságnál a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti és arról — a megállapított díjak előzetes lefizetése ellenében — teljes vagy részletes másolatot kérhet. A névjegyzék tervezet ellen a közszemlére tétel ideje alatt felszólalással lehet élni Debrecen sz. kir. város központi választmányához. A névjegyzék tervezetbe jogosulatlan felvétel miatt bármelyik választó, a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólalhat fel. A felszólalást élőszóval, vagy írásban a városházán a fszt. 18. sz. szobában lehet előterjeszteni. Élőszóval előterjesztett felszólalásról jegyzőkönyvet kell készíteni. Az előterjesztett felszólalást — akár szóban, akár írásban történik — meg kell indokolni. A felszólaló egyúttal mellékelni, illetőleg bemutatni köteles a felszólalásban előadottak igazolására alkalmas okirati bizonyítékait. Annak, aki felszólalást akar előterjeszteni, minden hatóság, hivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület és alapítvány köteles haladéktalanul rendelkezésre bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozottak bizonyításához szükségesek. A névjegyzék tervezet elleni felszólalásokat benyújtásuktól kezdve 1938. szept. hó 5-ig ugyancsak a városházán fszt. 18. sz. szobában közszemlére teszem ki. A felszólalásokat ez alatt az idő alatt az általam kijelölt tisztviselő jelenlétében naponként reggel 8 órától déli 12 óráig —vasárnap is — mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2 órától, 6 óráig lemásolhatja. A felszólalásokra az érdekeltek a közszemlére tétel ideje alatt írásban észrevételeit nyujthatnak be. Az észrevételeket ugyanúgy kell előterjeszteni, mint a felszólalásokat. *Polgármester.*

KIADÓ VÁROSI EGYSZOBÁS LAKÁS. A város tulajdonát képező Hajnal uccai bérházban levő B. III. 11. sz. egyszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 37. sz., helyiségben, a hivatalos órák alatt. **Polgármester.**

KIADÓ VÁROSI KÉTSZOBÁS LAKÁS. A város tulajdonát képező Rakovszky ucca 40. számú bérházban levő földszint 2. számú kétszobás lakás, folyó évi november hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza, I. em. 37. számú helyiségben, a hivatalos órák alatt. **Polgármester.**

Szerkesztői üzenetek

„Debreceni kisleány." A kérdezett cím: Farkas Imre író úrnak Budapest, Vilmos császár út 78. „Pesti Hirlap" szerkesztősége.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Alkalmazást nyer férfi

Fűszerszakmában
bevezetett helyi ügynököt felveszek. Adorján László fűszernagykereskedő. 1985

Majorost
keresek. Érdeklődni lehet: Kismacsi megállónál, Lada András. 1955

Nyugdíjasokat
alkalmazunk új biztosítási ágazat részére. Szép kereseti lehetőség. Magyar Holland Piac 44. 10

Biciklizni
tudó fiút kifutónak azonnalra felveszek Kassai út 12. 34

Vendéglőbe
percentes kimérő — szakember kaucióval kerestetik. Cím a kiadóban. 52

Kocsist
gazdaságban teljesen kiértőt jó bizonyítvánnyal komenciót keresek. Márton Kálmán ucca 52. Nyilastelep. 1947.

6 pengő
napi keresetet biztosítunk felek látogatásáért. Csakis jól öltözött intelligens — urak (hölgyek) jelentkezzenek **kedden** 5—7 óra között Morvay hirlapirodájában Verbőczi u. 2. 1951.

Házmester
gyermektelen felvétetik Nagyvárad u. 17. sz. 104

Kifutó
fiut azonnal felveszek, Csemete u. 19. Czinege Ilona. 62

Házmesternek
fiatal házaspár szeptember elsejére felvétetik Rákóczi ucca 17. sz. Jelentkezés délután. 84

Ügyes
kifutó fiu felvétetik Harmathy könyvüzlet, Piac u. 7. 85

Müszerész
tanulót felveszek — Reszler, Salétrom u. 10. sz. 106

Kifutófiu
felvétetik, cukorkaüzem, Piac ucca 79. 219

Lakatostanulót
jobb családból fizetéssel felveszek, Ottó Rákóczi 13. 215

Tanuló
felvétetik — Vágó László fűszerkereskedésébe, Teleki ucca 71. szám. 210

Portafiu
felvétetik a Frohner szállodában. 212

Soffőr
fölvétetik személyautóhoz. Piac u. 85. Butorüzletben. 200

Asztalossegéd
butormunkára fölvétetik, Piac u. 85. butorüzletben. 201

Asztalostanulók
fölvétetnek fizetéssel Bálint Sándornál Csapó u. 25. 199

Tanuló
és kifutófiut füszerüzletbe felvesz Tőkés, Burgundia. 205

Gazdaságba,
kovácssegéd és gyümölcsfához értő kertész azonnal felvétetik Deák Ferenc ucca 5. 198

Jóravaló,
nem iskolaköteles kifutófiút azonnal felveszek, Paál fűszerüzlet, Késes ucca 72. 237

Hentessegéd
felvétetik, Debrecen, Csapó ucca 99. 235

Asztalossegédet
és tanulót felveszek. Bethlen ucca 1. 232

Alkalmazást keres férfi

Béreséplést
vállalok, bárhova megyek, 8-as magánjáró garniturára. Vass, Kígyó 47. 1970

Alkalmazást nyer nő

Hölgyfodrász
kisasszonyt, jó munkást keresek. Boczán Sándor fodrászata, Bádogos u. 2. 38

Kiszolgálóleányt
fűszerüzletben jártas, felvétetik Márton Kálmán utca 52. Nyilastelepen. 1916

Szücs munkában
segédek és jártas varrónők felvétetnek. Altmann, Miklós u. 2. 1972

Gyakorlott
varrólányok felvétetnek Miklós u. 5. 1971

Önállóan
dolgozó ügyes masamód segédlányt és kézilányt — azonnal felvesz Zizi szalon — Piac 67. 144

Gyakorlattal
kiró kiszolgálónő — pék üzletbe azonnal felvétetik, Kelemen, Rákóczi 39. 131

Tanulányt
felveszek, aki házimunkában segédkezik, 7 P-ért. Kandia u. 15. varroda. 101

Jóirásu
kiszolgáló kisasszony felvétetik. Jelentkezni vasárnap egész nap. Szőllősi Tőzsde, Püspöki palota. 140

Ügyeskezü
lányok szőnyegszövődébe felvétetnek. Rövid kiképzés után fizetés. Monti ezredes ucca 14. 82

Fizetéses
házmesterné felvétetik Rákóczi u. 29. 80

Megbizható
bejárónőt délelőtti órákra keres azonnalra Kardos, Csapó u. 18. IV. em. 91

Hölgyfodrász
kisasszony, Dájer- és vizberakásban perfekt, felvesz Tolvaj, Csapó 65. Ugyanott fiu, vagy lány tanulónak beléphet. 65

Jómunkáju
hölgyfodrasznő vagy férfi, ugyanoda urifodrász is felvétetik. özv. Hermann Gyuláné Márton Kálmán u. 9. 115

Segéd
és tanulólányok fehérnemü varráshoz felvétetnek Styl szalon, Széchenyi u. 11. 164

Cukrásznőt
vagy férfit azonnal felveszek Reviziós, Sas 2. 165

Tanuló
felvétetik Frank, — Arany Bika. 175

Géphimzőnő
Fehérnemü varrodába felvétetik Rákóczi ucca 17. 161

Irodakisasszonyt
délelőttre, csak perfekt gépirót s ügyvédi iroda gyakorlattall keres Balázs, Rákosi Jenő ucca 5. szám. 118

Füszerüzletembe
fiatal lányt kifutónak felveszek, Goldmann, Külsővásártér 13. 172

Kifutólányt
vagy fiut felveszek, Olbrichtovics urisabósága, Svetits palota, az udvarban. 78

Masamod
segédleányt és tanulót felvesz „Arany" kalapszalon Sas u. 4. 179

Keresek
elárusitó kislányt óvadékkal. József kir. herceg u. 56. 171

Önállóan
dolgozó nőiszabó segénylányt felveszek Hosszuné, Csapó 39. sz. 193

Varrodába
segédleány, ki kabát varráshoz némileg ért, felvétetik Tokaji Arany János u. 2.

Leány
elárusitónak jó irással butorüzletbe felvétetik. Piac u. 85. 202

Gyermekszerető
leány, aki 5 éves kislány gondozását és egyszobás lakás takarítását vállalja, 15-ére, vagy elsejére felvétetik, — Fischer, Teleki ucca 73. 223

Segédleány,
tanuló-, bejáró-, kifutólányt felveszek, József kir. herceg ucca 14. 230

Varrodába,
tanulóleány felvétetik, Szappanos ucca 12. 121

Hosszú
bizonyítvánnyal megbizható szobaleány 15-re felveszek. Jelentkezni Péterfia ucca 31. 123

Háztartási alkalmazott

Tisztességes
megbizható bejárónőt a reggeli órákra felveszek. Jókai u. 28. sz. 7

Jó bizonyítvánnyal
főző mindenest felveszek, Werbőczy ucca 2. Hermány. 113

Mindenes
főzni tudó, felvétetik, Gárdos, Hatvan ucca 70 mosóteknő, kád, férfiruhák eladók s egy kézi kocsi. 113

Gyermekek
mellé háztartásban is segédkező német leány felvétetik. Agárdi u. 9.

Mindenes,
megbizható felvétetik. Simonyi ut 7. 30

Megbizható,
tiszta bejárónőt keresek 15-ére. Bot Andor, Csapó u. 40-b. Keresztépület.

Mindenes
bejárónő felvétetik Kálvin tér 5. sz. 67

Vidékre
házvezetőnőt, ki jól főz, felveszek. Jelentkezni 3—5 ó. Péterfia 1. sz. 1001

Kifogástalan
tiszta nő jelentkezhet bejáró takarítónénak Vilmos császár körut 66. 8

Gyermekszerető
mindenest keresek 15-re, Simonyi út 5. 103

Bejáró
takarítónőt, délelőtti órákra felveszek, Batthyány ucca 17. dr Békésné. 108

Mindenes
főzőnőt és délelőtti bejárónőt fogadok. Werbőczy ucca 2. I. 4. 120

Tisztességes
bejáróleány, vagy asszony elvétetik azonnal Rudolf ucca 22. 227

Mindenes
szobaleány, hosszú bizonyítvánnyal, szeptember 1-ére felvétetik. Hatvan ucca 6. III. 9.

Kifogástalanul
főző mindenes jelentkezzék Timár u. 50.

Kettő tagú
család, szeptember elsejére mindenes szakácsnőt keres. Nagy Gyula, püspöki palota, üzlet. 146

Feltétlenül
megbizható, jó bizonyítvánnyal rendelkező takarítónő felvétetik — Baltazár Dezső u. 20.

Bejárónőt,
ki reggel 6 órára tud jönni, felveszek, Csillag ucca 112. 130

Bejáró
perfekt szobalányt délelőttre felveszek Szőllős ügyvéd, Miklós ucca 4. 189

Mindenest,
főzésben és háztartási teendőkben teljesen jártast, 30—40 éves asszonyt vagy leányt keresek vidékre, Szeged mellett. Cim a kiadóban. 188

Bejárónő
azonnalra felvétetik, Lovas, József kir. herceg u. 7. 177

Mindenes
főzőnőt jó bizonyitvánnyal azonnal felveszek, Krausz Gyula, Miklós u. 4. 197

Bejáró
mindenest 2 tagu családhoz felvesz — Adler, Széchenyi u. 11. sz. 163

Alkalmazást keres nő

Intelligens
uriasszony kitünően süt és főz, a háztartás minden ágában perfekt. — Házvezetőnőnek ajánlkozik. Teljesen megbizható. Siófok, Bélaváry ut 1. Jelige: „Mérnök özvegye". 1920

Uri házakhoz
ajánlkozom varrni, perfekt angol és francia női szabó. L. M. Ghillányi u. 17-g. 19

Ajánlat

Ciánozási
vállalat Varga u. 10. sz. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1072 8. 30

Ciánoztasson
bizalommal a „Csala" ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz, telefon: 14-27. 1650 10. 1.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 1689. 9. 7.

Tolósúlyos,
500 kilós vegyes mérlegek, hitelesítve raktáron. Javítások olcsón Kigyó ucca 57. 1964

Csapó u. 14.
szám alatt levő festékáruüzletet Sas u. 1. sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is készséggel állok szolgálatukra. — Nádudvary Lajos. 52+

Boroshordó,
új és használt minden nagyságban és mennyiségben kapható báró Györffy hordógyártási telepén, Nap u. 4. Javítások gyorsan készülnek. Szőlőprés eladó. Telefon: 12—83. 147 +

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, irószalok, hármasszekrények, asztalok, székek, jégszekrények, konyhabútorok olcsón: Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 50+

Gyári maradékjaim
a kiárusitás alatt hihetetlen olcsón kaphatók. Dr Révészné, Piac u. 42. Pannonia udvar. 113+

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Mükögyár R. T. Fürdő ucca 2. számú telepén 109+

Varrógép-
kölcsönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 55+

Hálók,
ebédlők, irodaberendezések, konyhák, villanymotorok, rekamiék, különféle bútorok eladása. Dégenfeld tér 6 62+

Cserépkályhák
átrakását, szén vagy koksz fütésre a legnagyobb szakértelemmel, — felelősség mellett készitek ugy helyben, mint vidéken. — Mese István cserépkályhás, Rákóczi u. 37. 71

Zománcedények,
zománctüzhelyek, — üstök, üstházak, bográcsok, szitàk, paszirgépek, nyugágyak, vendégágyak, cseléd ágyak, mosdóállványok, lócák, petróleumfőzők, kalitkák Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 66

Kész kocsi
raktáron, használtat beccserélek, javitok Neuländer kocsigyár, Erzsébet ucca 28. sz. 124

Sodronyágybetétek
drótkertések, vaságyak, mosdók, állófogasok készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 214

Nem cianoz,
elektromosan irt poloskát, férget „Elektro-Tox". Miklós ucca 8. sz. Telefon: 22-82. 181

Szabni-varrni
kitünő módszerrel tanulhatnak úrilányok, úriasszonyok, szerződéssel, vagy munkakönyvvel, dr Balázsnénál, Rákosi Jenő ucca 5. szám. Szabásmintát mértékszerint készitek. 134 9. 1.

Kereslet

Káposztás
vagy tiszta hordót, három darabot veszek. — Csapó u. 73. vendéglős. 1917

Fűszerüzlet-
berendezést mérlegekkel, esetleg áruval keresek. — Faulwetterné Balmazujváros, Nádudvari ut 58. 1957

Hentesüzletet
forgalmast, ki- vagy átvennék. Cim kiadóban. 23

Keresek
elsőhelyi betáblázásra 400 pengős kölcsönt. „Biztospénz" jeligére. 225

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Egy
nőt, vagy férfit nyugdijas fölvétetik teljes ellátással. Apaffy u. 63. 2000

Uri család
elvállal teljes ellátásra kis diák leányt a Svetits mellett. Cim a kiadóban. 1998.

Vegyes

150 drb
anyajuh felébe kiadó. Tulajdonos megy vele. Szabolcs megye, Gesztered, Nyiri tag. Bodnár Gyula. 1924

Szabó
magánnyomozó irodája Varga u. 7. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 6

Grafológusnő
múlt, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad Széchenyi ucca 43. 58

Kiadó
bútorozott szoba, azonnalra is. Piac ucca 77 I. emelet 4. 241

Elvesztettem
hegedümet, folyó hó 7. napján, vasárnap a Nagyerdőn, esetleg az útvonalon, Virág ucca 17. számig. Becsületes megtalálót jutalmazom. Virág ucca 17. trafik. 184

Diákot keres

Diákokat
keretény család teljes ellátásra tanitással felvesz. Erzsébet u. 4. 1992

Özv. tisztviselőnő
vidéki iskolás leányokat elfogad teljes ellátással Csillag u. 99. 1995.

Középiskolás
gyermekeket teljes ellátásra vállalok. Dóczi közelében — Burgundia u. 6. 25.

Középiskolai
diákot teljes ellátásra felvesz külön szobába, fürdőszobás, kertes családiházába családtagként, gondos felügyelet mellett — uricsalád. — Cim a kiadóhivatalban. 59

Két
középiskolás gyereket teljes ellátással, zongora használattal felveszek — Piac 77. II. 6. 83

Középiskolás
diákokat teljes ellátásra vállalok. Eötvös u. 3. 110

Uricsalád,
elvállal egy-két diákleányt, esetleg külön szobában. Zöldfa ucca 13. szám. 162

Uricsaládnál
2—3 diák vagy diáklány jutányosan teljes ellátást kaphat, külön szoba. Rothermer u. 42. III. ajtó. 151

Elelmiszer ital

Fajborokban
ma legolcsóbb a cegledi borpince. Magoss György tér 8. 1990

Bor,
100 hl. eladó. Faragó u. 8. szám. 221

Oktatás

Szépirást,
német nyelvet tanit, s fordítást vállal, korrepetál, javitóra előkészit, Czeizler, Miklós u. 11. szám. 1966

Pénz

Pénz,
ötszáz pengő kölcsönt 12 havi visszafizetésre, jó kamattal felvennék. Biztos állás, pontos visszafizetés. Eötvös ucca 3. szám, első ajtó. 151

Társ

Jómenetelü
uri és női fodrászüzlethez társat kreesek, szak tudás nem kell. Cim a kiadóban. 36

Társat keresek
saját teherautómhoz, megfelelő tőkével, baromfi, gyümölcs, tojás kereskedési iparom van Ötvös ucca 83. 159

Pénzestársat
keresek, tízezer pengőig, szezonüzlethez, Károly Ferenc József út 30. szám. 125

Tüzelő anyagok

Tüzifa
és szénszükségletét legolcsóbban beszerezheti Sándor László tüzifatelep, Dózsa u. 25. Telefon: 27—01. 1170. VII. 30. VIII. 30.

Hangszer

Zongora
bérbeadó. Megtekinthető: Maróthy György ucca 21 szám alatt, délután 2 órakor. 1975

Tangóharmonikát
keveset használtat veszek. Széchenyi u. 55. 17

Zongora,
modern, jó márka, olcsó áron eladó. pianinó bérbeadó. Hangolást, javításokat olcsón vallalok, felelősséggel, Tonté, Piac ucca 44. 170

Zongora,
rövid, kereszthúros, kifogástalan, eladó. Piac ucca 77., II. 6. 83

His Masters Voice
használt asztali gramofon, megbizásból eladó. Szendrő, Batthyány u. 22. szám. 148

Bútor

Kék háló
és diófa ebédlő s ingóra eladó. Wesselényi u. 119. 48

Eladó
egy puhafa hálószobabútor. Luther ucca 8. sz. 54

Eladó
keveset használt elsőrendü háló és konyha butor olcsón Ungvár u. 4. 95

Egy
hálóbutor eladó Temető ucc a24. 69

Ebédlőszekrény,
szép márványlapok eladók, Csapó ucca 40 a. 218

Két
szalongarnitura s egyéb bútorok eladók. Zelemér ucca 5. 159

Autó, motor kerékpár

Legolcsóbb
kerékpárjavító műhely: belsőgumi 1.20, külső gumi príma P 4.20, pedál 2.80, lánc 3.50. — Keszler, Széchenyi u. 1. 1431 vv

Motorkerékpár
350-es Méray és egy 2+1 csöves rádió eladó Vár ucca 2. házfelügyelő. 1925

350-es
akkumulátor gyujtásu nagy világitással felszerelt motorkerékpár eladó. Külsővásártér 1. Hentes. 1961

Eladó
500-as oldalkocsis — Majestic angol gyártmányú motorkerékpár 550 pengőért, kifogástalan üzemképes. Érdeklődni és megtekinteni lehet Gelberger Béla Vámospércs. 1948

Puch,
250-es motorkerékpár, jutányosan eladó. Szepességi ucca 30. 145

N. S. U.
négyüléses, gyönyörü kiállitású remek karban levő autó eladó. Piac ucca 41. sz., házfelügyelő. 137

Motorkerékpár
AJS 500-as, oldalkocsis, eladó. István út 11. sz., 72

Teherautó,
üzemképes, fél tonnás olcsón eladó., Heckman Miklós ucca 49. 158

Egy jókarban
levő férfi kerékpár olcsón eladó. Eötvös u. 51. szám. 222

Üzlet, mühely raktárhelyiség

Üzlethelyiség,
tágas, forgalmas üzletudvarban, megosztva is kiadó. Piac ucca 41., sz. házfelügyelő. 136

Eladó
házlaló a Budai Ézsaiás ucca 71. számú. Felerészben is. Értekezni a helyszinen a tulajdonosnál. 92

Csapó ucca 68.
műszerész üzlet, műhellyel, két szoba, s konyhás lakással kiadó.

Atadó üzlet vendéglő

Hid ucca 14.
számu ház a közkedvelt **Bagolyvár** vendéglővel elköltözés miatt eladó. v. v.

Hentesüzlet
átadó. Cim a kiadóban. 1962

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
butorok biztos helyre berakására nagy tiszta szoba. Rákóczi ucca 11. Gyarmathynál. 1698

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségek szept 1-re Nyomtató u. 10. sz. 46

Kiadó
szoba, konyha disznótartással szeptember 1-re Dorottya u 3. szám. 51.

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó, Csonka ucca 7. 114

Uccai
szoba, konyha, spájz, kis családnak, szeptemberre kiadó. Temető u. 14. D. sz. 87

Kiadó
emeleti parkettes szoba előszoba, bútor nélkül, Csapó ucca 26. I. em. 127

Egy szoba,
konyhás lakás, havi 20 pengőért azonnal kiadó Bundi ucca 10. alatt. 138

Modern
szoba, konyha, speiz kiadó Ungvár ucca 4. sz. Dobozi villasor 154

Kiadó
szoba, konyha, speiz, fáskamara, előszoba szeptember 1-re. Jerikó 11. 173

Uccai szoba,
előszobával, kizárólag garzonnak, november elsejére kiadó. Cim: Csapó ucca 10., az udvarban. 211

Kaszárnyákhoz,
egyetemhez közel kiadó szép szoba bútorral, — vagy üresen. Szigligeti ucca 16. 195

Egy szoba,
konyhás lakás, elsejére kiadó. Mester ucca 20. Értekezni: Csapó ucca 25. sz. Bartha. 180

Szoba,
konyha, speiz kiadó Nyulas, Dobozi u. 38. sz. 229

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás
úrilakás tisztviselőnek kiadó ebédkosztért, gáz, villany. Poroszlav út 71. 1886

Kettő szoba,
fürdőszobás lakás kiadó, november 1-ére, Timár ucca 32. 77

Utcai
két szoba előszoba konyha speiz mellékhelyiségekkel elsejére kiadó. Homok u. 74. 11

Két
szoba, előszoba, konyha mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Agárdi u. 10. 43

Kettő-
vagy három szobás földszintes, uccai fé regmentes lakást keres nyugdíjas házas pár novemberre. — Ajánlatok: Honvédtemető utca 8. 1585.

Két
szoba konyhás lakás és egy mühelynek va ló helyiség azonnal kiadó. Csapó u. 30. sz 55

Kétszobás
udvari lakás kiadó. Egymalom u. 3. sz. Cím a kiadóban. 1845.

Kiadó
kettő szoba, előszoba, s mellékhelyiségekkel, november elsejére, csendes kicsi család előnyben. Árpád tér 44. 60

Kétszobás,
konyhás lakás, verandával, szeptember 1-re, havi negyven pengőért kiadó. Tanító ucca 16. 1001 vv.

Kettő
uccai szoba, különbejárattal, szeptember hó elsejére kiadó. — Rákóczi ucca 17. 88

Két szoba,
fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló udvari lakás, novemberre kiadó. Miklós ucca 11. 107

Kettőszobás,
előszobás, fürdőszobás, parkettás lakás, zárt verandával, novembertől kiadó. Domokos Lajos ucca 28. 97

Kiadó
uccai szép két szoba, s konyha, előszoba és spájzos lakás. Érdeklődni lehet délelőtt 10-12 óráig, délután 2—4 óráig, Cegléd ucca 1. 129

Kiadó
két szoba, előszoba, s konyha, spájz, mellékhelyiségekkel, Apponyi ucca 38. Csapókert. 141

Két uccai szoba,
rendelőnek, irodának, vagy garzon férfinek kiadó. Csapó ucca 10. Értekezni az udvarban. 217

Kettőszobás,
konyhás lakás és udvari bútorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 20. 196

Modern
kétszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel, gázzal kiadó november 1-re. Kigyó 23. — Bejárat Csapó uccán is. Malomköz 6. 233

Modern
udvari kettőszobás, fürdőszobás lakás, októberre kiadó. Kigyó ucca 30. szám. 224

Hatvan ucca 42.
szám alatt bérbeadó szeptember elsejétől kétszobás lakás. Értekezni lehet: Kálvin tér 17. szám alatt a református egyház gazdasági gondnokánál. 236

Uccai
kétszobás, előszobás lakás, hozzátartozékaival kiadó. Böszörményi út 8. szám. 204

Két uccai
szoba, konyha, szeptember elsejére kiadó. Borz ucca 13. 203

Egyetem
közelében kétszobás lakás gyümölcsöskerttel szeptembertől kiadó Mikszáth 18. 152

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
háromszobás lakás Török Bálint ucca 3. 1939

Teljes udvar
virágos, gyümölcsös 2—3 szoba, konyha (nyári is) speiz, pince mellékhelyiségekkel szept. 1-re kiadó 60 pengőért Nyíl u. 102. 4

Uccai
három szobás lakás szeptember elsejére kiadó Vörösmarty utca 24. 1959.

Adómentes
háromlakásos jól jövedelmező ház eladó reáliskolánál, Csokonai utca 24. 1942

Komfortos
háromszobás, kertes villalakás Nagyerdő mellett kiadó. Poroszlay út 97. 1009

3 szobás
komfortos I. e. lakás nov. 1-re kiadó Piac u. 77. 70

Kiadó
november 1-re háromszobás, fürdőszobás villa egyszobás, konyhás házzal, 1150 □ termő gyümölcsössel. — Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig, délután 5—7 óráig Erőss Lajos ucca 14. 168

3 szobás
lakás havi 50 pengőért szeptember 1-re kiadó Teleki ucca 19. sz. 147

Püspöki palotában
bérbeadó november hó elsejére háromszobás lakás. Értekezni lehet: Kálvin tér 17 sz. alatt a református egyház gazdasági gondnokánál. 236

Kiadó lakás nagyobb

Komfortos
négyszobás uccai lakás november egyre kiadó. József kir. herceg 12. 1838

Kiadó
egy négyszobás, hallos, modern lakás. Ugyanott egy háromszobás, s modern lakás. Megtekinthető délután 5—6 óráig, Piac ucca 7. 94

Kiadó
5 szobás, fürdőszobás lakás november 1-re Széchenyi u. 31. Szilágyinál. 18.

5. szobás
uccai komfortos lakás november 1-re kiadó. Magoss György kiadó. — Magoss György-tér 21. sz. — Megtekinthető de. 10—1-ig, du. 3—6-ig. 1970.

Kiadó
modern parkettes 5 szobás lakás november 1-re 6gymalom u 3. sz. Cím a kiadóban. 1844

Négyszobás,
komfortos lakás, főuccai erkéllyel, kétszobás garsonlak, esetleg egybeszakítva, Hungáriagária palotában kiadó. 73

Négy—ötszobás,
modern lakás, november elsejére kiadó. József kir. hereg ucca 35 99

4 szobás
komfortos lakás külön udvarral, október, esetleg november 1-re kiadó. Kassai út 33. villamos kitérő előtt. 32

Négyszobás
emeleti lakás Arany János ucca 39. alatt, november hó elsejére kiadó. Értekezhetni lehet délután 5—6 óra között. 1978

Uccai lakás
ötszobás (nem modern) kiadó nov. 1-től Széchenyi ucca 14. sz. 150

Uccai
négyszobás, fürdőszobás comfortos lakás, ujonnan festve, parkirozott udvarban azonnalra, vagy november 1-re kiadó Rákóczi 35. 156

4 szobás
lakás melléchklyiségekkel november 1-1-re kiadó, Szent Anna 48. 228

Lakást keres

Butorozott
szobát keresek, diszkrétet. „Jól megfizetem" jeligére a kiadóba. 37

4 szoba
komfortos lakást keresek Debrecenben szeptember elsejére. Ajánlat vitéz Kosztolányi tüzéralezredes, Székesfehérvár lovassági laktanya címre. 53

Fixfizetésű,
gyermektelen házaspár egyszobás, előszobás, mellékhelpyiségekből álló modern lakást, a belvárosban keres. Cim a kiadóban. 112

Egy, vagy két
hold földet keresek bérbe, kétszobás lakással, lehetőleg közel a városhoz. Cim: eserkészbolt, Piac ucca 26. 122

Nagyerdő
környékén butorozott szobát keresek lehetőleg izr. családnál. Cim a kiadóban. 167

Kétszobás
lakást keres októberre állami alkalmazott, Honvéd ucca 59. 109

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Erzsébet u. 4. 1993.

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, esetleg ellátással, úri családnál 15-re kiadó. Előtvös 48. 1449

Takarításért
magános idősebb nőnek bútorozott szobát adok. József kir. h. u 8. emelet jobbra. 50

Kiadó
elegánsan bútorozott főlépcsőházi szoba fürdőszoba használattal. József királyi hereg utca 12. I. emelet. 1999

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba 1—2 személynek augusztus 15-re kiadó. Arany János u. 29, keresztépület. 1486 vv

Különbejáratú
úri szoba azonnal kiadó. Püspöki palota III. kapu II. em. 33. 21.

Különbejáratú
bútorozott szoba olcsóért kiadó Vendég 76. 47.

Uccai
butorozott szoba — szeptember 1-re kiadó Maróthy György 38. sz. 149

Csinosan
butorozott külön bejáratu szoba fürdőszoba használattal kiadó Jókai 6. 96

Uccai
szépen butorozott — tiszta szoba kiadó — Hatvan ucca 18. II. balra. 153

Különbejáratu
butorozott szoba — szept. 1-től teljes ellátással kiadó. Megtekinthető bármikor. Érdeklődni Reviziós, Sas 2. 165

Különbejáratu
butorozott szoba 10 P-ért kiadó Postakert u. 5/a. (Arany János u. folytatása.) 157

Különbejáratú
szoba, bútor nélkül kiadó, szeptember 1-ére, Darabos ucca 7. 186

Deák Ferenc uccai
templomban, férfi és női ülés eladó. Lovas, József kir. hereg ucca 7. szám. 178

Különbejáratú
kétágyas, elegáns uccai bútorozott szoba kiadó. Piac ucca 5. II. 220

Egy
bútorozott szoba kiadó, magános fiatalembernek, Kossuth ucca 41., keresztépület. 208

Egyetem
közelében, Fürdő ucca 5 szám alatt egyszerűen bútorozott kis szoba olcsón kiadó. Uccai lakás. 90

Elegánsan
bútorozott uccai szoba, kapualatti bejárattal sz adó. Bethlen ucca 10. 209

Kiadó
egy csinosan bútorozott szoba, Előtvös ucca 90. 194

Butorozott
szoba strand, egyetem közelében kiadó Magoss György tér 9. sz. 169

Különbejáratú
irodának is alkalmas uccai bútorozott szoba kiadó. Fürdőszoba használattal és teljes ellátással is. Werbőczy u. 3. szám. 76

Bútorozott
szoba, fürdőszoba használattal, esetleg nyaralóknak, vagy átutazóknak is azonnal kiadó. Arany János ucca 2. 234

Központi
fütésű fürdőszobás bútorozott szoba, nagyobb tanulónak, esetleg ellátással kiadó. Hatvan u. 6. I. 18. 68

Egy szép
udvari bútorozott szoba 15-ére kiadó. Kút ucca 82. szám. 81

Különbejáratú
szépen bútorozott kétszobás uccai garson lakás, csendes udvarban kiadó. Garay ucca 20. 96

Különbejáratú
bútorozott szoba, villanyvilágítással elsejére kiadó. Kishegyesi út 17. 126

Ingóság eladás

Erős
nagy kapu, bontásból ócska ajtók, ablakok eladók. Tanító utca 18 1006 v v

Ablakok
üvegezett verandához vallók, kétszárnyú ajtóval, jutányosan eladók. Maróthy György ucca 21. szám alatt. Megtekinthetők: kizárólag délután 2 órakor. 1976

Konyhafelszerelési
tárgyak, asztal, szék, teknő, stb. elutazas miatt olcsón eladó. Rákóczi u. 18. 1699 vv

Kiállításra
gyönyörű legyező pálma eladó. Szent Anna u. 30. 1950

Billiárdasztal
Jux taxi olcsón eladó. Cim: a kiadóban. 40

Alighasznált!
1 modern műtő és vizsgálóasztal (Sims-Löveustein) vascső fellépővel, 2. kétajtós fa műszerszekrény, 3. fémcsőből készült vizsgáló divány jól párnázva. Megbizásból olcsón eladó. Megtekinthető: Schön Sándornál, Piac u. 14. 45

Jókarban
levő modern gyermekkocsi eladó. Nyilas telep. Patika. 1943

Eladó
ebédlőkredenc, székek, képek stb. Cserepes ucca 7. sz. 231

Márványlapos
puld mérleg, üveges puldellenző, kis kerek asztalok eladók. Jókai 28. 8

Eladó
intézeti ruha és kalap 3-ik polg. lánynak, Erzsébet u. 103. uccai lakás. 1937

Férfi,
női télikabátok, szövetek, öltönyök, tárogatók eladók. Horváth, Csapó u. 4.

Négy karikás
használt asztalsparhelt zománcos és ruhafacsarógép hiba nélkül, olcsón eladó. Temető utca 18. szám. 15

Négyezer
darab uj tégla eladó. Apponyi u. 24 b. 16

Tükrös
ebédlő, divány, fehér vaságy, ebédlőszekrények, és fehér siffon, ágy matracok olcsón eladók, Vámospércsi u. patika. 31

Zongora,
finom bécsi gyártmány, könyvszekrény, íróasztal eladó. Megtekinthető 10—12 órakor. Svetits palota III. em. 4. 29

16-os
vadászfegyver engedéllyel eladó. Domokos Lajos ucca 3. 111

Jókarban
levő fürdőkályha és kisebb vizvezetéki mosdók eladók — Arany J. u. 2. Boruzs szerelőnél. 116

Egy
férfi kerékpár és egy tizedes mérleg eladó Pesti u. 61. 74

Varrógépek
keveset használt karikahajós central női, jutányosan eladók. Rakovszky 5. 100

Complett
ebédlő bőrszékekkel oladó Szt. Anna u. 11. Kapu alatt balra. 61

Villanyszerelő
és géplakatos szerszámok és anyagok eladók Maróthy György ucca 38. sz. Értekezni csak vasárnap délelőtt. 142

Eladó
álló antik óra, ventilátor, villanymotor, Komár, Mikes Kelemen u. 21. szám. 135

Alig használt
szárnyasajtó tokkal olcsón eladó, Széchenyi ucca 102. 238

Kétsütős
takarektüzhely eladó Nap u. 22. 176

Vadászfegyver
ejektoros, vadászkellékek, egyverszekrény eladó. Erzsébet u. 4. 1994

Fehér
hálószoba, sparhert, mosódézsa, teknő eladó Piac 30. Miklós. 226

Kétszárnyú,
üvegezett ajtó, két kisebb ajtó, fehér szobabútor, szalon garnitura eladó. Baltazár Dezső ucca 8. szám. 199

Férfizoknik
kis gyári hibával
csoda olcsón
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Varrógép,
Singer, centrálbobin, süllyesztős, olcsón eladó. Kossuth ucca 41. keresztépület. 207

Villanymotor,
25 HP, szivógáz motor 28 HP eladó. Budai Ézsaiás ucca 36. 191

Gazdasági eszközök

Kutfurást
raktáron tartott uj és használt csővel vállal
KISS kutfuró
Jánosi-utca 7.

Tejes kocsi
egy ló után eladó — Riesz kocsigyár, — Hatvan u. 75

Csaknem
vadonatuj H. S. C. S gyártmányu „K. 28." nyersolaj traktor — részlet fizetésre is — garancia mellett eladó. U. ott 6 drb használt kettős eke olcsón kapható. — Rahmer Sándor — Deák Ferenc u. 11. 113

Eladó
kovács fuvó 6-os számu, Mester ucca 40. 160

Kétszáz literes
prima hordók eladók. Széchenyi ucca 22. sz., hátul. 238

Eladó
kútszivattyú, kerti csőgarnitura és kerti fecskendő. Kút ucca 60. 155

Használt
deszka olcsón eladó. — Sámsoni út 4. 132

Ingatlanforgalmi irodák

Eladó földek!
Szoboszló és Debrecen között 26 prima, Biharban 50 hold, 23 ezerért felével megvehető. Kondorosnál 8 és 4 hold. — Debrecen, Mikepéres között 47 hold fekete. Cserén prima 40 és 12. Bánkon 31 13. Macson 9 hold, tanyás. Megbizott Samu János, Deák Ferenc ucca 7 216

Eladó házhely

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percnyire levő Apponyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Hajdúszoboszlón
800 négyszögöl telek a gyógyfürdő és piac központján eladó. Nagy Ferenc, Debrecen, Szondi ucca 5. 128

Eladó ház

Eladó ház!
Vasutasság figyelmébe! Nagy szoba, konyha atá pincézve, melléképületekkel, villakerítéssel, az új műút közvetlen szomszédságában, potom árért sürgősen eladó. Homokkert, Hegyi Mihályné u. 46.

Villa
a Simonyi ut legszebb részén, ugyanott villatelek eladó. Cim a kiadóban. 1949

Keresmárosoknak
ritka alkalom Déli sor 25. számú ház, nagyforgalmu vendéglővel, üzletekkel eladó. Biztos megélhetést nyujt. 1952

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérleköteséssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Eladó
ház a város szívében 7 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfi udvar, Sem pernova front. Elsőrendű tőkebefektetés, Rákóczi ucca 35. szám. Értekezni a keresztépületben 101+

Nagyjövedelmü
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vizvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérleköteséssel most megvásárolható. 9+

Üzletes ház,
forgalmas helyen, a Király Ferenc ucca 7. sz. alatt. A telek 320 négyszögöles, három lakosztállyal. Ára: 4500 pengő. Kedvező fizetési feltételekkel esetleg lakbérleköteséssel. 8+

Eladó
adómentes új ház, 478 négyszögöl gyümölcsössel, Tócóskert, Lőcse u. 3. szám, Kisállomás hátamögött. 155

Miklós utcán
nagytelkü ház fürdőszobás lakással tizenötezerért eladó. Máté ingatlaniroda Baháné 14. (Rendőr palotával szemben.) 1984

Nagyjövedelmü
sarokház 8 üzlethelyiséggel forgalmas helyen eladó. Csapó 98. 1991

Ház
gyümölcsössel elutazás miatt eladó. Hétvezér u. 61. szám. 9

Eladó
ház elköltözés miatt — Boldogkert, Uszó u. 12 26

Patay utca
7. számú ház kevés bankteherrel eladó. 35

Téglaskert
Balaton u. 54. sz. ház és 67. sz. föld eladó. Értekezni a 13. számnál. 39

Eladó
Böszörményi ut 27. számú kétlakásos szép ház, esetleg beljebb a városban másikkal elcserélhető. 22

Eladó
ház három rendbeli két és egyszobás lakásokkal. Agárdi u. 10. 42

Eladó vagy kiadó
ház Csigekert Csörsz ucca 15. két szoba, konyha, szőlő és gyümölcsös kerttel. 56

Családiház
sok melléképülettel eladó Tócóskert, Faiskola ucca 7/g. Polgáriné. 61

Eladó ház
2 szoba, konyha, nyári konyha mellékhelyiséggel, kis udvarral és szőlőlugassal. Ára 1.200 P. Létai u. 13 b. 64

Eladó
Csap ucca 22. számú ház, kedvező feltételek mellett. 187

Adómentes,
évi adója 17 pengő, modern háromszobás családiház, 300 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, 8500 pengőért eladó. 2000 pengő teher átvehető. Szabó Kálmán ucca 34. 185

Földbérlet

Fnesikán
9 hold szántó, 1 hold szőlővel kiadó. Nyil u. 116. 20

Nagycserén,
36 hold tanyásföld több évre bérbeadó. Honvéd ucca 16. 139

Kiadó
Halápon 15 hold föld. Csárda hátamögött, Bot kaszálója mellett, Rothermere ucca 31. 105

Negyven hold
elsőrendü tanyásbirtok olcsón kiadó. Értekezni Simonffy ucca 59. 213

Kiadó
3 hold fekete tanyásföld, város alatt. Érdeklődni a délutáni órákban. Dózsa ucca 9. 174

Eladó föld

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágosítás 28-83 telefonon. 11+

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 192 +

Kisszepesen
4 kilométerre 19 holdas tanya eladó. Vigkedvü Mihály utca 45. 1996

Földek házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal **Dienes József** O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. J árásbíróság mellett. Telefon 28—26. Saját ház.

Eladó földek:
Ötszáz katasztrális tanyás feketeföld háromszázezerért.

Nagycserén a vasúti megállónál harminchat hold tanyás, huszonkettőezerért.

Várostól tizennégy kilométerre, kövesút közelében, negyvenhold búzatermő tanyás barnahomok, harmincháromezerért.

Ugyanitt negyven hold tanyás jó homokföld húszezerért.

Macson huszonkettő hold legkitünőbb fekete föld, jó tanyával.

Ebesi állomásnál 16 hold feketeföld.

Vérvölgyi állomás és kövesút között tizhold legkitőbb feketeföld.

Nagycserén 8 és 10 hold tanyásföldek. Közvetlen város alatt nyolc hold barna búzatermő homok.

Ezeken kivül úgy Debrecen környékén, mint vidéken, földek mindenféle nagyságban és minőségben.

Rákóczi uccai piac közelében, Búsi ucca 17. uccai háromszobás, fürdőszobás, ezenkivül ötrendbeli alápincézett prima lakás, nagy telekkel.

Egyetemnél adómentes, négyszobás, parkettes, összkomfortos úri villa 16 ezerért.

Vargakert közepén K. Tóth Kálmán ucca 22., üzletekkel, lakásokkal, nagy telekel, kilencezret kérünk, de engedünk.

Boldogfalva ucca 6. számú, potom hétezerért.

Villanygyár közelében, Kerekes Géza ucca 12. számú alápincézett kettő szoba, előszoba, s konyha, spájz, nyári konyha, háromszáz négyszögöl gyönyörü szőlő, gyümölcsös, elköltözés miatt, hihetetlen alkalmi vétel. 86

Nagy Sándor
ingatlanirodájának hirdetése
(Csapó ucca 27.)

HÁZAK:
Pereces u. 23. Utcai kétszoba, előszoba, mellékhelyiségek, udvari egyszoba, konyhás lakással, Kevés átalakitással háromszobás családi ház. Nagy telkü, gazdálkodóknak való! — 12.000 pengőt kérünk. Kevés készpénzzel megvehető.

Gólya u. 15. Többrendbeli lakással. Kevés költséggel 3—4 szobás családiházzá alakitható. Nagytelkü, kétszáz mázsára tengerigóré, stb. Gazdálkodók! Itt az alkalom!

Árpádtéri villamosnál, adómentes, kétszer egyszoba, konyha, spejz, veranda, mellékhelyiségek, 300 négyszögöl kerttel — 6000 P. Elköltözés miatt sürgösen! Kisebb házért, földért is elcseréljük.

FÖLDEK:
Látóképnél 5 h. Bánkon, Diószegi utnál 14 h. Kondorosnál, Diószegi útfélen 6 h. búzatermő tanyás, 125 h. köves útnál, kisebb darabokban. Ujföldön 12, 10, 6, 3 h. tanyátlanok és 38 h. tanyával. — Ujvárosi-útnál nagyobb tanyás. — Halápi állomásnál 15, 11, 9, 4 h. — Ondódon több kisebb darab föld, igen olcsón.

Ingatlan adásvételi ügyekben forduljon bizalommal irodámhoz. Házak, földek, szőlők, telkek, gyümölcsösök bő-séges választékban.

Díjtalan felvilágosítások. Törvényes ügynöki díjam csak ügyletkötésnél fizetendő.

Iroda: Csapó u. 27. 49

Halápon
7 hold föld eladó, vagy pedig 10 hold kiadó bérbe. Értekezni Pacsirta utca 30. szám. 14

Eladó
Kösélyszeg 14. tanyához tartozott tehermentes 20 hold föld 16.000-ért. Értekezni hétköznap. Kösélyszeg 36. Szilágyinál. 21

Eladó
vagy kiadó föld, négy hold tanyával. Apafi u. 119. 2

Eladó
szőlő szép terméssel a város szélén. Apafi utca 119. sz. 1

Eladó
Ondód, Verébdülő. Látóképi áll. közel 4 k. h. szántóföld és Malvin u. 34. sz. ház. Értekezni ugyanott. 28

Vérvölgyön
45 hold kiadó instrukcióval is. Szepesen 13 hold. eladó. Szappanos u. 19. 33

Eladó
600 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, Geréby telepen. Cim: Árpádtér 29. sz. 41

Bellegelőn
negyvenötholdas, továbbá kisebb-nagyobb tanyásbirtokok eladók. Máté-ingatlaniroda Blaháné u. 14. (Rendőrpalota mögött.) 1953

Föld
Szepesen 13 hold prima szikmentes fekete, valamint másutt kisebb és nagyobbak eladók, Balázs, Rákosi Jenő u. 5. sz. 119

Pacz 25.
sz. alatt 7½ hold föld eladó a Veker mellett. Érdeklődni Baross u. 18. sz. 57

Eladó
sürgösen 2 és fél hold föld. Károly Ferenc József út 12. 217

Eladó állatok

Fajtiszta
pedigrés, dijat nyert szülőktől származó komondor kutyák 15—20 pengőért leadók. Dr Pap Béla Berzék, Zemplén megye. 1001

Két darab
kövér sertés eladó. — Sinai Miklós ucca 36. 1001

Eladó
19 méhcsalád kaptárban. Diófa ucca 35/c. 79

Komondor
kutyát keresek megvételre, Károly Ferenc József ut 26/a. 102

Telivér
hat hetes angol pointer kutyák eladók — Széchenyi ucca 90. 98

Eladó
fajgalambok, jókarban levő galambház olcsón, Arany János ucca 22. 63

Angora
nyulak, fajtiszta tenyészetből eladók olcsón, Méliusz tér 12. 240

Fajtiszta,
egyéves daxli eladó. Rákóczi ucca 7. 192

Patkányfogó
kutyák, négyhónaposak olcsón eladók. Erzsébet ucca 26. 132

Két darab,
egyéves sovány sertés eladó. Szimultán oltva. Csörsz ucca 14. szám. (Honvédtemető uccából nyiló első ucca). 239

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása